

**T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**VELİ EV ZİYARETLERİNİN ÖĞRENCİ VE
ÖĞRETMENLERİN DAVRANIŞLARINA ETKİLERİ: BİR
DURUM ÇALIŞMASI**

**Hazırlayan
Serdal Halis ÖCAL**

**Danışman
Prof. Dr. Erdal AKPINAR**

Nisan 2022, ERZİNCAN

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

VELİ EV ZİYARETLERİNİN ÖĞRENCİ VE
ÖĞRETMENLERİN DAVRANIŞLARINA ETKİLERİ: BİR
DURUM ÇALIŞMASI
(Yüksek Lisans Tezi)

Hazırlayan
Serdal Halis ÖCAL

Danışman
Prof. Dr. Erdal AKPINAR

Nisan 2022, ERZİNCAN

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Serdal Halis ÖCAL

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Ana Bilim Dalı : Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi

Program Adı : Tezli Yüksek Lisans

Tez Başlığı : Veli Ev Ziyaretlerinin Öğrenci ve Öğretmenlerin
Davranışlarına Etkileri: Bir Durum Çalışması

Yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının a) Giriş, b) Ana bölümler ve c) Sonuç kısımlarından oluşan (Kapak, Ön söz, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) toplam 92 sayfalık kısmına ilişkin 01/04/2022 tarihinde **Turnitin** intihal programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre tezin benzerlik oranı: **%4**'dür.

Filtrelemeye **alıntılar dâhil** edilmiştir. Filtrelemede **yedi (7) kelimeden daha az** örtüşme içeren metin kısımları hariç tutulmuştur.

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez İntihal Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmasının herhangi bir intihal içermediğini, aksinin tespit edilmesi durumunda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim. 20/04/2022

Danışman: Prof. Dr. Erdal AKPINAR

Öğrenci: Serdal Halis ÖCAL

KILAVUZA UYGUNLUK

“Veli Ev Ziyaretlerinin Öğrenci ve Öğretmenlerin Davranışlarına Etkileri: Bir Durum Çalışması” başlıklı Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmıştır.

Hazırlayan

Serdal Halis ÖCAL

Danışman

Prof. Dr. Erdal AKPINAR

Türkçe ve Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD Başkanı

Prof. Dr. Arzu Sema Ertane BAYDAR

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Prof. Dr. Erdal AKPINAR danışmanlığında **Serdal Halis ÖCAL** tarafından hazırlanan “**Veli Ev Ziyaretlerinin Öğrenci ve Öğretmenlerin Davranışlarına Etkileri: Bir Durum Çalışması**” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü **Sosyal Bilgiler Eğitimi** Dalı’nda **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

28/04/2022

JÜRİ:

Danışman : Prof. Dr. Erdal AKPINAR

Üye : Doç. Dr. Selman ABLAK

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan AY

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun /.../ 2022 tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

... / 03 / 2022

Doç. Dr. Necdet TOZLU

Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Eğitim çok boyutlu bir olgudur. Öğrenci, öğretmen, aile ve sosyal çevre faktörlerinin de rol oynadığı bir ilişkiler bütünüdür. Hedeflenen başarının elde edilebilmesi, bu ilişkilerin bilimsel ve pedagojik ölçütlere uygun olarak sürdürülmesiyle mümkündür. Şunu kesin olarak ifade etmek gerekir ki, günümüz koşullarında ailenin eğitim süreçlerine olan etkisi giderek artmaktadır. Dolayısıyla okul yöneticileri ve öğretmenler, aileleri daha fazla eğitim-öğretim sürecine dahil etmek zorundadır.

Bu araştırmada, öğretmenler tarafından gerçekleştirilen veli ev ziyaretlerinin öğrencilerin ve öğretmenlerin davranışlarına etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Konu ile ilgili eğitimde ileri sayılabilecek birçok ülkede çok sayıda araştırma bulunmakla birlikte, Türkiye literatürü nispeten zayıftır. Dolayısıyla bu yüksek lisans tezinin literatüre katkı sağlayacağı ve Türk eğitim camiasına yararlı olacağı düşünülmektedir.

Takdir etmek gerekir ki, elinizdeki bu eser uzun ve yorucu bir çalışmanın ürünü olarak ortaya çıktı. Bu meşakkatli süreçte şahsıma pek çok bilim insanının katkısı oldu. Hiç şüphesiz bunların başında danışmanım gelir. Öncelikle çalışmanın tüm aşamalarında bana rehberlik eden, desteğini ve sabrını esirgemeyen, öğrencisi olmaktan mutluluk duyduğum değerli Hocam ve Danışmanım Prof. Dr. Erdal AKPINAR'a şükranlarımı arz ediyorum.

Araştırma sürecinde zaman zaman görüşlerine başvurduğum, sorularıma cevap aradığım kıymetli öğretim üyeleri Prof. Dr. Hüseyin Hüsnü BAHAR, Doç. Dr. İhsan ÜNLÜ ve Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan AY başta olmak üzere, bilgi ve birikimlerinden istifade ettiğim tüm hocalarıma ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Tezin saha araştırmasına katkı sağlayan meslektaşlarıma ve öğrencilerime ayrı ayrı şükranlarımı sunuyorum. Son olarak sabrı ve desteği için sevgili eşim Elif ÖCAL ve biricik kızım Hayrunnisa ÖCAL'a teşekkür ediyorum. Araştırmanın başta sosyal bilgiler eğitimi araştırmacıları ve öğretmenleri olmak üzere, tüm eğitim camiasına yararlı olmasını temenni ediyorum.

Serdal Halis ÖCAL, Erzincan, 2022

VELİ EV ZİYARETLERİNİN ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMENLERİN DAVRANIŞLARINA ETKİLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI

Serdal Halis ÖCAL

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi,

Sosyal Bilimler Enstitüsü,

Yüksek Lisans Tezi, Nisan 2022

Danışman: Prof. Dr. Erdal AKPINAR

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, MEB'e bağlı tüm eğitim kademelerinde gerçekleştirilen veli ev ziyaretlerinin, öğretmen ve öğrencilerin davranışlarına etkisini incelemek ve ortaya çıkarmaktır. Araştırma, Olgubilim desende nitel bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, gönüllük esasına dayalı olarak, 2020-2021 eğitim öğretim yılında Erzincan il sınırları içerisinde görev yapan 58 öğretmen ile bu okullarda öğrenim gören 110 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma, evrendeki her birimin örnekleme seçilme olasılığı eşit ve birbirinden bağımsız olduğu tesadüfi örnekleme modeliyle oluşturulmuştur. Veri toplama yöntemi olarak, açık uçlu görüşme formu kullanılmıştır. Veriler, içerik analizi yöntemi ile dört adımda analiz edilmiştir. Verilerin kodlanması, kod-kategori ve temaların bulunması, kod-kategori ve temaların düzenlenmesi ve bulguların tanımlanması ve yorumlanmasıdır.

Araştırma sonuçlarına göre, çalışmaya tüm yaş ve kıdem grubuna mensup öğretmenlerin katıldığı, çalışmaya katılan öğretmenlerin büyük bir kısmı birden fazla ev ziyareti gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Ev ziyaretleri sayesinde öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin birbirlerini daha yakından tanıma fırsatı bulduğu ve taraflar arasında yakınlık kurulduğu anlaşılmıştır. Öğretmenlerin ev ziyaretlerinin önemini kavradığı ve ziyaretlerin belirli amaçlar doğrultusunda yapıldığı görülmüştür. Samimi bir sohbet havasında öğretmenlerini gözlemleyen öğrenciler, onları daha yakından tanıma fırsatı yakalamışlardır. Ev ziyaretlerinin ardından öğrenciler, derslerine karşı ilgi ve isteklerinde büyük artış olduğunu, öğretmenlerine karşı sevgi ve güvenlerinin arttığını ve ailesinin daha çok sürece dâhil olduğunu belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Ev ziyareti, Öğretmen, Öğrenci, Erzincan.

THE EFFECTS OF PARENT HOME VISITS ON THE BEHAVIORS OF STUDENT AND TEACHERS: A CASE STUDY

Serdal Halis ÖCAL

Erzincan Binali Yıldırım University,

Graduate School of Social Sciences,

Master's Thesis, April 2022

Supervisor: Prof. Dr. Erdal AKPINAR

ABSTRACT

The aim of this study is to examine and reveal the effects of home visits of parents, carried out at all educational levels of the Ministry of National Education, on the behavior of teachers and students. The research was designed as a qualitative study in the Phenomenology pattern. The study group of the research consists of 58 teachers working in the province of Erzincan and 110 students studying in these schools in the 2020-2021 academic year, on a voluntary basis. The research was created with a random sampling model, in which each unit in the universe has an equal and independent sampling probability. An open-ended interview form was used as a data collection method. The data were analyzed in four steps with the content analysis method.

According to the results of the research, it was determined that teachers from all age and seniority groups participated in the study, and most of the teachers who participated in the study made more than one home visit. Thanks to home visits, it was understood that teachers, students and parents had the opportunity to get to know each other better and a close relationship was established between the parties. It has been observed that teachers understand the importance of home visits and visits are made for specific purposes. The students, who observed their teachers in a friendly conversation atmosphere, had the opportunity to get to know them better. After the home visits, the students stated that their interest and desire towards their lessons increased, their love and trust towards their teachers increased, and their families were more involved in the process.

Keywords: Home visit, Teacher, Student, Erzincan.

İÇİNDEKİLER

VELİ EV ZİYARETLERİNİN ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMENLERİN DAVRANIŞLARINA ETKİLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	i
TEZ ÖZGÜNLÜK SAYFASI.....	ii
KILAVUZA UYGUNLUK.....	iii
KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	iv
ÖN SÖZ.....	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ	xii
TABLolar LİSTESİ	xiii
GİRİŞ.....	1
1. Problem Durumu	1
2. Araştırmanın Amacı	3
3. Araştırmanın Önemi	3
4. Varsayımlar	4
5. Sınırlılıklar.....	5

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL TEMELLER

1.1. Ailenin Eğitime Katılımı ve Önemi	6
1.1.1. Ailenin Eğitime Katılımını Etkileyen Faktörler	9
1.1.1.1. Okul-Aile İlişkisi.....	9

1.1.1.2. Öğretmen-Öğrenci İlişkisi.....	10
1.1.2. Ailenin Eğitime Katılım Etkinlikleri	11
1.1.2.1. Eğitim Toplantıları	11
1.1.2.2. Konferanslar.....	12
1.1.2.3. Bireysel Görüşmeler	12
1.1.2.4. Telefon Görüşmeleri	13
1.1.2.5. Haber Mektupları	13
1.1.2.6. Veli Toplantıları	13
1.1.3. Ailenin Eğitime Katılımını Engelleyen Faktörler	15
1.1.3.1. EbeveynlerinEğitim Durumları.....	15
1.1.3.2. Ebeveynlerin Maddi Durumları	16
1.1.3.3. Ebeveynlerin Medeni Durumları	17
1.1.3.4. Ebeveynlerin Öz Yeterlilik ve Motivasyon Durumları.....	17
1.2. Ev Ziyaretleri.....	17
1.2.1. Ev ziyaretlerinin Faydaları	18
1.2.2. Ev Ziyareti Çeşitleri	20
1.2.3. Dünyada Ev Ziyaretlerinin Tarihçesi	21
1.2.4. Cumhuriyet Döneminde Ev Ziyaretleri	22
1.2.5. Benzer Araştırmalar	23

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Deseni.....	25
2.2. Çalışma Grubu.....	26
2.3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi ve Uygulanması	29
2.4. Verilerin Analizi	29

2.5. Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması	31
---	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

3.1. Ev Ziyaretlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	32
3.1.1. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Amaçlarına İlişkin Görüşleri	32
3.1.2. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Önceliklerine İlişkin Görüşleri	36
3.1.3. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Gündemine İlişkin Görüşleri	39
3.1.4. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinde Karşılaştıkları Durumlara İlişkin Görüşleri.....	43
3.1.5. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Öğrencilere Yönelik Bakış Açılarını Ne Şekilde Etkilediğine İlişkin Görüşleri	48
3.1.6. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Veli-Öğrenci-Öğretmen İlişkisine Katkısına İlişkin Görüşleri.....	52
3.1.7. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine ve Geliştirilmesine İlişkin Görüşleri.....	55
3.2. Ev Ziyaretlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	59
3.2.1.Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Öncesinde Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine İlişkin Görüşleri.....	59
3.2.2.Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine İlişkin Görüşleri.....	62
3.2.3.Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Derslerine Karşı İlgi ve İsteklerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Görüşleri.....	65
3.2.4.Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Öğretmenlerine Karşı Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Görüşleri	69
3.2.5.Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Ebeveynlerinin Tutumlarında Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Görüşleri.....	73
3.2.6.Öğrencilerin Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine İlişkin Görüşleri.....	77

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

4.1. Öğretmenler Açısından;	82
4.1.1. Ev Ziyaretlerinin Amaçlarına İlişkin Sonuçlar	83
4.1.2. Ev Ziyaretlerinin Önceliklerine İlişkin Sonuçlar	85
4.1.3. Ev Ziyaretlerinin Gündemine İlişkin Sonuçlar	86
4.1.4. Ev Ziyaretlerinde Karşılaşılan Olumlu veya Olumsuz Durumlara İlişkin Sonuçlar	87
4.1.5. Ev Ziyaretlerinin Öğrencilere Yönelik Bakış Açılarını Ne Şekilde Etkilediğine İlişkin Sonuçlar	88
4.1.6. Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine ve Geliştirilmesine İlişkin Sonuçlar	90
4.2. Öğrenciler Açısından;	90
4.2.1. Ev Ziyaretleri Öncesinde Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine İlişkin Sonuçlar	90
4.2.2. Ev Ziyaretleri Sonrasında Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine İlişkin Sonuçlar	91
4.2.3. Ev Ziyaretleri Sonrasında Derslerine Karşı İlgi ve İsteklerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Sonuçlar	92
4.2.4. Ziyaret Sonrasında Öğretmenlerine Karşı Duygu ve Düşüncelerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Sonuçlar	93
4.2.5. Ev Ziyaretleri Sonrasında Ebeveynlerinin Tutumlarında Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Sonuçlar	93
4.2.6. Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine İlişkin Sonuçlar	94
KAYNAKÇA	98
ETİK KURUL ONAYI	104
ÖZ GEÇMİŞ	105

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AR- GE	: Araştırma ve Geliştirme
F	: Frekans
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
N	: Toplam Öğrenci Sayısı
NCSS	: Uluslararası Sosyal Bilgiler Konseyi
ÖĞR	: Öğrenci
ÖĞRT	: Öğretmen
Vd	: Ve diğerleri
%	: Yüzde

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 2.1: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kişisel Özellikleri.....	27
Tablo 2.2: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kişisel Özellikleri	28
Tablo 3.1: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Amaçlarına İlişkin Tablo	32
Tablo 3.2: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Önceliklerine İlişkin Tablo.....	36
Tablo 3.3: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Gündemine İlişkin Tablo	39
Tablo 3.4: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinde Karşılaştıkları Durumlara İlişkin Tablo	43
Tablo 3.5: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Öğrencilere Yönelik Bakış Açılarını Ne Şekilde Etkilediğine İlişkin Tablo.....	48
Tablo 3.6: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Veli-Öğrenci-Öğretmen İlişkinine Katkısına İlişkin Tablo.....	52
Tablo 3.7: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine ve Geliştirilmesine İlişkin Tablo.....	55
Tablo 3.8: Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Öncesinde Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine İlişkin Tablo.....	59
Tablo 3.9: Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine İlişkin Tablo.....	62
Tablo 3.10: Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Derslerine Karşı İlgi ve İsteklerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Tablo.....	65
Tablo 3.11: Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Öğretmenlerine Karşı Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Tablo.....	69
Tablo 3.12: Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Ebeveynlerinin Tutumlarında Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Tablo.....	73
Tablo 3.13: Öğrencilerin Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine İlişkin Tablo	77

GİRİŞ

Günümüzde öğretmenin eğitim sürecindeki rolü ve sorumluluğu büyük ölçüde değişmiş, sosyal sorumluluğu artmıştır. Etkili bir eğitim süreci için öğretmenler, geleneksel yöntemlerin aksine öğrencinin ailesiyle okul arasında bir köprü kurmalıdır. Öğrencilerinin yetiştiği sosyal çevre ile ilgilenmeyen, ailelerin özellikleri hakkında bilgi sahibi olmayan, kısaca onunla bir bağ kurmayan öğretmen, öğrencilerini asla tam olarak tanıyamaz (Delpit, 1995, s. 12).

Aile, tüm toplumlarda çocuğun ilk öğretmeni, ev ise; ilk öğrenme alanı olarak kabul görmektedir (Barton, Coley, 2007). Öğretmen ve veli arasında güçlü bir paydaşlık oluşturmak bunun yanı sıra ebeveynleri okul ile iş birliği yapmaya isteklendirmek, eğitim sürecinin verimi açısından önemlidir. Öğretmen-öğrenci ile öğretmen-veli arasında tesis edilen sağlıklı bir ilişki, öğrencilerin okul başarısının bir nevi anahtarıdır. Başarılı eğitim-öğretim sürecinin anahtarlarından bir diğeri ise, öğrencinin okul içi ve okul dışı arasında kişisel bir bağ kurabilmesidir (Epstein, Sanders 1998). Kabul etmek gerekir ki, öğretmenlerin kendi öğrencilerini evlerinde ziyaret etmeleri bu güvenli bağ oluşturmak için en iyi yöntemlerden biridir. Ev ziyaretleri kaynakları değerlendirmek ve kaynaklar arasındaki oluşan boşluğu tamamlama açısından kıymetlidir (Tracy, Mcdonell, 1991, s. 93-108).

1. Problem Durumu

Ev ziyaretlerinin müspet sonuçları arasında; öğretmen, aile ve çocuk arasında sürdürülebilir bir iletişimin tesis edilmesi, okul ile aile arasındaki karşılıklı beklentilerin kolay ifade edebileceği bir ortam yaratılması gösterilmektedir. Başarılı geçen bir ev ziyareti sonrasında öğretmenler; öğrencinin aile yapısı, yaşam biçimi ve geçmiş yaşantıları hakkında birincil kaynaktan doğru bilgi edinebilmektedir. Öğretmenler, öğrencileri hakkında sınıf ortamında izleme fırsatı bulamadıkları birçok hususu, ev ortamında daha rahat gözlemleyebilmektedir. Bu durum, öğretmenlerin kanaatlerini ve karar verme süreçlerini pozitif yönde etkilediği gibi; öğrencilerin derse, öğretmene ve okula karşı motivasyonlarına ve davranışlarına da olumlu yansımaktadır (Allen, Tracy, 2004, s. 197-208). Öğretmenler öğrencilerini evlerinde ziyaret ettiğinde, okulda dikkat dağınıklığına ve kaygıya neden olan stres verici etmenleri anlayabilme olanağı bulurlar. Ayrıca öğrencilerinin ve ailelerinin ilgi alanları, tavırları ve hobileri hakkında bilgi

edinebilirler (Whyte ve Karabon, 2016, s. 207-221). Ev ziyaretleri ebeveynler üzerindeki baskıyı hafifletmenin yanı sıra, aynı zamanda eğitimcilerin otoriteden feragat etme ve öğrencilerinin ailelerinden ve çevrelerinden bir şeyler öğrenme konusundaki isteklerini de gösterir (Johnston, Mermin, 1994, s. 62-68).

Bu araştırmanın temel problemi, öğretmenler tarafından gerçekleştirilen veli ev ziyaretlerinin öğrencilerin ve öğretmenlerin davranışlarına etkilerini belirlemektir. Bu kapsamda araştırma problemini derinlemesine analiz edebilmek için, aşağıdaki alt problemlerin cevapları aranmaktadır.

1. Öğretmenlerin ev ziyaretlerinin amacı nedir?
2. Öğretmenlerin ev ziyaretleri planlarken öncelikleri nelerdir?
3. Öğretmenlerin ev ziyaretlerinde başlıca gündem maddeleri nelerdir?
4. Öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik velilerin tepkileri nasıldır?
5. Öğretmenlerin ev ziyaretleri sonrasında öğrencilerine bakışlarında herhangi bir değişiklik olmuş mudur?
6. Öğretmenlerin ev ziyaretleri öğretmen-öğrenci-veli ilişkilerini ne şekilde etkilemektedir?
7. Öğretmenlerin ev ziyaretlerinin etkisi hakkındaki görüşleri nelerdir?
8. Öğretmenlerin ev ziyaretleri öncesinde öğrencilerin konuya ilişkin duygu ve düşünceleri nelerdir?
9. Öğretmenlerin ev ziyaretleri sonrasında öğrencilerin konuya ilişkin duygu ve düşünceleri nelerdir?
10. Öğretmenlerin ev ziyaretleri sonrasında öğrencilerin derslerine yönelik ilgi ve isteklerinde değişiklik olmuş mudur?
11. Öğretmenlerin ev ziyaretleri sonrasında öğrencilerin öğretmenlerine karşı duygu ve düşüncelerinde değişiklik olmuş mudur?
12. Öğretmenlerin ev ziyaretleri sonrasında ebeveynlerin çocuklarına karşı ilgilerinde değişiklik olmuş mudur?

13. Öğretmenlerin ev ziyaretlerinin sürdürülebilirliği hakkındaki görüşleri nelerdir?

2. Araştırmanın Amacı

Türkiye’de öğretmenler tarafından gerçekleştirilen ev ziyaretlerinin önemi son yıllarda daha iyi anlaşılmaya başlamıştır. Nitekim öğretmenler Millî Eğitim Bakanlığının teşviki ile büyük katılımlarla 81 ilde ev ziyareti gerçekleştirmeye başlamışlardır. Böylece aileleri daha yakından tanıma ve izleme imkânı bulurken, aynı zamanda aileleri eğitim sürecine dahil etme olanağı bulmuşlardır.

Eğitimin başarısında öğretmen, öğrenci ve velilerin sürece birlikte katkı sağlamaları çok önemli bir yer tutmaktadır. Sağlıklı bir iletişim, günümüzde her alanda olduğu gibi eğitim içinde çok önemlidir. Paydaşlar arasında sağlıklı bir iletişim kurulması, eğitimin kalitesini artırmaktadır. Her ders dönemi bir defa yapılması istenen veli toplantıları hariç paydaşları bir araya getiren başka bir resmi etkinlik bulunmamaktadır. Dolayısıyla öğrencilerin doğal yaşam ortamlarında, öğretmenler tarafından gönüllü olarak gerçekleştirilen bu etkinlik, paydaşlar arasındaki ilişkiyi derinleştirmektedir. Bu araştırmamızın nihai amacı ise; ev ziyaretlerinin öğretmenlerin ve öğrencilerin davranışları üzerindeki etkilerini belirlemek ve bu durumun eğitim sürecine katkısını ortaya koymaktır.

3. Araştırmanın Önemi

Hem dünyada hem de ülkemizde yapılan araştırmalar aile faktörünün yalnızca ilköğretim kademesinde ki öğrencilerin üzerinde değil, bütün eğitim seviyelerinde etkisini devam ettirdiğini göstermektedir. Öğrenciler üzerindeki bu etki okulöncesi, ilkokul, ortaokul, lise ve hatta üniversite eğitimi boyunca devam etmektedir (Alfaro, Umana-Taylor & Bamako, 2006, s. 279-291). Okulöncesi, ilkokul, ortaokul veya lise öğrencilerinin yakaladıkları başarılar üzerinde, kazandıkları öz yeterlilik ve öz denetim, becerilerinin yanında, ebeveynlerinin eğitime katılımının da büyük bir tesiri vardır (Bandura, Barbaranelli, Caprara & Pastorelli, 1996, s. 1206-1222). Ailenin eğitim sürecine katılımında; ebeveynlerin rol yapısı, öz yeterlik algıları, okul yönetiminden ve çocuğundan aldığı katılım isteği belirleyici olur. Ebeveynler bahsedilen bu dört kritere göre eğitim sürecine katılma kararı vermektedir (Hoover, Dempsey & Sandler, 1995, s. 310-331).

Ev ziyaretleri, eğitimin temel paydaşları olan öğretmen, veli ve öğrenci arasında sağlıklı bir iletişimi tesis etmesinin yanı sıra, öğretmenin ve ailenin birbirlerinden beklentilerini kolayca ifade edebileceği bir ortam yaratması açısından da çok önemlidir. Örnek verecek olursak; ev ziyareti gerçekleştiren öğretmen bu sayede öğrencinin aile yapısı ve özellikleri, yaşam tarzı ve geçmiş yaşantıları hakkında birincil kaynaktan doğru bilgi edinebilmektedir. Bunun yanı sıra sınıf ortamında, öğrencileri hakkında yeteri kadar gözlemlene fırsatı bulamadıkları birçok durumu, ev ortamında daha kolay gözlemlene olanağı bulmaktadırlar. Bu durum öğretmenlere; öğrenciler hakkında karar ve kanaat verme süreçleri üzerinde olumlu etki yapmaktadır. (Allen, Tracy, 2004, s. 197-208).

Ev ziyaretleri, öğretmenlere ailenin fiziksel ortamında güçlü yönlerini değerlendirmek için anahtar bilgiler verir. Bununla birlikte çevreler farklıdır ve değerlendirilmesi gerekir. Çevre açısından yapılan ev ziyareti değerlendirmesi, özellikle ailelerin evlerinden uzakta bulunan okullar için önemli olabilir. Çocuğun çevresinin değerlendirilmesi için güvenlik, oyun ve sosyal aktiviteler için var olan alan ile birlikte sosyal ve resmi destek kaynakları gibi konular göz önünde bulundurulmalıdır (Tracy, Mecdonnell, 1991, s. 93-108). Bu alanda yapılan literatür taraması sonucunda Türkiye’de ev ziyaretlerinin öğretmen ve öğrenciler üzerindeki etkisini araştıran bir çalışmanın olmadığı görülmüştür. Bu kapsamda tarafımızdan yapılan bu çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

4. Varsayımlar

Bu araştırmanın başlıca varsayımları;

1) Yarı yapılandırılmış görüşme formu marifetiyle toplanan verilerin, eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin ev ziyaretinin etkilerine dair görüşlerini yansıtabilecek nitelikte olduğu,

2) Yarı yapılandırılmış görüşme formu marifetiyle toplanan verilerin, eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ev ziyaretlerinin etkilerine ilişkin görüşlerini yansıtabilecek nitelikte olduğu,

3) Yarı yapılandırılmış görüşme formunu dolduran öğretmen ve öğrencilerin, ev ziyaretlerinin etkilerine dair soruları içtenlikle cevapladıkları,

4) Örneklemin evreni temsil edecek yapıda olduğu varsayılmaktadır.

5. Sınırlılıklar

1) Bu araştırma, Erzincan il merkezinde yer alan resmi ve özel öğretim kurumlarında öğrenim gören öğrenciler ve görev yapan öğretmenler ile sınırlıdır.

2) Araştırma 2020-2021 öğretim yılı ile sınırlıdır.

3) Veri toplama aracı, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile sınırlıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL TEMELLER

1.1. Ailenin Eğitime Katılımı ve Önemi

Ailenin eğitime katılımı, ebeveynlerin doğrudan veya okul tarafından çocuklarının öğrenme sürecine dahil oldukları ve ebeveyn olarak görevlerini yerine getirdikleri dinamik bir durumu ifade eder. Ebeveynler mümkün olduğu kadar öğrenme sürecinde öğrencilere yardımcı olmaya çabalarlar. Ebeveynler sadece çocuğun okuldaki performansını sorgulamaz, aynı zamanda çocuğuyla bu süreçte sağlıklı bir iletişim kurmaya çalışarak onları cesaretlendirme, rehberlik etme, liderlik etme ve ilham verme gibi rolleri de üstlenirler (Clinton & Hattie, 2013, s. 324-337). Ebeveynler, okul kurullarının bir parçası haline gelerek, çocuklarının akademik performansı ile ilgilenerken, ebeveyn toplantılarından yararlanarak çocuklarının öğrenimine dahil olabilirler.

Aile katılımı; çocuklarının ev ve okul faaliyetlerine katılım, onlara ev ödevlerinde ve çeşitli bilişsel görevlerde yardımcı olma ve çocukları akademik başarılar için motive etme gibi çeşitli bileşenlerden oluşur. Epstein (2000) araştırmasında, aile katılım modelini altı maddede ele almaktadır. Bunlar; akademik performansı etkileyen ebeveynlik uygulamaları, ev ve okul arasındaki iletişim destekleme, okuldaki etkinliklerde gönüllü olma, evdeki faaliyetler vasıtasıyla öğrenmeyi teşvik etme, okul yönetimine ve karar alma sürecine dahil olma ve son olarak toplumla yapılan iş birliği çabalarına katkıda bulunma şeklindedir.

Hill ve Craft'a (2003) göre, ebeveynlerin çocuklarının eğitime katılmaları için, fiilen okul binasında bulunmaları gerekmez. Bu katılım aktiviteleri ev ortamında da gerçekleştirilebilir. Bu alandaki çalışmalar, ebeveynlerin katılımının

daha yüksek standartlaştırılmış test puanları, daha yüksek not ortalamaları, daha az devamsızlık, artan motivasyon, daha yüksek güdülenme ve daha az davranış problemleri gibi bir dizi olumlu sonuçlar doğurduğunu ortaya koymuştur.

Ebeveyn katılımının ne kadar önemli sonuçlar doğurduğunu belgeleyen araştırmalar, ebeveyn katılımı arttırmak için çok sayıda programın, politikanın hatta mevzuatın oluşturulmasına yol açmıştır. Öyle ki, 1990 yılında ABD’nde ebeveyn katılımı ulusal bir eğitim hedefi haline gelmiştir. ‘Hedefler 2000’ belgesinde yer alan sekizinci hedefte; “2000 yılına kadar her okul, ebeveynlerin katılımını ve çocukların sosyal, duygusal ve akademik gelişimini teşvik etmek için çalışmalar yapacaktır” ifadesine yer verilmiştir (Wood, J. K., 1999, s. 251). Bundan on yıl sonra, 2001 tarihli ‘Geride Çocuk Kalmasın Yasası’ eğitim sürecine ebeveyn katılımının önemini bir kez daha vurgulamıştır. Bu yasa kapsamında okulların her birinin yazılı bir ebeveyn politikası oluşturup, bu politikayı anlatmak için düzenli bir şekilde toplantılar yapması öngörülmüştür. Son yirmi yılda aile katılımına yapılan vurgu, aile katılımının eğitimdeki önemi konusunda artan bir fikir birliğini yansıtmaktadır (Grolnick & Slowiasczek, 1994, s.237-252).

Ebeveyn katılımı literatürde çok çeşitli şekillerde tanımlanmaktadır. Kohl ve arkadaşlarına (2000) göre ebeveyn katılımı; ebeveyn-öğretmen iletişimini (çocuğun okuldaki gelişimini takip etmek ve ödev takibinde ebeveyni teşvik etmek için), okul faaliyetlerine ebeveyn katılımını ve akademik başarıyı desteklemek için evde ebeveyn katılımını kapsamaktadır.

Lopez ve diğerleri (2001) araştırmalarında, başarılı okulların geniş bir ebeveyn katılımıyla çalıştığını ifade etmektedirler. Bu okullarda aileyle etkileşime ek olarak, ebeveynler evde çocuklarla birlikte doğru zaman geçirmekte ve çocuğun öğrenimiyle yakından ilgilenmektedirler. Bu kapsamda ev ziyaretleri okullar için büyük bir öneme sahiptir.

Estyn (2009), başarılı ebeveyn katılımı uygulamaları kapsamında ailelerle ilgili aşağıdaki tespitlerde bulunmuştur;

- Çocuklarının eğitimlerine katılmayı severler
- Eğitim etkinliklerine ne kadar çok katılırlarsa, destekleri o ölçüde artar

- Okulun onları birey olarak tanımasını ve çocuklarının kaydettiği ilerlemeler hakkında bilgilendirilmelerini isterler
- Çocuklarını etkileyen günlük meseleler hakkında bilgiye ihtiyaç duyarlar
- Okul personelini tanıdıklarında ve müfredat hakkında bilgilendirildiklerinde kendilerini daha güvende hissederler
- Okul etkinliklerini desteklemeye ve pratik yardım sağlamaya isteklidirler
- Çocuklarına uygulanan tutarlı ve kesin kuralların varlığından hoşnutturlar.

Hornby ve Lafaele (2011), ebeveyn katılımını eğitimin önemli bir unsuru olarak görmektedir. Bu araştırmacılara göre, çocuk okuma yaparken onu dinlemek, ödevlerini tamamlamasına yardımcı olmak gibi ev temelli katılım sağlanabileceği gibi, veli toplantılarına ve eğitim atölyelerine iştirak etmek kabilinden okul temelli katılım da mümkündür.

Ebeveynlerin çocuklarının eğitimine dahil olduğunu görmek, akademik performansı artıran olumlu bir faktördür. Öğrenciler bu sayede okul çalışmalarına daha fazla odaklanırlar (Kwatubana & Makhalemele, 2015, s. 15-323). Konuyu anlamadıklarında kolayca pes etmezler. Ayrıca ebeveynlerinin kendilerini okul ortamlarında izlediğini bildikleri için, sınıfta kalmazlar (Lemmer, 2007, s. 218-229). Öğrenmeye motive olmuş öğrenciler, küçük yaşlardan itibaren dakik ve ısrarcı olmayı öğrenirler. Ebeveynlerini hayal kırıklığına uğratmak istemezler. Sorumluluk almak, öğrenciyi zamanla daha örgütlü hareket etmenin bir parçası haline getirir (Sapungan ve Sapungan, 2014, s. 42-48).

Garcia ve Thornton (2014) araştırmalarında, ailenin öğrenmeye katılımının öğrenci performansını iyileştirmeye, okula olan devamsızlıklarını azaltmaya ve ebeveynlerin eğitime yönelik güvenini kazanmaya yardımcı olduğunu söylemektedir. Bu tür öğrenciler, daha yüksek not ve test puanları almakta, daha iyi sosyal beceriler ve davranışlar sergilemektedirler.

Öğrenciler, ailelerinin eğitime dahil olmaları durumunda öğretmenlerin ve velilerin birbirini daha iyi tanıyabileceğini ve okulu daha çok seveceklerini ifade etmektedirler. Nitekim bu kategorideki öğrenciler okullarına daha pozitif baktıklarını, daha fazla katılım sağladıklarını ve diğer öğrencilerden çok daha iyi notlar aldıklarını

belirtmişlerdir (Lee, 1995; Pryor, 1995, s. 410-420). Aile bir çocuğun hayatındaki en önemli ve en kalıcı kaynaktır. Aile-okul ortaklığı çocuklar ve öğretmenler için etkileyici sonuçlar üretir (Petr, 2003).

1.1.1. Ailenin Eğitime Katılımını Etkileyen Faktörler

Hoover-Dempsey ve Sandler (1995) çalışmalarında, ebeveynlerin eğitim sürecine dahil olmalarını önermiştir. Çünkü ebeveynler, çocuklarının eğitim faaliyetlerine katılım sağladıklarında rollerini yerine getirmiş olurlar. Hornby ve Lafaele'e (2011) göre, ebeveynin çocuğu okurken onu dinlemesi, ödevlerini tamamlamasına yardımcı olması gibi ev temelli etkinliklerin yanında, veli toplantıları ve eğitim atölyeleri gibi okul temelli etkinliklere katılım sağlaması eğitimin verimliliğini artırmaktadır.

Ebeveynlerin çocuklarının eğitime dahil olduğunu görmek, akademik performansı artırdığı için olumlu bir davranış şekli olarak değerlendirilmektedir. Böylece, öğrenciler okul çalışmalarına daha fazla odaklanırlar. Bu, öğrencileri belirli bir konuyu anlamadıklarında direnç göstermeye zorlar.

Garcia ve Thornton (2014) çalışmalarında, eğitim sürecinde aile katılımını inceleyen güncel araştırmalar; öğrenci performansını iyileştirme, devamsızlığı azaltma ve ebeveynlerin çocuklarının eğitime olan güvenini geri kazanma gibi konularda olumlu sonuçlar ortaya koymuşlardır. Eğitim sürecine katılım sağlayan ebeveynlerin öğrencileri daha yüksek notlar alırlar, daha iyi sosyal becerilere sahiptirler ve daha iyi davranışlar sergilerler. Ailenin eğitim sürecine katılımı nitelikli insan yetiştirmeye, böylece suç ve yoksulluğun azaltılmasına büyük katkı sağlamaktadır. Dolayısıyla toplumun ve hatta tüm insanlığın ihtiyaç duyduğu önemli bir eğitim etkinliğidir.

1.1.1.1. Okul-Aile İlişkisi

Ev ve aile, çocuğun okula başlamadan önce eğitim görmeye başladığı ve okula başladıktan sonra zamanının çoğunu geçirdiği önemli eğitim ortamlarıdır. Eğer öğrencilerin başarısını artırmak istiyorsak, ev ortamını iyileştirmemiz gerekir. Bunun için okul ve öğretmenlerin çabası ile oluşturulan, ailelerin içinde bulunduğu ortaklıklara ihtiyaç vardır (Oktay, 2004, s. 1-18).

Çocuklara daha verimli ve sağlıklı eğitim öğretim ortamı yaratmak, okulun olduğu kadar, ailenin de görevidir. Okul, kurulacak iş birliği sayesinde öğrenciler için daha zengin, daha verimli bir eğitim ortamı haline dönüşecektir. Öğretmenlerin alan bilgilerinin yanı sıra, eğitim bilimleri müfredatına hâkim olması, ailenin ise kendi çocuğunu öğretmenlerden daha iyi tanınması dolayısıyla okul-aile iş birliği içerisinde eğitim sürecinin devam ettirilmesi gerekmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB, 2006)

Araştırmalar ebeveynlerin ve okulların birlikte çalışması durumunda çocukların okulda daha iyi şeyler yaptığını açıkça ortaya koymaktadır. Ailelerin çocuğun eğitimine dahil olabilecekleri ve çocuğun akademik çabalarını destekleyebilecekleri birçok adım vardır. Bunlar; çocukların okula geç kalmadığından emin olmak, veli toplantılarına katılmak ve ödev kontrolü yapmaktır. Çocuğun okulda başarılı olması için ailelerin yapacağı en önemli şeylerden biri, çocuğun okula devamını sağlamaktır (Epstein, Sanders, 2006, s. 81-120). Çünkü çocuk okulda değilse öğretmen öğretmez, öğrenci öğrenemez.

1.1.1.2. Öğretmen-Öğrenci İlişkisi

Aileler, okul ve toplum ortamında çocuklarının başarı ve huzurundan sorumludur. Aslında eğitimcilerin, ailelerin ve öğrencilerin iletişim halinde olmalarının temel sebebi, öğrencilerin okulda ve hayatta başarılı olmalarını sağlamaktır. Tüm paydaşlar öğrencilerin mutluluğu, güvenliği, okul başarısı ve kişisel gelişimi ile ilgilenmesine rağmen; genellikle öğrenciler okul-aile arası iletişiminin dışında tutulurlar. Ancak daha sonra öğretmenleri, okul yöneticileri veya aileleri tarafından kendilerini etkileyen kararlar verildiğinde bilgi sahibi olurlar.

Hamre ve Pianta (2001), anaokulunda olumsuzluk, çatışma ve bağımlılıkla karakterize edilen öğretmen-çocuk ilişkilerinin, daha düşük standart test puanları ve daha kötü çalışma alışkanlıkları dahil olmak üzere, ilkokulda yaşanan olumsuzluklarla ilişkili olduğunu bulmuşlardır. Ayrıca okul başarısızlığı riski yüksek olan çocukların öğretmenlerle daha yüksek düzeyde çatışma yaşadıkları görülmektedir. Araştırmalar; veli ve okul toplantılarına katılmak, ailelerinin eğitimleri ile ilgili daha fazla bilgi sahibi olmalarını sağlamak ve okuldaki görevler, kararlar hakkında aileleri ile daha fazla iletişim kurmak konusunda öğrencilerin son derece istekli olduklarını göstermektedir (Connors & Epstein, 1994, s. 25).

1.1.2. Ailenin Eğitime Katılım Etkinlikleri

Okul idaresi veya öğretmenler tarafından gerçekleştirilen aile eğitim etkinlikleri genel olarak aileleri bilgilendirme amacı taşır. Bu bağlamda ebeveynleri çocuklarının eğitimine dahil etmek için okulların kullanabileceği çeşitli stratejiler vardır. Veli toplantıları ve bilimsel toplantılar bunların başında gelir. Sınıf toplantıları, ev ziyaretleri, yazışmalar ve telefon görüşmeleri ise öğretmen tarafından yapılan etkinliklerdir (Cavkaytar, 2004, s.133-143).

Aile eğitimi kapsamında düzenlenen başlıca faaliyetler; ruh sağlığı, davranış yönetimi, sağlık, gelişim, iletişim, beslenme konulu çalışmalardır. Ebeveynleri öğrencilerinin gelişim süreçleri hakkında bilgilendirmek, sınıf içi faaliyetleri ailelere tanıtmak, ebeveynlerin okuldaki faaliyetlere katılmasını sağlamak ve sınıf-ev arasındaki ilişkileri güçlendirmek gerekir (MEB, 2006). Aileler tarafından gerçekleştirilen etkinliklere; öğrencilerin eğlenceleri, kermes, sergi, gösteri vb. örnek olarak gösterilebilir.

Okul- aile iş birliğinin gelişmesi amacıyla öğretmenler, aileler ve okul yönetimi bazı etkinlikler düzenlemektedir. Sınıfta yaptıkları toplantılar, telefon görüşmeleri, mektuplar ve ev ziyaretleri bunlardan bazılarıdır. Okul yönetimleri ise genellikle veli toplantıları ve bilimsel içerikli etkinlikler düzenlemektedirler. Ayrıca aileler için eğitici etkinlikler de düzenlenmektedir. Çocuk davranışı, sağlığı, gelişimi, davranış yönetimi vb. gibi konularda planlı ve sistematik çalışmalar yapılmaktadır (Cavkaytar, 2004, s.133-143).

1.1.2.1. Eğitim Toplantıları

Eğitim öğretim yılı başında okul yönetimi ve öğretmenlerin katıldığı, eğitimin amacı ve önemi hakkında konuştukları, ebeveynlerin tanışmalarını ve paylaşımlarda bulunmalarını sağladıkları düzenli toplantılardır. Gündem maddelerine, ebeveynlerin ihtiyaçları göz önüne alınarak karar verilmektedir (Ömeroğlu ve Can Yaşar, 2005, s. 62).

Toplantı süresince tek yönlü bir bilgi aktarımı yapılamamaktadır. Bunun yerine ebeveynlerin de dahil olabilecekleri, soru sorabilecekleri, tartışabilecekleri bir ortam oluşturulmaktadır. Toplantıların verimliliği ve başarısı için; “Toplantı sonuna doğru,

gelecek toplantı ile ilgili planlamalar bittikten sonra olumlu duygular ifade edilmeli, anne babalar iş birliğine davet edilmelidir” (Ömeroğlu ve Can Yaşar, 2005, s. 62).

1.1.2.2. Konferanslar

Konferanslar bir dinleyici topluluğu karşısında, genellikle alanında uzman kişiler tarafından bilim, sanat kültür vb. alanlarda bilgi vermek amacıyla yapılan toplantılardır. Okullarda düzenlenen konferanslarda her zaman uzman çağrılmayabilir; bunun yerine o alanda bilgili yönetici veya öğretmen de konferans verebilir. Şayet bir uzman çağrılacak ise; o uzman ile daha önceden görüşmeler yapılmalı, konuşma içeriği kontrol edilmelidir. Veliler konferanslara katılmaları için teşvik edilmeli ve önceden bilgilendirilmelidir.

Okul idareleri tarafından verilen konferanslardaki nihai amaç, velileri çocuklarıyla ilgili sağlık, sosyal ve psikolojik alanlarda bilgilendirmek suretiyle, çocuklarını daha iyi tanımlarını sağlamaktır. Ayrıca bu sayede ebeveynler karşılaşabilecekleri sorunlar konusunda dolaylı olarak uyarılmış olurlar.

1.1.2.3. Bireysel Görüşmeler

Bireysel görüşme; aile, okul ve öğretmenin istek ve beklentisinin konuşulabildiği, aynı zamanda ailenin çocuk hakkında bilgilendirildiği yüz yüze yapılan görüşme şeklidir. Okul tarafından düzenlenen veli toplantılarında süre kısıtlaması olmasından dolayı, planlı ve birebir yapılan bu tür bireysel görüşmeler, veliyle daha etkili bir iletişim imkânı sağlamaktadır.

“Bireysel görüşmeler, okul tarafından veya ebeveynlerden talep olması halinde düzenlenir. Bu görüşmeler sadece öğrencide veya okulda bir problem olduğu zaman değil, öğrenci ve ailesini motive edecek ve çocuğun gelişimini olumlu etkileyecek şekilde planlanmalıdır. Görüşme esnasında öncelik öğrencinin olumlu yönlerini konuşmaya verilmelidir. Aileyi suçlayan veya yargılayan davranışlardan imtina edilmeli, bir problem varsa aile ile birlikte çözülebileceği anlayışı gözetilmelidir. Gereksiz sohbetlere yer verilmeden asıl konu tartışılmalıdır. Çünkü ailelerin buna ayıracakları zamanları olmayabilir. Bu görüşmeler, sorunların genel toplantılarda tartışılmasından, sorunun kaynağı ve

giderilmesi konusunda daha iyi sonuçlar verecektir” (Can Yaşar, 2001, s. 366-375).

Veli-öğretmen görüşmeleri, ebeveynlere birçok fırsat sunmaktadır. Çocuğunun akademik, duygusal ve sosyal gelişimi hakkında daha fazla bilgi edinme, çocuğunun öğretmenleriyle tanışma ve onları daha yakından tanıma, öğretmenlerinin çocuğunu daha iyi anlamasına yardımcı olma bu fırsatlardan bazılarıdır. Hem öğretmen hem de veli çocuğu nasıl destekleyebilecekleri konusunda planlar yapabilir. Bireysel görüşmeler esnasında anne babadan öğrencinin ev ortamında sergilediği tutum ve davranışları hakkında bilgi alınmalı, bilgiler karşılıklı olarak paylaşılmalıdır (MEB, 2013).

1.1.2.4. Telefon Görüşmeleri

Okul yönetimi ve öğretmenler, veli iletişim bilgilerini dönem başında almaktadırlar. Acil durumlarda veya öğrenciler ile bilgi paylaşımları gerektiğinde telefonla iletişim kurarlar. Öğretmenler bazı konularda duyuru yapmak istediklerinde velilerle mesaj yoluyla da iletişime geçmektedirler. Sorunları tartışmak için telefon görüşmeleri uygun değildir, yüz yüze görüşmeler tercih edilmelidir.

1.1.2.5. Haber Mektupları

Ebeveynlere öğretim yılı boyunca okul seçimleri, devamsızlık durumu, veli-öğretmen toplantıları ve çocuğun eğitim başarısı ve gelişimi gibi önemli konularda okul tarafından çok sayıda haber mektubu gönderilmektedir.

Mektuplar, sınıf öğretmeni (veya çok sayıda öğretmen) veya okul yönetimi tarafından yazılır. Esas olarak ebeveynlere hitap eder. Genellikle haber mektuplarının içeriği son mektuptan bu zamana kadar neler olup bittiği hakkında veliye açıklamada bulunma mahiyetindedir. Haber mektupları ile bilgi verilen aile, okulun kendilerine değer verdiğini ve saygı duyduğunu düşünür (Koç, 1996, s. 16).

1.1.2.6. Veli Toplantıları

Dünya çapında ebeveynler ve öğretmenler arasında en yaygın doğrudan iletişim biçimi, veli toplantılarıdır. Bu amaçla yapılan toplantılar öğretmen ve ebeveyne, çocuğun akademik durumunun yanı sıra, davranışlarını da ele alma fırsatı verir.

Veli toplantılarında dikkat edilmesi gereken hususlar vardır. Örneğin öğretmenler veli toplantısından önce, velileri bilgilendirmelidir. Yine öğretmenler ilerleme raporları, karneler, not çizelgeleri ve diğer öğrenci değerlendirme araçlarıyla ilgili hazırlıklarını yaptıklarından emin olmalıdır. Temel ayrıntıları içeren standart formlar (öğrenci geçmişi, aile verileri, davranışsal ve akademik gözlemler, planlı takip) toplantılara amaç ve yön vermek için kullanılabilir. Okul, çocukları iyi performans gösteren ailelere yönelik olarak olumlu geribildirim iletilmesine odaklanan çeşitli iletişim stratejileri kullanabilir (Kwatubana & Makhalemele, 2015, s. 15-323).

Jeynes (2010)'e göre, veli toplantılarına velilerin katılımı, ilkökul yıllarında nispeten yüksektir ve faydaları görülmektedir. Ancak bunu okulun yıllık programında düzenli bir özellik haline getirmek, bu faydaların mutlak surette gerçekleşeceğinin garantisi değildir

Ebeveynler, veli toplantılarına katılmayı ebeveyn görevinin bir parçası olarak görmektedirler. Ebeveynlerin çoğu toplantılara çocuklarının okulda nasıl olduğunu, evde çocuğa nasıl yardım etmesi gerektiğini öğrenmek ve çocuğun davranışı hakkında kendi görüşlerini paylaşmak gibi mütevazı beklentiler ile katılırlar. Birçok ebeveyn, veli toplantıları esnasında yarı öğrenci rolüne bürünür. Ancak toplantılarda esas olarak problemlili çocuklar hakkında konuşulması sebebiyle problemsiz çocukların ebeveynleri kendilerini göz ardı edilmiş hissederek. Bu nedenle, ebeveyn-öğretmen konferansının ritüeli, okul liderlerinin, öğretmenlerin ve ebeveynlerin çok daha fazla dikkatini çekmeye değer. Uygulamayı geliştirmek için okullar, uygulamaları hakkında ebeveyn ve öğrenci görüşleri alarak ebeveyn-öğretmen konferanslarının etkililiğini düzenli olarak değerlendirmelidir. Okullar, ebeveyn-öğretmen ilişkisini geliştirmek için öğretmenlere kılavuzluk etmelidir. Bu kapsamda, ev-okul iletişimi ekseninde düzenli mesleki gelişim konferansları gerçekleştirilebilir (McEwan, 2004).

Öğretmenler tarafından seçilen tartışma konuları genellikle sınıf testlerinde ortaya çıkan akademik zorluklar ve sınıfı rahatsız eden davranış problemleri etrafında dönmektedir. Okuma ve matematikteki zayıflıklar, yapılmayan ev ödevleri, düzensiz görünüm, kötü hijyen ve zayıf sosyalleşme gibi konular bunların başında gelir. Konferanslar genellikle olumsuz performansı çözmede ilk (veya son) adım olarak kabul edilir. Öğretmenler arasında toplantıların asıl gündemi tanışal ve sorun odaklı durumlar

olmalıdır. Çoğu öğretmen, ebeveynleri bir kaynak olarak görüp, onlardan öğrenci rolüne bürünerek bilgi toplama konusunda sorun yaşayabilmektedir (Barton vd. 2004, s. 3-12).

Esasen veli toplantıları ebeveynlerin ve öğretmenlerin birlikte çalışması için elverişli ortamlardır. Ebeveynleri sorunlar konusunda uyarabilir ve onlardan yardım talep edebilirler. Bu toplantılar, performansın onaylanması için de fırsat olmalıdır. Ebeveyn-öğretmen görüşmeleri bazı sınırlamalara rağmen, ev-okul bağına güçlendirmek için vazgeçilmez bir araçtır.

1.1.3. Ailenin Eğitime Katılımını Engelleyen Faktörler

Ailelerin eğitime katılımı, sosyoekonomik durum ve ebeveynlerin olumsuz okul deneyimi gibi çeşitli sosyo-politik faktörlerden etkilenebilir (Larocque ve ark., 2011, s. 115-122).

1.1.3.1. Ebeveynlerin Eğitim Durumları

Araştırmalar, ebeveynlerin eğitime katılım düzeyini belirleyen faktörlerden birinin, ebeveynlerin eğitim geçmişleri olduğunu göstermektedir (Pena, 2000, s. 42-54). İki yıl veya daha yüksek üniversite diplomasına sahip ebeveynlerin, okulda düzenlenen etkinliklere veya toplantılara çok daha fazla katılım gösterdiği, çocuklarıyla eğitim konuları hakkında daha sık konuştukları ve çocuklarının daha başarılı olmasını bekledikleri görülmektedir. Bunun aksine, eğitim seviyeleri düşük olan ebeveynler, okul personeli ile iletişime geçecek özgüveni kendilerini hissetmedikleri için, daha az katılım sağlamaktadırlar (Lee ve Bowen, 2006, s. 193-218). Diğer yandan Pena (2000) çalışmasında, okullardaki farklı etkinliklere katılım hususunda düşük eğitim seviyesine sahip ebeveynlerin, yüksek eğitim seviyesine sahip olanlardan daha az gönüllü olduklarını gözlemlemiştir. Adı geçen araştırmacı, eğitim düzeyi düşük ebeveynlerin temel probleminin, bilgilerinin sınırlı olması nedeniyle çocuklarına ev ödevlerinde veya okulla ilgili diğer konularda yeteri kadar yardım edememeleri olduğunu belirtmektedir.

Bu konuda yapılmış çok sayıda araştırma mevcuttur. Bu çalışmalarda daha az eğitilmiş ebeveynlerin, özellikle lise mezunu olmayanların öğretmenlerle ve okulla daha az iletişim kurduklarını ve çocuklarının okullarına daha az ilgi gösterdiğini ortaya koymaktadır (Grolnick ve Slowiaszek, 1994, s.237-252; Kohl ve diğerleri, 2000; Moles, 1993). Eğitim düzeyi düşük ebeveynler, gerekli becerilere sahip olmadıklarını düşündükleri için öğretmenlerin çocuklarına evde okuma çalışmaları yaptırılmaları

konusundaki isteklerine pek fazla karşılık verememektedirler. Buna karşın, orta derecede eğitilmiş ebeveynler, çocuklarının eğitime katılım hususunda gerekli kaynaklara veya becerilere sahip oldukları için, öğretmenlerin taleplerini yerine getirmektedirler (Lareau, 1987, s. 73-85).

Hill & Taylor (2004)'a göre, ebeveyn eğitim düzeyinin, başarılı bir ebeveyn katılımının göstergesi olduğunu ifade etmektedir. Buna göre, eğitim düzeyi düşük ebeveynlerin katılımını çocukların akademik isteklerini olumlu yönde etkilemekte, ancak okuldaki davranışlarını veya akademik başarılarını pek fazla değiştirmemektedir. Ebeveyn katılımı ve okulla iletişim, çocukların akademik faaliyetlerini desteklemek için ihtiyaç duyulan bilgilerin edinildiği etkili uygulamalardır. Diğer yandan düşük gelirli veya daha az eğitilmiş ebeveynler, genellikle öğretmenlerle ve okulla daha az etkileşim halindedirler (Reynolds ve diğerleri, 1992, s. 441-462).

1.1.3.2. Ebeveynlerin Maddi Durumları

Ailelerin maddi durumları ile eğitime katılımları arasında karmaşık bir ilişki söz konusudur. Lareau (1987), az gelirli ailelerin öğretmen veya okulla iletişim kurma olasılıklarının nispeten daha düşük olduğunu, iletişim kursları bile eğitim dışı sorunları gündeme getirmeye daha fazla meylettiklerini belirtmektedir. Maddi konularda sorunlar yaşayan ebeveynler, çocuğun eğitimi konusundaki temel sorunun, onun fiziksel ihtiyaçlarını karşılamaktan ibaret olduğunu düşünmektedir. Bu tür ebeveynlerin öğretmenler ile ilişkilerinin rahatsız edici olma ihtimali yüksektir.

Grolnick vd. (1994) araştırmasında, ebeveynlerin sorunlarının eğitime katılım şeklini etkilediğini öne sürmektedir. Örneğin maddi sıkıntılar yaşayan, sosyal destek almayan ve stresli bir yaşam süren ebeveynler, öğretmenlerin onları eğitime dahil etme çabalarına karşı daha duyarsız davranmaktadır. Benzer şekilde Lareau (1987), düşük gelirli ebeveynlerin, çocuklarının eğitimlerine katkıda bulunma konusunda yaşadıkları zorluğun, kendi sorunlarından kaynaklandığını ifade etmektedir. Lareau, kültürel sermaye kavramının, ebeveynlerin eğitim sürecine katılım düzeyini açıklayabileceğini dile getirmektedir. Bu kapsamda eğitim düzeyi, iş esnekliği ve gelir durumu kültürel sermayenin temel unsurları olarak değerlendirilebilir.

1.1.3.3. Ebeveynlerin Medeni Durumları

Ebeveynlerin medeni durumları çocuklarının eğitim sürecine katılımlarını etkileyen bir diğer faktördür. Evlilik ilişkileri ve aile yapısı yıllar içinde giderek farklılaşmaktadır. Örneğin tek ebeveynli ailelerin sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Bu durum, ebeveynlerin eğitime katılımlarını değiştirmekte ve dönüştürmektedir.

Eşlerin birlikte yaşadığı sağlıklı aile yapısına sahip ebeveynler, çocuklarının eğitimine daha fazla katılmaktadır. Buna karşın eşlerin birbirinden boşandığı ve ayrı yaşadığı ailelerde, ebeveynlerin eğitime dahil olma oranları nispeten düşüktür. Bu tür anne veya babaların öğretmenlerle kurdukları ilişkiler genellikle sorunludur. Diğer yandan bu gruptaki anne veya babalar okullardaki etkinliklere daha az katılmakla birlikte, evde çocuklarıyla yeteri kadar ilgilenmektedir (Grolnick ve Slowiaszek, 1994, s. 237-252).

1.1.3.4. Ebeveynlerin Öz Yeterlilik ve Motivasyon Durumları

Öz yeterlilik, 'kişinin istenen sonuçlara ulaşabilecek şekilde hareket edebileceğine dair olan inancı' şeklinde tanımlanmaktadır. Bireyin hedef oluşturma ve bu hedefe ulaşma sürecinde gösterdiği istikrarlı tutumu doğrudan etkilemektedir. Öz yeterlilik hissi, kişinin eğitime katılma sürecinde yaşanan tecrübelerle yakından ilişkilidir. Bir çocuğun okul başarısının artmasına yardım etme konusunda hissedilen yeterlilik duygusu ve olumlu düşünceler, ebeveynlerin eğitime katılma düzeyini doğrudan etkilemektedir (Bandura, 1999, s. 191-215).

Ebeveynlerin eğitime katılma sürecinde motivasyonlarını etkileyen üç temel faktör vardır. Bunlardan birincisi, ailenin çocuğuna okulda başarılı olması kapsamında yardım etmek için hissettiği öz yeterlilik duygusu ve motivasyonel inançtır. İkincisi, okuldan alınan genel davetler ile öğretmenler ya da öğrencilerden alınan özel davetler karşısındaki pozitif algısıdır. Üçüncüsü ise, aile bireylerinin yaşam biçimleri ve hayat görüşleridir (Hoover-Dempsey, Sandler, 1997, s. 310-331).

1.2. Ev Ziyaretleri

Trumbull ve diğerlerine göre (2011), ev öğrencinin birincil ortamı olup, onun başarısı üzerinde çok büyük bir etkiye sahiptir. Bir öğrencinin yaşama biçimi, beslenmesi ve yaşam biçimi evden etkilenir. Çocuğun eğitimi için en temel birim, evdir

Ev ziyaretleri, öğrencilerin doğal yaşam alanlarında ailelere eğitim hizmeti sunmanın avantajlarına dayalı bir müdahale yöntemidir. Ev ziyareti yapan öğretmenlerin gözlemleri, ailenin ihtiyaçlarını anlamak ve bu ihtiyaçları karşılamak için sunulacak bireysel hizmetler açısından önemlidir. Bu hizmet, öğretmenler ve aileler arasındaki güç dengesizliğini azaltmak suretiyle güvene dayalı bir ilişkinin gelişmesine yardımcı olur (Gomby, Larson Lewit, & Behrman, 1993, s. 6-22).

Geleneksel ev ziyareti, ebeveynlere çocuklarına nasıl daha iyi bakabileceklerini öğretmek ve onlarla okul hakkında bilgi paylaşmak için tek yönlü olarak gerçekleştirilen bir etkinliktir (Whyte ve Karabon, 2016, s. 207-221). Buna karşın, Berlin ve diğerleri (2011) çalışmalarında ev ziyaretlerini; günümüzün pedagojik bakış açısına uygun öğrenci, aile, öğretmen ve okul arasındaki karşılıklı ilişkiye dayalı, ileriye dönük kişiselleştirilmiş bir eğitim aktivitesi olarak tanımlamaktadır. Esasen ev ziyareti müdahaleden ziyade, hizmet sunma stratejisini ifade eden genel bir terimdir. Bu kapsamda ev ziyaretleri; programa tabi tutulan ailelerin özellikleri, programın hedefleri, programda görevli personelin özellikleri, programın uzunluğu ve yoğunluğu, programda sunulan belli başlı hizmetler açısından farklılıklar gösterebilmektedir (Sweet & Appelbaum, 2004, s. 1435-1456).

1.2.1. Ev ziyaretlerinin Faydaları

Her çocuğun evi, ebeveynlerinden hayatta kalmayı kolaylaştıran bilgileri öğrendiği eğitici bir ortamdır (Moll ve Greenberg, 1990, s. 319-348). Ebeveynler, kültürel bilgi aktarımı için sosyal etkileşim yaratır. Vygostky (1978)'e göre bu sosyal etkileşim sonucu ortaya çıkan öğrenme, çocuğun bir beceride kısmen veya tam olarak ustalaşabildiği bir yakın gelişim alanı yaratır. Çocuğun bir beceride ustalaşması için, desteğe ihtiyaç vardır. Bu desteği sağlayabilmek için, çocuğu tanımak gerekir.

Pianta (1999)'e göre, ev ziyaretleri öğretmenlere, çocuk ve hane halkını tanımak için bilgi edinme fırsatı sunar. Öğretmenlerin bilgi, ilgi ve deneyimlerini paylaşabildiği daha iyi bir müfredat geliştirebilmeleri için; velilerin, öğrencilerin ve öğretmenlerin diyalog içinde olması gerekir. Öğretmenler, öğrencinin sadece okulundan ibaret olmadığını, onu tanıyabilmek için aile ve toplum ortamı hakkında da yeterince bilgi sahibi olunması gerektiğini anlamak zorundadır

Ev ziyaretleri öğrenci, veli ve öğretmen arasında uzlaşma seansları olarak işlev görmektedir. Bu durum, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki ilişkiyi geliştirir. Bu çerçevede belirli kültürel engelleri aşmak, akademik gelişim konusunda aileleri bilgilendirmek, eğitimde başarıyı artırmak için ebeveynlerin yardımını almak ve ebeveynlerin doğru araçlara sahip olmalarını sağlamak gibi akla gelebilecek çok sayıda hedeften bahsedilebilir (Kailin, 1994, s. 169-184).

Veli ev ziyaretleri önemlidir. Ebeveyn ve öğrencinin rahat ve kolay bir şekilde öğretmenle etkileşime girmesine ortam hazırlar. Ayrıca öğretmenin, tanışma ve görüşme ortamlarında öğrencisinin ve ailesinin güçlü ve zayıf yönlerini daha yakından tanımasına imkân verir. Örneğin bu ziyaretler sırasında öğretmen, başta sağlık ve ailevi sorunlar olmak üzere öğrenciyle ilgili bilgileri, gözlemlediği çeşitli problemleri kaydeder. Eğitimin başarısı için, öğretmenin öğrencisini ve ailesini herkesten çok daha iyi tanınması ve bunu hissettirmesi önemlidir (Marcon, 1999, s. 365-412).

Ev ziyaretleri genellikle öğrencilerin ilgi ve gereksinimleri hakkında kritik bilgiler edinmek amacıyla okul yılı başlamadan önce gerçekleştirilir. Lin ve Bates (2010)'e göre, ev ziyaretleri bir yandan okul ile ev arasındaki boşluğu doldururken, bir yandan da öğretmenlere, öğrencilerinin geçmişlerini ilk kaynaktan öğrenmeleri için mükemmel fırsatlar verir. Ev ziyaretlerinde ebeveynler, çocuklarıyla ilgili endişelerini daha rahat dile getirirler. Öğretmenler de onları, çocuğun akademik yaşamına dahil olmaya teşvik ederler. Aynı zamanda ev ziyaretleri, ebeveynleri motive etmek suretiyle daha yüksek bir akademik başarı sağlar (Whyte & Karabon, 2016, s. 207-221).

Diğer yandan kültürel ve dilsel açıdan farklı toplumlarda etkili bir öğretim yapabilmek için, çocukların yaşamlarına ve bakış açılarına vakıf olmak gerekir (Sleeter, 2012; Veléz-Ibañez-Greenberg, 1992, s. 313-335). Bu ise çocukların evlerindeki ve toplumsal ortamlarındaki öğretim uygulamalarını yakından tanımakla, yani ev ziyaretleriyle mümkündür.

Ev ziyaretlerinin öğrencilerin akademik başarısı, çalışma alışkanlığı, davranış biçimi, sosyal becerisi ve akademik motivasyonunda olumlu katkıları mevcuttur (Schulting, 2009; Sweet & Appelbaum, 2004, s. 1435-1456). Ev ziyareti yapan öğretmenler, öğrencilerine karşı daha fazla şefkat gösterirler. Ayrıca öğrenci merkezli

dersler oluşturmakta, çok kültürlü öğrenmeyi destekleyen ders planları hazırlamaktadırlar (Lin & Bates, 2010, s. 179-185).

Öğretmenler için ev ziyaretleri, öğrencilerin akademik başarılarıyla ilgili bilgileri paylaşma ve ebeveynlere, çocuklarının evde eğitimine yardımcı olacak ve destekleyecek bazı kaynakları gösterme fırsatı sağlar. Ebeveynler üzerindeki baskıyı hafifletmenin yanı sıra, ev ziyaretleri aynı zamanda eğitimcilerin otoriteden feragat etme ve öğrencilerinin ailelerinden ve çevrelerinden bir şeyler öğrenme konusundaki isteklerini de gösterir (Crozier, 1999, s. 219-238). Meyer & Mann ve Becker (2011)'e göre “Çocuklarına nasıl yardım edileceğini bilmek, ebeveynleri güçlendirecek ve çocuklarının öğrenimini destekleyebileceklerine dair onlara güven verecektir”. Ev ziyaretleri, öğretmenlerin öğrencilerinin evdeki yeteneklerini ve koşullarını fark etmeleri için önemlidir.

Bu konuda tecrübeli öğretmenler, öğrencilerin tutumlarını iyileştirmek için ebeveynlerin ziyaret edilmesini tavsiye etmektedirler. Wright (2018)'e göre, “Ev ziyaretleri öğrencilerin okuldaki akademik ve davranışsal performansını olumlu etkilemektedir. Evleri öğretmenleri tarafından ziyaret edilen öğrenciler, ziyaret edilmeyen diğer öğrencilere kıyasla çok daha yüksek akademik başarıya ve motivasyona sahiptir. Sawchuk (2011)'a göre öğretmenlerin gerçekleştirdiği ev ziyaretleri, sağduyu fikrine dayanmaktadır. Eğer ebeveynler gerçek bir partnere (öğretmen) sahip olduğunu hissedерlerse, çocuklarının okuldaki ilerlemesine katılma olasılıkları daha yüksek olacaktır.

Stetson vd. (2012)'e göre ev ziyaretlerinin, öğrencilerin çalışmalarında büyük bir gelişmeye yol açtığı düşüncesindedir. Ayrıca öğrencilerin okuldaki tutumları üzerinde de olumlu etkiler yaratır. Stetson vd. (2012), öğretmenlerin ziyaret ettiği öğrencilerin okulda çok daha olumlu tutumlar sergilediğini göstermiştir. Diğer yandan ev ziyaretleri çocuğun yalnızca okul hayatında değil, ev hayatında da olumlu sonuçlar doğurmaktadır (Bronfenbrenner, 1979).

1.2.2. Ev Ziyareti Çeşitleri

Ev ziyareti programları, amaca bağlı olarak farklı şekillerde yapılandırılabilir. Bazı ev ziyaretleri ailelere yöneltilen sorular üzerine inşa edilirken, bazıları da yol gösterici sorularla yarı yapılandırılmış bir şekilde

yürütülmektedir. Ev ziyaretleri, bir geçiş faaliyeti olarak kullanıldığında tek seferlik olabilir. Buna karşın, ebeveyn eğitimi sürecinde veya ebeveyn-çocuk ilişkileri üzerinde çalışırken tekrar tekrar defaten tekrarlanabilir (Roggman ve diğerleri, 2001, s. 53-71). Bazı kuruluşlar ev ziyaretlerini videoya kaydeder ve bu tür programları geliştirmek ve iyileştirmek için bunlar üzerinde çalışırlar (Thurgood, 2001, s. 73-75).

Ev ziyaretleri ‘Bilgi Fonları Yaklaşımı’ kullanılarak gerçekleştirilebilir. Bu yaklaşımı kullanan öğretmenlerin amacı, öğrencilerin ailelerinden bir şeyler öğrenmesi ve onları tanıyabilmesidir. Böylece öğretmenler, çocuğun evinin kültürel dinamiklerini doğrudan öğrenme imkânı bulurlar. Öğretmen, öğrencisinin evine bir şeyler öğrenmek amacıyla giderse, işte o zaman öğrencisine ve ailesine ilişkin tutum ve inancında kalıcı bir değişim meydana gelebilir.” (Whyte ve Karabon, 2016, s. 207-221).

Entegre Model açısından ev ziyaretlerinin başlıca işlevleri şunlardır;

- 1) Öğretmenlerin çocuklar ve velilerle olumlu ilişkiler kurması
- 2) Öğretmenlerin çocuklar ve velilerle ilgili olumsuz düşüncelerinin giderilmesi
- 3) Öğretmenler ve aileler arasındaki kültürel temelli yanlış anlamalarının azaltılması
- 4) Öğretmenlerin kendi öğrencilerinin ev ortamlarını daha iyi anlamalarını sağlama ve onları anladığına ve değer verdiğine dair hislerin güçlendirilmesi
- 5) Ebeveynlerin çocuklarının eğitimine daha fazla katkı yapmalarının sağlanması.

1.2.3. Dünyada Ev Ziyaretlerinin Tarihçesi

İlk ev ziyareti programları Amerika Birleşik Devletleri'nde ‘dost ziyareti’ adı altında başlamıştır. 19. Yüzyılın sonlarına doğru yardım kuruluşlarında gönüllü olarak çalışan sosyal hizmet uzmanları, hemşireler ve doktorlar tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda belgeli ilk ev ziyareti programının 1880 yılında yapıldığı anlaşılmaktadır (Bhavnagri & Krolikowski, 2000; Sweet & Appelbaum, 2004, s. 1435-1456). İngiltere'deki ilk ev ziyaretleri ise Elizabeth döneminde sosyal reformcu, istatistikçi ve hemşire Florence Nightingale tarafından başlatılmıştır (Gomby, Culross ve Behrman, 1999, s. 4-26).

Amerika Birleşik Devletleri'nde ev ziyareti programlarına büyük bütçeler harcanmaktadır. Ebeveyn katılımı ve artan fonlar sayesinde, ev ziyaretlerinde keskin bir

artış olmuştur. Nitekim 1993 yılında neredeyse 200.000 ev ziyareti yapılmıştır. 1999 yılına gelindiğinde ise yılda 550.000'den fazla ev ziyareti yapılmaya başlanmıştır (Bhavnagri & Krolikowski, 2000; Gomby ve diğerleri, 1999, s. 4-26). Bu dönemdeki ev ziyaretlerinin çoğu, "Kindergarten Crusades" (Anaokulu Haçlı Seferi) adlı proje kapsamında anaokullarını tanıtmaya yöneliktir (Bhavnagri ve Krolikowski, 2000, s. 21). Bu kapsamda anaokulu öğretmenlerinin ilk ev ziyaretlerinin başlıca hedefleri; aileleri yenilikçi anaokulu eğitimi hakkında eğitmek, çocukların aileleri ve çevreleri hakkında bilgi edinmek suretiyle tanıyabilmek, çocukların ve ailelerinin "Amerikalaşmasını kolaylaştırmak, ebeveynleri beslenme, hijyen ve alternatif disiplin metotları hakkında bilgilendirmek ve toplumdaki çalışmalardan, hizmetlerden ve kaynaklardan faydalanarak anasınıflarını desteklemektir (Bhavnagri ve Krolikowski, 2000, s. 21).

Amerika Birleşik Devletleri'nde binlerce ev ziyareti bulunmakta olup, bunlar genellikle küçük çocuklara odaklıdır (Sweet & Appelbaum, 2004, s. 1435-1456). Ev ziyareti programları, belirli etnik kökenli aileler, tek ebeveynler, farklı sosyal risk faktörlerine sahip aileler, genç anneler ve değişik sosyoekonomik geçmişlere sahip aileler dahil olmak üzere farklı aile türlerine uygulanabilmektedir. Diğer yandan bazı ev ziyaret programları ise okula hazır olma, çocuk istismarını önleme ve annelerin iş bulmalarına yardımcı olma gibi belirli sonuçlara veya davranışlara yoğunlaşmaktadır (Sweet & Appelbaum, 2004, s. 1435-1456).

İngiltere'de ev ziyareti programları belirli yaş grubundaki çocuklara yönelmiştir. Bazı programlarda hamile anneler, bazılarında ise çocuklar ön plana çıkmaktadır. Ev ziyareti programlarının yoğunluğu ve programların uzunluğu arasında da farklar vardır. Bazı ev ziyareti programları becerilerin geliştirilmesini hedeflerken, diğerleri ise ebeveynleri eğiterek çocukları dolaylı olarak etkilemeyi hedefler (Sweet & Appelbaum, 2004, s. 1435-1456).

1.2.4. Cumhuriyet Döneminde Ev Ziyaretleri

Millî Eğitim Bakanlığının eğitim programlarında veli ev ziyaretleri ile ilgili çalışmalara ilk kez 1952 yılında başladığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, programda ebeveynlerin çocuğuna karşı nasıl davranacağı, ebeveynlerin eğitim-öğretim sürecine katılımı ve veli ziyaretlerinin uygulanmasına yönelik tavsiyeler gibi konulara yer

verilmiştir. Daha sonra güncellenen programlarda aile katılımına çok fazla yer verilmediği görülmektedir. 1994 yılında okul öncesi kurumlar için hazırlanan eğitim programında, aile katılımı çalışmaları ile ilgili detaylı bilgilendirmeler bulundurmaktadır. Devamında 2002, 2006 ve 2013 yıllarında güncellenen programlarda aile katılımının gerekliliği ve önemi vurgulanmıştır (Köyceğiz, Ağaçdan, Akaydın ve Yorgun, 2016, s. 45).

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2006 yılında çıkarılan “Okul Öncesi Eğitim Programı” okul aile iş birliği ile aile katılımını ön plana çıkarmıştır. Ebeveynlerin dahil olduğu programlarda çocukların kalıcı ve olumlu davranışlar kazandığı vurgulanmıştır. Ayrıca çocukların yeni edindiği becerileri, gündelik hayatlarına daha kolay yansıttığı ifade edilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığının programlarında, aile katılımına önem vermesinin ardından bu konuda yapılan çalışmaların arttığı görülmüştür.

1.2.5. Benzer Araştırmalar

Türkiye’de veli ziyaretleri konusu ile ilgili fazla araştırma olmadığı, yapılan az sayıda araştırmanın ise (Yıldız, 2012; Gülcan ve Taner, 2011, s. 129-144; Kahraman ve Derman, 2012, s. 106) ev ziyaretlerinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesine yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini bir arada inceleyen herhangi bir araştırmanın olmadığı görülmektedir.

Yıldız (2012), okul öncesi eğitim kademesinde gerçekleşen ev ziyaretlerinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirdiği araştırmasında, öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik görüşlerinin olumlu olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin görüşlerini derinlemesine inceleyen çalışma sonuçlarına göre; cinsiyet, eğitim düzeyi ve sınıf mevcutları öğretmen görüşlerini etkilememiştir. Buna karşın, öğretmenlerin mesleki kıdemleri, mezunu oldukları bölüm ve meslekteki mevcut statüleri öğretmen görüşlerinde anlamlı bir değişiklik göstermiştir. Yine çalışmaya katılan öğretmenlerin büyük bir kısmı ev ziyareti gerçekleştirdiğini ve bu sayede öğrencileri ve aileleri hakkında birinci kaynaktan daha çok bilgi öğrendiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler ev ziyaretlerindeki temel problemleri; ulaşım, zaman ve planlama olarak belirtmiştir. Ev ziyareti sırasında velilere yönelik çeşitli konularda bilgi verilmiş ve çocuklarla birlikte uygulayacağı etkinlikler önerildiği tespit edilmiştir.

Gülcan ve Taner (2011), Kahramanmaraş il örneğinde ev ziyaretlerinin okul başarısına etkisini öğretmen görüşlerine göre incelemiştir. Nitel araştırma deseninde görüşme tekniği esas alınarak yapılan çalışmanın bulgularına göre; öğretmen ve yöneticilerin birlikte gerçekleştirdiği ev ziyaretleri, çocukların okula uyum sağlamasını kolaylaştırmış ve ders başarısı üzerinde olumlu bir gelişme göstermiştir. Öğretmenlerin görüşlerine göre, ev ziyaretleri aile ile sağlıklı iletişim kurulmasına fırsat tanımış ve veliler ev ziyaretlerinden sonra okula daha sık gelmeye başlamışlardır. Çok yoğun olan veliler bile telefon marifetiyle daha sık iletişime geçmişlerdir. Yine öğretmenler aile ile aralarında bir güven duygusu geliştiğini ifade etmişlerdir.

Kahraman ve Derman (2012), okul öncesi ve ilkokul eğitim kademesinde gerçekleştirilen ev ziyaretlerinin öğretmen görüşlerine göre incelediği çalışmada; öğretmenlerin yaklaşık yarısının ev ziyaretini tercih ettiğini tespit etmiştir. Araştırmacıya göre, ev ziyareti yapan öğretmenlerin amacı; çocuğun ev ortamını görmek, varsa evde yaşanan problemleri konuşmak kısacası öğrencilerini daha yakından tanımaktır. Bunun yanında öğretmenler; ev ziyaretleri sayesinde ebeveynler sürece daha çok dahil olduğunu ve bu sayede çocuğun potansiyeli ve yetenekleri hakkında ailenin daha sağlıklı bilgiler edindiğini belirtmişlerdir. Ev ziyaretleri esnasında öğretmenler aileden pozitif tepkiler aldıklarını ifade etmişlerdir. Araştırmanın bulguları göstermiştir ki; aileler ev ziyaretlerine açık bir tutum sergilemişler ve bu sayede öğretmenler çocukları daha iyi değerlendirme fırsatı yakalamışlardır.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Ev ziyaretlerinin öğretmen ve öğrencilerin tutum ve davranışlarına etkilerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışma, nitel bir araştırmadır. Nitel araştırma; düşünceleri, görüşleri, mefhumları veya tecrübeleri kavramak için sayısal olmayan verilerin toplanmasını ve analiz edilmesini içerir. Bir problem hakkında derinlemesine bilgi toplamak için kullanılır. Belirli olayların kapsamlı tanımlarını verir. Bu tür çalışmalar bir grubu veya popülasyonu incelerler, kolayca ölçülemeyen değişkenleri tanımlarlar veya susturulmuş sesleri duyarlar. (Creswell & Poth, 2016).

Nitel araştırma deseni, araştırma konusunu bütüncül bir bakış açısı ile ele alır. Olayları, alakadar kişilerin bakış açısı ve onların gözü ile görmeye fırsatı sunar. Nicel araştırmalar incelendiğinde, teori, yasa ve hipotezlerden yola çıkarak araştırmaya nedensellik anlamı katarken; buna karşın nitel araştırmalar, çalışmadan yola çıkarak, teori ve yasalar geliştirir (İslamoğlu, Alnıaçık, 2014, s. 16-32).

2.1. Araştırmanın Deseni

Araştırmada Olgubilim deseni kullanılmıştır. Bu desen, yakın zamanda deneyimlenmiş olguları değerlendirmeye odaklanır (Jasper, 1994, s. 314-319). Bir diğer ifadeyle olgunun altında yatan ortak anlamları ortaya çıkarmak ve bireyler tarafından tecrübe edilen olguları tanımlamaya ve özünü açıklamaya yönelik bir araştırma deseni (Baker vd., 1992, s. 1355-1360).

Olgubilim, farkında olduğumuz fakat ayrıntılı ve derinlemesine incelenmemiş olguları ele almaktadır (Yıldırım, A., & Şimşek, H. 2008, s. 257). Örneğin, ‘eğitimde başarısızlık’ sıklıkla karşılaşılan bir olgudur. Başarısızlıkla ilgili ayrıntılı araştırmalar yapılması, bize başarısızlığa sebep olan değişkenler (ekonomik durum-başarı ilişkisi) hakkında oldukça ayrıntılı bilgiler kazandırabilir.

2.2. Çalışma Grubu

Örneklem, önceden belirlenmiş kurallara dayanarak, araştırmacı tarafından belirlenmiş bir evrenden seçilen ve seçildiği evreni temsil eden bir grup olarak tanımlanmaktadır. Örneklemenin temel kuralı tarafsızlığı sağlamaktır. Tarafsızlık, evrende mevcut olan bütün unsurların, örnekleme girme ihtimalinin bağımsız ve birbirine eşit olmasıdır. Örneklemenin evreni temsil edebileceği hipotezi, tarafsızlık ilkesinin uygulanmasına bağlıdır. Tüm çabalara rağmen örnekleme hataları olabilir. Örnekleme yanılırları tarafsızlık kuralı sayesinde en az seviyeye indirilir (Karasar, 1995, s. 157).

Araştırmanın çalışma grubu gönüllülük esasına göre meydana gelmiştir. Bu kapsamda çalışma gurubunu; 2020-2021 eğitim öğretim yılında Erzincan il sınırları içerisinde yer alan ilkokul, ortaokul ve lise dengi okullarda görev yapan 58 öğretmen ile bu okullarda öğrenim gören 110 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada evrendeki her birimin örnekleme seçilme olasılığı eşit ve birbirinden bağımsız olan ‘Tesadüfi Örnekleme’ modeli esas alınmıştır.

Katılımcıların yarı yapılandırılmış formdaki sorulara rahat ve içtenlikle yanıt vermesi amacıyla kimlik bilgileri istenmemiştir. Katılımcıların görüşlerinde alıntılar yapılırken, Öğrt: öğretmen, Öğr: öğrenci şeklinde kodlanmıştır. Örneğin (öğrt-21) kodu, 21. sırada yer alan öğretmeni ifade etmektedir. Çalışmaya gönüllük esasıyla katılan öğretmen ve öğrencilerin yarı yapılandırılmış görüşme formuna yanıt vermeye başlanmadan önce kişisel özelliklerini belirten soruları cevaplandırmaları istenmiştir.

Tablo 2.1’e göre, araştırma katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu kadındır. Branş bakımından alan öğretmenlerinin katılımı, sınıf öğretmenlerine göre daha fazladır. Öğretmenlerin kıdem süresi incelendiğinde en çok katılımın 1-5 yıl hizmet süresi aralığında olan öğretmenler olduğu tespit edilmiştir. Bununla beraber çalışmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdem aralıkları 1 ve 20 yıl üzeri her kademedeki katılım olduğu görülmüştür. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu lisans mezunudur. Bununla beraber yüksek lisans ve doktora mezunu olan öğretmenlerde çalışmaya değerli görüşleri ile katkı sağlamışlardır. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu birden fazla ev ziyareti gerçekleştirmiştir. Buna karşın bir defa veli ev ziyareti gerçekleştirdiğini ifade eden öğretmenlerde vardır.

Tablo 2.1: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kişisel Özellikleri

<i>Katılımcı Özellikleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Cinsiyet</i>			
<i>Kadın</i>	42	72,4	58
<i>Erkek</i>	16	27,6	58
<i>Alanı</i>			
<i>Sınıf Öğretmeni</i>	13	22,4	58
<i>Alan Öğretmeni</i>	45	79,3	58
<i>Hizmet Yılı</i>			
<i>1-5</i>	26	44,8	58
<i>6-10</i>	20	34,5	58
<i>11-15</i>	4	6,9	58
<i>16-20</i>	1	1,7	58
<i>20+</i>	7	12,1	58
<i>Eğitim Düzeyi</i>			
<i>Lisans</i>	49	84,5	58
<i>Yüksek Lisans</i>	8	13,8	58
<i>Doktora</i>	1	1,7	58
<i>Gerçekleştirdiği Ziyaret Sayısı</i>			
<i>Bir Defa</i>	11	19	58
<i>Birden Fazla</i>	47	81	58

Tablo 2.2'ye göre, araştırmaya katılan kız ve erkek öğrencilerin oranı birbirine yakındır. Kız öğrencilerin daha fazla katıldığı görülmektedir. İlkokul ve ortaokul

düzeyinde katılımın sınırlı kaldığı buna karşı lise düzeyinde eğitim gören öğrencilerin katılım düzeyinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin büyük bir kısmının sadece babasının çalıştığı görülmektedir. Anne ve babası çalışan öğrencilerin oranı ikinci sırada gelmektedir. Yine hem annesi hem de babası işsiz olan öğrencilerinde olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu, öğretmenleri tarafından evlerine bir kez ziyaret gerçekleştirildiğini ifade etmişlerdir. Ev ziyareti yapılmayan öğrenciler araştırmaya dahil edilmemiştir.

Tablo 2.2: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kişisel Özellikleri

<i>Katılımcı Özellikleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Cinsiyet</i>			
<i>Kız</i>	59	53,6	110
<i>Erkek</i>	51	46,4	110
<i>Okul Türü</i>			
<i>İlkokul</i>	5	4,5	110
<i>Ortaokul</i>	18	16,4	110
<i>Lise</i>	87	79,1	110
<i>Velilerinin Çalışma Durumu</i>			
<i>Babam Çalışıyor</i>	78	70,9	110
<i>Annem Çalışıyor</i>	1	0,9	110
<i>Her İkisi 'de Çalışıyor</i>	21	19,1	110
<i>Her İkisi 'de İşsiz</i>	10	9,1	110
<i>Gerçekleştirilen Ziyaret Sayısı</i>			
<i>Bir Defa</i>	88	80	110
<i>Birden Fazla</i>	22	20	110

2.3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi ve Uygulanması

Görüşme, Olgubilim araştırmalarında en sık başvuru alan veri toplama aracıdır. Olgulara dair deneyimleri ve anlamları tespit etmek için okuma, özelliklerinin kullanılması gerekir (Yıldırım, A., & Şimşek, H. 2008, s. 257). Yarı yapılandırılmış görüşme formu marifetiyle elde edilecek veriler, ev ziyaretlerinin öğretmen ve öğrencilerin davranışlarına etkisinin belirlenmesinde kullanılacaktır. Bunun için öncelikle literatür taraması yapılmış, bu taramanın sonuçlarına dayalı olarak görüşme soruları alanda uzman akademisyen ve öğretmenlerin görüşleri de dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Berg ve Lune (2015)'e göre, yarı yapılandırılmış bir görüşme formunda dikkat edilecek başlıca hususlar şunlardır: Görüşme formuna öncelikle kişisel sorularla başlanmalı, ardından kişisel deneyimlerin paylaşılacağı sorularla devam edilmelidir. Bu kapsamda araştırmada kullanılan görüşme formundaki sorular, iki ayrı uzmanla paylaşılmış, sorulara ilişkin uzman görüşü alınmıştır. Bu görüşler doğrultusunda, sorulara son şekli verilmiştir.

Araştırma verilerinin toplanması aşaması öncesinde Erzincan İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınmıştır. Görüşmelerin yüz yüze uygulanması hedeflenmiş, lakin pandemi nedeniyle mümkün olmamıştır. Bunun yerine katılımcılara dijital kanallar üzerinden Google formlar kullanılmak suretiyle erişilmiştir. İl Milli Eğitim Müdürlüğünde görevli ilgili şube müdürü ile görüşülmüş, görüşme formunun tüm katılımcılara ulaşması için formun online bağlantısı dijital ortamda kendisine iletilmiştir. Görüşme formu özel ve kamu tüm ilkökul, ortaokul ve liselerdeki öğretmen ve öğrencilere ulaştırılmış, formdaki soruların düzgün bir şekilde cevaplanması sağlanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Nitel araştırmalarda verilerin analizi sürecinde çeşitli sorunlar yaşanmakta olup, bu durum araştırmacıları zorlamaktadır. Esasen olgu bilim araştırmalarında veri analizi, yaşantıları ve ortak anlamları ortaya çıkarmaya yöneliktir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 257). Veri analizi yaklaşımında; gözlem, yarı yapılandırılmış veya yapılandırılmamış görüşme formları ve diğer araçlar marifetiyle toplanan veriler dört aşamada analiz edilir. Bunlar; (1) verilerin kodlanması, (2) kod, kategori ve temaların bulunması, (3) kod,

kategori ve temaların düzenlenmesi, (4) bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Eysenbach ve Köhler, 2002, s. 573-577) aşamalarıdır.

Araştırmacı verilerin kodlanması evresinde elde ettiği verileri tetkik eder. Veri grubunu anlamlı parçalara bölerek, her parçanın hangi kavramı karşıladığını bulmaya çalışır. Bu çerçevede araştırmacı tarafından kendi başına anlamlı bir bütün oluşturan her parçaya bir isim verilir. Bu isim, bir kelime, bir cümle veya bir söz öbeği olabilir. Veri kodlama aşamasında araştırmacının veri setini birkaç kez okuması gerekmektedir. Ayrıntılı okuma yapmak suretiyle katılımcıların tekrarladığı sözcük veya söz öbeklerindeki anlama ulaşması kolaylaşır. Kodlama aşaması dinamiktir. Araştırmacı sık sık veri setine geri dönerek, kodlama işlemini yeniden gözden geçirebilir. Kategoriler ve temalar düzenlenip hazır hale getirildikten sonra dahi yeni kodlara rastlama ihtimali vardır. Araştırmacının bazı durumlarda veri analizi süresince kodlama yapması mümkündür (Kvale, 1994, s. 56).

Temaların oluşturulması aşamasında, kodlardan yola çıkarak veri setini daha genel seviyede açıklayan ve kodları çerçevesi çizilmiş kategoriler altında bir araya getiren temaların belirlenmesi gerekir. Bu bağlamda ‘tematik kodlama’ adı verilen daha soyut bir kodlama söz konusudur. Bunun için ilk kademede ortaya çıkarılan kodlar bir araya getirilir ve aralarında mevcut olan ortak özellikler saptanmaya çalışılır (Baltacı, 2017, s. 231-274). Araştırmacı, bu kodlamalar sonucunda, elde ettiği verileri anlamlı bir biçimde hazırlayabileceği sistematik bir yapı oluşturur. Ardından bu yapıdan hareketle topladığı verileri yeniden düzenler. Verileri yeniden düzenlerken, ayrıntılı kodlama ile tematik kodlamanın birbiriyle örtüşmesini sağlar. Veri düzenleme aşamasında araştırmacı öncü bulgulara erişir. Elde edilen verilerin okuyucuların kolayca anlayabileceği bir dille tanımlanması, açıklanması ve sunulması önemlidir. Araştırmacı bu süreçte kendi görüş ve yorumlarına yer vermez. Sadece topladığı bilgileri işlenmiş bir biçimde okuyucusuna aktarır (Baltacı, 2017, s. 231-274)

Bu araştırmanın verileri yukarıdaki açıklamalar dikkate alınarak analiz edilmiştir. Bu çerçevede yarı yapılandırılmış görüşme formları tematik olarak analiz edilmiştir. Öğretmen ve öğrencilerin görüşme formlarındaki metinleri ayrıntılı bir şekilde incelenmiş, elde edilen veriler üzerinden kodlamalar yapılmıştır. Kodlar belirli

kategoriler altında toplandıktan sonra, temalar oluşturulmuştur. Daha sonra veriler analiz edilmiş, yorumlanmış ve rapor haline getirilmiştir.

2.5. Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması

Geçerlilik çalışması, uygulanan araştırma yöntemin problemi çözüme kavuşturma niteliği ve elde edilen sonuçların doğruluğunu test etmeye yönelik olarak yapılır. Nitel araştırmalarda geçerlilik, araştırmacının üzerinde çalıştığı problemi doğru bir şekilde çözüme kavuşturma aşaması olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda toplanan verilerin gerçekte var olan durumu yansıtmaya özelliği ve düzeyi oldukça önemlidir. Problemi tüm unsurlarıyla birlikte eksiksiz bir şekilde incelemek, geçerliliğin en önemli ölçütüdür. İyi bir nitel araştırmada, araştırmacının iş ve işlemlerinde mümkün mertebe istikrarlı olması ve bu istikrarı nasıl sağladığını ayrıntılı olarak açıklaması beklenir (Baltacı, 2019, s. 368-388).

Geçerlilik çalışmasında, yukarıda açıklanan yaklaşımlar ışığında, elde edilen veriler detaylı bir şekilde rapor edilmiş, araştırmanın tüm adımları hakkında detaylı bilgilendirme yapılmıştır. Araştırma metninde öğrencilerin ve öğretmenlerin yazdıklarından alınan alıntılara yer verilmiştir. Sonuçlara nasıl ulaşıldığı nesnel verilere ve kanıtlara dayalı olarak açıklanmıştır.

İçerik analizi yönteminin güvenilirlik çalışması kodlama işlemine bağlıdır. Bu bağlamda kategorilerin belirlenmesi ve açık seçik olarak tanımlanması önemlidir. Bu yapıldığı sürece analizin güvenilirliği ve nesnelliği artmış olacaktır (Baltacı, 2019, s. 368-388). Araştırmanın iç güvenilirliğini sağlamak için elde edilen ham veriler yorum yapılmadan verilmiştir. Alanında uzman iki araştırmacıyla veriler paylaşılmış, onlardan alınan destekle kod-kategori-tema sürecinin tutarlılığı kontrol edilmiştir. Araştırmanın dış güvenirliliği kapsamında, araştırma sürecinin tüm aşamaları ayrıntılı bir şekilde açıklamıştır. Metinde katılımcı görüşlerinden yapılan alıntılara yer verilmiştir. Ayrıca ham veriler araştırmacı tarafından saklanmakta olup, yasal denetime açıktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

3.1. Ev Ziyaretlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Araştırmanın temel problemi, öğretmenler tarafından gerçekleştirilen veli ev ziyaretlerinin öğrencilerin ve öğretmenlerin davranışlarına etkilerini belirlemektir. Dolayısıyla ana tema ev ziyaretleridir. Bu kapsamda araştırma bulguları ev ziyaretlerinin hedefleri, planlanması, içeriği, öğretmenlerin karşılaştığı olumlu veya olumsuz durumların tespiti, öğretmenlerin öğrencilerine bakışına etkisi, öğretmen-öğrenci-veli ilişkisine katkıları, sürdürülebilirliği ve geliştirilmesine yönelik temalar ekseninde organize edilmiştir. Bu başlık altında incelenen bulgulara temel teşkil eden veriler, Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu marifetiyle elde edilmiştir.

3.1.1. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Amaçlarına İlişkin Görüşleri

Tablo 3.1: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Amaçlarına İlişkin Tablo

<i>Katılımcıların Görüşleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Okul Aile Arasındaki İletişimi ve İşbirliğini Artırmak</i>	10	17,2	58
<i>Öğrenci ve Ailesini Yakından Tanımak</i>	23	39,6	58
<i>Ev Ortamını Görmek</i>	25	43,1	58
<i>Okul ve Öğrenci Hakkında Bilgi Vermek</i>	11	18,9	58
<i>Öğrenci ve Ailesini Motive Etmek</i>	5	8,6	58
<i>Öğrencinin Yaşadığı Ortamı Değerlendirme ve İyileştirme</i>	6	10,3	58
<i>Aileyi Eğitime Dahil Etmek</i>	3	5,1	58

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %43,1'i ev ziyaretlerinin amacını, öğrencilerinin ev ortamını görmek olarak belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %39,6'sı öğrenciye ailesini yakından tanıma, %17,2'si okul aile arasındaki iletişimi ve iş birliğini artırma, %18,9'u okul ve öğrenci hakkında aileye bilgi verme, %10,3'ü öğrencinin yaşadığı ortamı değerlendirme ve iyileştirme, %8,6'sı öğrenci ve ailesini motive etme, %5,1'i aileyi eğitim sürecine dahil etme amacıyla veli ev ziyareti gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrt-1: Öğrencinin içinde bulunduğu aile ortamını gözlemlemek

Öğrt-2: Öğrencinin ailesini ve ev ortamını daha iyi anlamak

Öğrt-3: Okula devamını sağlamak

Öğrt-4 Öğrenci durumunu görüşme

Öğrt-5: Ev ortamlarını görmek

Aile hakkında bilgi sahibi olmak

Öğrt-6: Öğrencinin evdeki durumunu gözlemleme

Öğrt-7: Öğrenci ile ilgili

Öğrt-8: Öğrenciyi daha iyi tanımak

Öğrt-9: Öğrenci aile ilişkisi

Öğrt-10: Öğrencilerin ev ortamını tespit

Öğrt-11: Öğrenci ortamını görmek

Öğrt-12: Öğrenciyi yakından tanımak

Öğrt-13: Daha iyi tanıyabilmek için.

Öğrt-14: Annesi olmayan yaramaz bir öğrencimizin durumunu değerlendirmek için

Öğrt-15: Ev ortamı nasıl. Öğrencinin evdeki konumu.

Öğrt-16: Öğrenci hakkında bilgilendirme,

Öğrenci gelişim süreci

Akademik başarısı hakkında istişare etmek

Öğrt-17: Öğrenci motivasyon

Öğrt-18: Öğrencinin aile ortamını görmek ve öğrenciye etkisini öğrenmek için

Öğrt-19: Çocuğun aile ve çalışma ortamını yakından görmek

Öğrt-20: Aile ortamını daha iyi tanımak

Öğrt-21: Ev ortamında ve ailesiyle birlikte öğrenciyi gözlemlemek

Öğrt-22: Aileyi tanımak ve öğrenciyi güdülemek

Öğrt-23: Öğrencileri ev ortamında görmek

Öğrt-24: Öğrencilerin aile ile iş birliği içinde olduğumuzu bilmesini istemek

Öğrt-25: Öğrencinin aile ortamını görmek

Öğrt-26: Öğrenciyi veliyi tanımak iş birliği

Öğrt-27: Tanışmak

Öğrt-28: Öğrenci durumu hakkında bilgi paylaşımında bulunmak

Öğrt-29: İletişimi kuvvetlendirmek, iş birliği içinde olmak.

Öğrt-30: Öğrencilerimizi daha yakından tanıyabilmek

Onlar için eğitimde fırsat eşitliğini daha aktif hale getirebilmek.

Öğrt-31: Öğrencinin çalışma ortamını ve ailevi durumunu kontrol

Bulunduğu durumu daha iyi hale getirme

Öğrt-32: Velinin okulda yapılan çalışmaları desteklemesi gerektiği konusunda görüşmeler

Öğrt-33: Veliler ile tanışmak ve öğrencinin ev ortamını görmek

Öğrt-34: Gözlem yapıp ev ortamında da düzenlemeler yapabilmek için.

Öğrt-35: Onlara destek olmak bilgi vermek yardımcı olmak

Öğrt-36: Ev ortamlarını da görmek

Öğrt-37: Çocuk hakkında detaylı bilgi sahibi olmak

Öğrt-38: Ev de öğrencileri izleyip değerlendirmek.

Öğrt-39: Çocuğun ev ortamını görmek

Onu daha yakından tanıma fırsatı yakalamak...

Aileye; çocuğunun önemsendiğini hissettirmek,

Çocuğa kontrol edilebiliyorum demek ki ders yapmasam da olurmuş demesini önlemek.

Daha birçok şey...

Öğrt-40: Öğrenci ve veliyi tanımak eğitim öğretim ihtiyaçlarını belirlemek

Öğrt-41: Okul-aile iletişimi sağlamak.

Öğrencinin doğru yönlendirilmesini sağlamak

Öğrt-42: Öğrencileri yakından tanımak

Öğrt-43: Öğrencinin ev durumunu öğrenmek.

Çalışma odası veya ortamını öğrenmek.

Maddi ve manevi durumları hakkında fizibilite çalışmaları yapmak.

Öğrenci başarısını artırmak...

Öğrt-44: Öğrencilerimizin ev durumlarını görmek ve onları iyi tanımak

Öğrt-45: Daha güçlü iletişim sağlamak

Öğrt-46: Öğrenci durumunu görüşmek okul hakkında bilgi vermek

Öğrencinin yaşadığı aile ortamını görmek

Öğrt-47: Öğrencinin yaşadığı ortamı daha yakından tanımak.

Öğrt-48: Veli-öğretmen dayanışmasını arttırmak

Öğrt-49: Öğrencinin yaşadığı ortamda da güvenini tazelemek

Öğrt-50: Öğrenci ve velileri yaşam alanında görmek

Eğitim ortamına onların dahil olmasını sağlamak

Öğrt-51: Veli aile iş birliğini sağlamak.

Öğrt-52: Veliler ile öğretmenler arası sosyal ilişkiyi kuvvetlendirmek

Öğrt-53: Öğrenciyi ve ortamını daha yakından tanımak

Öğrt-54: Öğrencinin ders çalışma durumunu görmek ailesiyle tanışmak

Öğrt-55: Öğrenciler

Öğrt-56: Öğrenciye öğretmen veli saç ayağını sağlamlaştırmak

Öğrt-57: Öğrenciyi ev ortamında da tanımak

Öğrt-58: Öğrencilerin var olan durumlarını gözlemlemek ve sorunlarını veli iş birliği ile çözmek

3.1.2. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Önceliklerine İlişkin Görüşleri

Tablo 3.2: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Önceliklerine İlişkin Tablo

<i>Katılımcıların Görüşleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Olumsuz Davranış Sergileyen Öğrenciler</i>	35	60,3	58
<i>Derse İlgisi Düşük Öğrenciler</i>	15	25,8	58
<i>Ayrım Gözetilmemeli/Tüm Öğrenciler</i>	9	15,5	58
<i>Ailesi ile İletişim Kurulamamış Öğrenciler</i>	3	5,1	58
<i>Devamsız Öğrenciler</i>	2	3,4	58
<i>Okula Yeni Gelen Öğrenciler</i>	4	6,8	58
<i>Sosyoekonomik Durumu Düşük Öğrenciler</i>	2	3,4	58
<i>Kaynaştırma Öğrencileri</i>	2	3,4	58
<i>Anne – Babası Ayrı Öğrenciler</i>	1	1,7	58
<i>Sınıf Öğretmeni Olduğumuz Öğrenciler</i>	1	1,7	58
<i>Merkezi Sınava Girecek Öğrenciler</i>	1	1,7	58

Öğretmenlere yönelik hazırlanan yarı yapılandırılmış formdan elde edilen bulgular incelenmiştir. Buna göre ev ziyaretlerini planlarken öğretmenlerin %60,3'ü olumsuz davranış sergileyen öğrencileri, %25,8'i derse ilgisi düşük öğrencileri, %15,5'i ayrım gözetmeksizin tüm öğrencileri, %5,1'i aileleri iletişim kuramadıkları öğrencileri, %3,4'ü okula devam sorunu olan öğrencileri, %6,8'i okula yeni gelen öğrencileri, %3,4'ü sosyoekonomik durumu nispeten daha zayıf olan öğrencileri, %3,4'ü kaynaştırma öğrencilerini, %1,7'si annesi ile babası ayrı yaşayan öğrencileri, %1,7'si

merkezi sınava girecek öğrencileri, %1,7'si rehberlik hizmetiyle yükümlü oldukları öğrencileri esas aldıklarını belirtmişlerdir.

- Öğrt-1: Herhangi bir öncelik gözetmem*
- Öğrt-2: Çekingen öğrencilere*
- Öğrt-3: Devamsız ve ebeveyn eksikliği olan öğrencilere*
- Öğrt-4: Ders başarısı düşük*
- Öğrt-5: Şiddete yönelimli öğrencilere*
- Öğrt-6: Vakit ve zaman planlaması iyi yapılırsa tüm öğrenciler*
- Öğrt-7: Özellikle problemli öğrenciler için*
- Öğrt-8: Sorunlu*
- Öğrt-9: Davranış Bozukluğu*
- Öğrt-10: Her öğrenci*
- Öğrt-11: Uyum sorunu olan öğrencilere öncelikli olmalı*
- Öğrt-12: Öncelik başarısız öğrenciler olmalı*
- Öğrt-13: Öncelikle sorunlu öğrencilere sonra herkese olmalıdır.*
- Öğrt-14: Riskli olarak belirttiğimiz çocuklara*
- Öğrt-15: Sorunlu ve duyarsız öğrenciler.*
- Öğrt-16: 8. Sınıf*
- Öğrt-17: Eğitimi öğretimde başarı sıkıntısı yaşayan öğrenciler*
- Öğrt-18: Davranış problemi gösteren öğrencilere*
- Öğrt-19: Ders başarısı düşük olan öğrenciler için*
- Öğrt-20: Eğitimde sıkıntı çeken öğrenciler*
- Öğrt-21: Ekonomik durumu düşük öğrenciler*
- Derste sorunlu davranış gösteren öğrenciler*
- Öğrt-22: Her öğrenci öncelikli*
- Öğrt-23: Başarı düzeyi düşük*
- Öğrt-24: Ders başarısı düşük olan Öğrenci*

Öğrt-25: Devamsız öğrenciler

Öğrt-26: İletişim sorunu olan

Öğrt-27: Problemlı öğrencilere yönelik

Öğrt-28: Bu konuda bir ayırım yapılmaması gerektiğini düşünüyorum

Öğrt-29: Aşılması gereken bir sorunu olan öğrenciler öncelikli olmalıdır.

Öğrt-30: Kendini ifade etmekte zorlanan öğrenciler için gerçekleştirilmeli.

Öğrt-31: Ailevi sıkıntı yaşayanlar, ders çalışma sorunu, ev ortamında odaklanma sorunu yaşayanlar

Öğrt-32: Okuldaki durumu evdeki herhangi bir sebepten dolayı bozulan öğrenciler

Öğrt-33: Velileri sık okula gelmeyen, davranış problemi gösteren öğrenciler

Öğrt-34: Öğrenme de zorluk yaşayan öğrencilere öncelik verilmelidir.

Öğrt-35: İhtiyaca göre

Öğrt-36: Okulda sorun çıkaran

Öğrt-37: Özel eğitim kaynaştırma öğrencilerinin

Öğrt-38: Bütün öğrencilere yönelik olmalıdır bence.

Öğrt-39: Önceliğı, kaynaştırma öğrencilerine vermeyi tercih ederim. Ardından veli toplantılarına hiç katılmayan aileleri ziyaret etmek isterim.

Öğrt-40: Öğrenme güçlüğü olan öğrencilere, psikososyal gelişim sorunu yaşayan öğrencilere öncelik gösteririm

Öğrt-41: Öncelikle 9.sınıflar olmalı.

Öğrt-42: Hepsine

Öğrt-43: Sınıf içerisinde derse ilgisi düşük öğrenciler

Ders içi sorun yaratan öğrenciler öncelik olmalıdır.

Öğrt-44: Durumu kötü olan öğrencilerden

Öğrt-45: Okula yeni gelen öğrencilerden başlanmalıdır.

Öğrt-46: Okulda problem yaşayan öğrenciler

Öğrt-47: Anne-baba ayrı olan öğrenciler.

Öğrt-48: Sorunlu veli-öğrencilere

Öğrt-49: Uyum sorunu yaşayan çocuklara

Öğrt-50: Sınıf danışmanı bulunduğumuz öğrencilere

Öğrt-51: Sorunlu öğrenciler öncelikli olmalı.

Öğrt-52: Okul ve derslerle bağı zayıf olan öğrencilere yönelik

Öğrt-53: Öncelik olarak okuldaki her türlü çabaya rağmen hâlâ ulaşamayan öğrenciye yapılmalı.

Öğrt-54: Okulda problem yaşanan öğrenciler, ilk onlara olmalıdır.

Öğrt-55: Öğrencilerimizi daha iyi ve daha yakından tanıyıp onlara gereken konularda yardımcı olmak

Öğrt-56: Belirgin sıkıntıları olan

Öğrt-57: 9. sınıflara

Öğrt-58: Okula uyum sorunu yaşayan öğrencilere yönelik

3.1.3. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Gündemine İlişkin Görüşleri

Tablo 3.3: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Gündemine İlişkin Tablo

<i>Katılımcıların Görüşleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Okul Faaliyetleri Hakkında Bilgiler</i>	6	10,3	58
<i>Öğrenci Hakkında Bilgi Alışverişi</i>	43	74,1	58
<i>Aileyi Tanımaya Yönelik Konuşmalar</i>	9	15,5	58
<i>Okul Aile İletişimi ve İşbirliğinin Önemi</i>	5	8,6	58
<i>Aileye Rehberlik Yapmak</i>	14	24,1	58
<i>Ailenin Tercih Ettiği Konular</i>	1	1,7	58
<i>Ders Çalışma Yöntem ve Teknikleri</i>	4	6,8	58

Ev ziyaretlerinde konuşulan konuların içeriğiyle ilgili bulgular incelenmiştir. Buna göre öğretmenlerin %74,1'i öğrenciyle ilgili bilgi alışverişi, %24,1'i rehberlik

hizmetleri, %15,5'i aile, %10,3'ü okul faaliyetleri, %8,6'sı okul-aile iletişimi ve iş birliği, %6,8'i ders çalışma yöntem ve teknikleri, %1,7'si ise diğer gündemler hakkında konuşuklarını ifade etmişlerdir.

Öğrt-1: Öğrenci durumu, arkadaş ilişkileri vb.

Öğrt-2: Öğrencinin ev ortamında karşılaştığı zorluklar ve kolaylıklar

Öğrt-3: Eğitimin önemi

Öğrt-4: Ders durumu, ders dışı faaliyetler

Öğrt-5: Öğrenciyle alakalı her konudan bahsedilebilir

Öğrt-6: Öğrencinin evdeki davranışları ve aile ile iletişimi

Öğrt-7: Öncelikle olumlu olduğu yönler daha sonra geliştirilecek yönler

Öğrt-8: Sohbet

Öğrt-9: Eğitim

Öğrt-10: Ev durumları ve okul durumları hakkında bilgilendirme

Öğrt-11: Öğrencide görülen sorunlardan bahsedilmeli

Öğrt-12: Öğrenci ile ilgili her konudan

Öğrt-13: Okul, öğrenci, dersler, öğrenci için faydalı olabilecek her şey

Öğrt-14: Öğrenci ruhsal ve okul durumlarından

Öğrt-15: Öğrencinin okuldaki davranışları, derse ilgisi olup olmaması ev ortamında tutumu.

Öğrt-16: Eğitim öğretim sürecinde öğrenci gelişimi

Akademik başarısı

Akran ilişkileri

Öğrt-17: Ev, okulda akademik ve sosyal hayat

Öğrt-18: Öğrenci durumundan ve öğrencinin ev ortamındaki davranışlarından

Öğrt-19: Çocuğun zihinsel gelişiminin yanında sosyal becerisinin de gelişimine önem verilmesini

Öğrt-20: Çocuğun okulunu sevmesi aile ilişkilerinin durumu

Öğrt-21: Öğrencinin ev ortamındaki yaşantısı, ders çalışma ortamı

Öğrt-22: Öğrencinin durumundan ve okulun çalışmalarından

Öğrt-23: Öğrencinin ev hayatı ve evdeki imkanları

Öğrt-24: Öğrencilerin akademik başarıları ve davranışları hakkında

Öğrt-25: Öğrencinin aile hayatı

Öğrt-26: Başarı kişilik sosyal ilişkiler

Öğrt-27: Öğrencinin sorunlarına yönelik

Öğrt-28: Öğrencinin okul içerisindeki durumu

Öğrencinin olanakları hakkında bilgi edinme

Kendine ait bir odası var mı vs. konular hakkında bilgi edinme

Öğrt-29: Öğrencinin genel alışkanlıklarından, sevdiği ve ilgilendiği yönelimlerden, karakterinden, ders çalışma isteğinden ve isteksizliğinden, zaafalarını, kaygılarını, onu en mutlu eden olgulardan...

Öğrt-30: Öğrencinin günlük yaşamı, derslerle ilgili algıları, ilgi alanları yani kısaca onu iyi tanımaya yönelik her konudan bahsedilebilir.

Öğrt-31: Aile ortamı gözlemlenip bu durumu ilişkin konular oluşturulmalı

Öğrt-32: Öğrencinin okuldaki durumu.

Evde öğrencinin desteklenmesi gerektiği ve evdeki durumların öğrencinin okuldaki davranışlarını nasıl etkilediği konuları

Öğrt-33: Öğrencinin okulda ki durumunu Veli ile paylaşmak

Öğrt-34: Öğrencinin okulda ki durumunu veliyle paylaşıp değerlendirmeye veliyi dahil etmek ve evde de bunu desteklemek

Öğrt-35: Eğitim aile içi eğitim

Öğrt-36: Öğrenciyle iletişim eğitim sorumluluk kurallar

Öğrt-37: Okul, ders, çocuğun evdeki durumu hakkında

Öğrt-38: Öğrencinin okul ve sosyal hayatı

Öğrt-39: Öncelikle onların doğal ortamına girdiğimiz için jest, mimik ve beden diline dikkat ederek iletişim sağlanmalıdır. Bahsedilen ilk konu çocuğun okuldaki durumunu şikâyet etmek değil, tanışmaya geldiğinden

bahsetmek gerekir. İletişimin seyrini kendimiz belirleyip ona göre sürdürmemiz gerekir. Çocuğun okuldaki durumunu kısaca özet geçerek, aile ile iş birliğinin önemini anlatmak gerekir.

Öğrt-40: Öğrencinin durumu

Öğrt-41: Öğrencinin gelişimi, bulunduğu dönem özellikleri, bu konuda aileye düşen görevler

Öğrt-42: Derslerin içeriği.

Çalışma metotları.

Öğrenci hedefleri

Öğrt-43: Öğrencinin başarı durumu.

Varsa olumsuz davranışlarını aile ile görüşme.

Maddi imkanları.

Ev ortamı.

Ailenin durumu (boşanmış ya da vefat gibi).

Öğrt-44: Okulu bilmeyen öğrenciye okulu tanıtılmalıdır öğrencinin eksik yanları varsa yapması gereken bir şey varsa veliye söylenmelidir.

Öğrt-45: Okul, Aile ve öğrenci iş birliğinden bahsedilmelidir.

Öğrt-46: Öğrencinin okuldaki genel durumundan

Öğrt-47: Veli-öğretmen iletişimi ve iş birliği, öğrenciye uygun aile ortamı ve ders çalışma ortamının sağlanabilmesi.

Öğrt-48: Daha çok öğrencinin yaşam alanı, yaşam kalitesi hakkında konuşulmalıdır.

Öğrt-49: Çocuğun öncelikle olumlu gelişimi, pozitif yönlerinden başlayarak olumsuz davranışları nasıl düzeltilebilir, nasıl kontrol altına alınabilir, ailenin yaşadığı olumlu olumsuz yönler nelerdir bu durumlardaki tepkilerinin nasıl olması gerektiği konuları görüşülmelidir.

Öğrt-50: Okul imkanları, okul sonrasında aldığı eğitimle öğrencilerin hangi avantajı sahip olduğu, öğrencinin eğitim durumu ve veli ile bunları değerlendirdik

Öğrt-51: Tanıma ve öğrencinin ilk evdeki durumunu öğrenme amaçlı.

Öğrt-52: Öğrencinin okulda davranış ve ders durumlarından bahsedilmelidir

Öğrt-53: Veli ziyareti belli bir amaç için yapılmışsa öncelik olarak o konulara değinilmelidir. Daha sonra ortama ve duruma göre, karşı tarafın bilmek öğrenmek istediği şeye göre değişir.

Öğrt-54: Öğrencinin okuldaki durumundan, ders çalışması için öneriler

Öğrt-55: Ailenin sosyoekonomik yapısından bireysel başarılarından ve okulun genel işleyişinden

Öğrt-56: Okul dersleri ve sosyal gelişimi

Öğrt-57: Öğrenci ve aile ilgili tanışmamıza, sağlayıcı ve varsa özel durumlar

Öğrt-58: Öğrencinin genel durumu ve varsa okulla ilgili yaşadığı sorunlar

3.1.4. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinde Karşılaştıkları Durumlara İlişkin Görüşleri

Tablo 3.4: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinde Karşılaştıkları Durumlara İlişkin Tablo

<i>Katılımcıların Görüşleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Samimi Misafirperverlik</i>	14	24,1	58
<i>Aidiyet Duygusu kazanıldı</i>	3	5,1	58
<i>Farkındalık Oluştı</i>	4	6,8	58
<i>Önyargıların Ortadan Kalkması</i>	2	3,4	58
<i>Okul Aile İletişimi ve İş birliği Güçlendi</i>	16	27,5	58
<i>Aile ve Öğrenciler Değerli Olduklarını Hissetti</i>	11	18,9	58
<i>Veli ve Öğrencilerin Duyarsız Davranışları</i>	7	12	58
<i>Kırılgan Aile ve Öğrenci Yapısı</i>	3	5,1	58
<i>Ailenin Öğretmen ve Öğrenciden Sürekli Beklenti İçinde Olması</i>	4	6,8	58
<i>Ziyaret Teklifinin Ret Edilmesi</i>	2	3,4	58

Öğretmenlerin ev ziyaretlerinde karşılaşılan durumlara ilişkin görüşleri incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin %27,5'i okul-aile iş birliğinin güçlendiğini, %24,1'i samimi misafirperverlik ile karşılaştıklarını, %18,9'u ailelerin ve öğrencilerin değerini hissettiklerini, %12'si veli ve öğrencilerin duyarsız davranışları ile karşılaştıklarını, %6,8'i farkındalık oluştuğunu, %6,8'i ailelerin öğretmenlerden ve öğrencilerden sürekli beklenti içerisinde olduklarını, %5,1'i aidiyet duygusu kazanıldığını, %5,1'i kırılğan aile ve öğrenci yapısı ile karşılaşklarını,%3,4'ü ziyaret tekliflerinin aile tarafından ret edildiğini belirtmişlerdir.

Öğrt-1: Öğrencisinin sorunlarını bilen ve kabullenen veliler kadar; velisi olduğu öğrencinin fazla kırılğan olduğunu düşünen ve eleştiri kabul etmeyen veliler de vardı.

Öğrt-2: Ziyaretin öğrencinin olumsuz davranışından ya da bir şey isteneceğinden dolayı ziyaret edildiğini düşünmesi.

Ziyaretin amacını anlayınca daha samimi davranıyorlar.

Öğrt-3: Memnuniyet ve umursamazlık

Öğrt-4: Olumlusu velilerin kendini önemli hissetmesi ve buna göre karşılık vermesi

Öğrt-5: Olumsuz davranışlarla karşılaşmadım. Gayet misafirperver bir ortamdı.

Öğrt-6: Genellikle velilerimiz okulda bizimle iş birliği içinde davranışlar sergilerler

Öğrt-7: genellikle olumlu

Öğrt-8: Velilerin bizi gördüklerinde heyecanlanmaları ve bir sorun olduğunu düşünmeleri

Öğrt-9: Öğretmen ilgisi

Öğrt-10: Çocuklarına karşı tutumları pek sağlıklı değildi.

Öğrt-11: Olumsuz davranış görmedim

Öğrt-12: Olumlu

Öğrt-13: Olumsuz davranışlar öğrenci konusunda olumlu gelişmeler olabilmesi için sürekli öğretmen ve okuldaki bir gelişme olmasını bekleme.

Gerekli özeni süreklilik haline getirememeleri.

Öğrt-14: Bazen eleştiri kabul etmemeleri, yardım kabul etmemeleri bozuk durumu savunmaları

Öğrt-15: Olumlu anlayış

Öğrt-16: Olumlu yönde davranış geliştirildi, öğrenci hakkında detaylı bilgi alışverişinde bulunuldu

Öğrt-17: Çocuğunun gelecek kaygılarına yönelik yapıcı çözümlerin verdiği umut

Öğrt-18: Velilerin daha içten ve samimi cevaplar vermesi olumlu yönlerine örnek verilebilir

Öğrt-19: Çocuklara potansiyelin üzerinde bir beklentinin olması olumsuz yanı. İmkanlarının çocukları için hiç tereddüt etmeden harcamaları

Öğrt-20: Olumlu yaklaşıldı

Öğrt-21: Gayet mütevazı karşıladılar ikramda bulundular, sohbet havasında geçti.

Öğrt-22: Minnet duyar ve memnun olurlar genelde herhangi bir olumsuzluk gözlenmedi.

Öğrt-23: İlgili ve misafirperver

Öğrt-24: Olumsuz bir davranışla karşılaşmadım.

Öğrt-25: Öğretmene saygılılar ve çok değer veriliyor

Öğrt-26: Misafirperverlik

Öğrt-27: Misafirperverdiler

Öğrt-28: Genellikle olumlu olarak karşılandım

Öğrt-29: Öğretmenini sahiplenışı, çok güzel karşılaması, çocuğuna dair bazı farkındalıkları elde edişi olumlu davranışlar.

Olumsuz davranış gözlemlenmiştir.

Öğrt-30: Ziyaretleri önemsememe ya da öğrenciye sorumluluklarını bilmesi konusunda eksik bir desteklemede bulunma.

Öğrt-31: Genel olarak olumlu davranışlar ile karşılaştım. Ailenin çocuklarını önemsediklerimizin fark etmelerine yardımcı oldu

Öğrt-32: Dinleyip onaylama olumlu davranışlar

Konu evdeki duruma ve öğrencinin evde desteklenmesine geldiğinde sunulan bahaneler olumsuz davranışlar

Öğrt-33: Güler yüzlü ve misafirperver velilerimiz ile olumsuz bir durum yaşamadık

Öğrt-34: Genel olarak olumlu karşılandık güler yüzlü ve misafirperver velilerimiz vardı.

Öğrt-35: Her zaman kendilerini haklı görmeleri

Öğrt-36: Hoş karşıladılar

Öğrt-37: Olmadı

Öğrt-38: Herhangi bir olumsuzluk yaşanmadı.

Güler yüzlü ve çok sıcakkanlı olmaları beni çok etkilemişti.

Öğrt39: Görüşmeyi reddeden velilerle karşılaşabiliyoruz. Çünkü her ailenin yapısı bakış açısı farklıdır eğitime. Olumsuz davranış olarak bunu örnek verebilirim.

Olumlu davranış olarak, evine gidildi diye önemsendiğini içten hisseden ve misafirperverliğine hayranlık duyduğum veliler gördüm.

Öğrt40: Misafirperverlik.

Olumsuz olarak da Konuya duyarsızlık

Öğrt41: Genellikle olumlu karşılıyorlar.

Öğrt42: Evlerine ziyarete gelinmesinden memnun oldular

Öğrt43: Olumlu yönde birçok karşılık aldık velilerden.

Evini ziyaret etmek değer vermek büyük oranda veli öğrenmen ilişkisini yükseltti

Öğrt44: Veliler öğretmenleri görünce çok memnun kalıp öğrencilerinin nasıl bir ortamda nasıl öğretmenleri olduğu görüyorlar.

Öğrt45: Genellikle memnun kalmaları

Öğrt46: *Gidilen tüm veliler ilgiden dolayı memnun*

Öğrt47: *%100 olumlu sonuçlandı.*

Öğrt48: *Olumlu birçok davranış gördüm.*

Okula önyargı ile yaklaşan veli, ziyaret sonrası oldukça ılımlı davranmaya başladı.

Öğrt49: *Velimin elimden gelenin en iyisini yapacağım tarzında konuşmaları, çözüm üretebilmesi.*

Onun da eğitimin bir parçası olması gerektiğini kabullenmesi.

Öğrt50: *Genel olarak veliler kendilerinde bir aidiyet duygusu kazandıklarını ve memnuniyetlerini dile getirdi.*

Aile içi sorunların olduğu aileler ise genelde görüşme yapmak istemedi

Öğrt51: *Olumlu=değerli olduklarını hissediyorlar.*

Olumsuz=öğrenci sıkıntılarını yok sayabiliyorlar.

Öğrt52: *Genel olarak veliler çok sıcak bir şekilde karşılıyorlar.*

Herhangi bir olumsuzluk yaşamadım.

Öğrt53: *Önemsediklerini, kendilerine değer verildiğini hissettikleri için mutlu oluyorlar.*

Öğrt54: *Güler yüzlü olmak.*

Ziyaretimizden memnun olduğunu gösteren davranışlar.

Herhangi bir olumsuz durumla karşılaşmadım

Öğrt55: *Ziyaretten genelde bütün veliler memnun kalıyor*

Öğrt56: *Minnettarlık*

Öğrt57: *Ziyaretler veli ve öğrenciler tarafından olumlu karşılandı*

Öğrt58: *Öğrencileri ile yakından ilgilenildiğini gördükleri için olumlu karşılandı.*

3.1.5. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Öğrencilere Yönelik Bakış Açılarını Ne Şekilde Etkilediğine İlişkin Görüşleri

Tablo 3.5: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Öğrencilere Yönelik Bakış Açılarını Ne Şekilde Etkilediğine İlişkin Tablo

<i>Katılımcıların Görüşleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Farkındalık Kazandım</i>	20	34,4	58
<i>Daha Anlayışlı oldum</i>	10	17,2	58
<i>Daha İlgili Oldum</i>	5	8,6	58
<i>Daha Dikkatli Davrandım</i>	3	5,1	58
<i>Daha Samimi İlişkiler Kurdum</i>	6	10,3	58
<i>Mesleki Olarak Gelişme Sağladım</i>	2	3,4	58
<i>Olumlu Değişimler Yaşadım</i>	9	15,5	58
<i>Önyargılarım Ortadan Kalktı</i>	1	1,7	58
<i>Değişme Yaşamadım</i>	5	8,6	58

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ev ziyaretlerinden sonra öğrencilerine yönelik bakış açılarında dikkate değer farklılıklar oluşmuştur. Nitekim öğretmenlerin %34,4'ü farkındalık kazandığını, %17,2'si öğrencilerine karşı anlayış düzeyinin arttığını, %15,5'i olumlu bir değişim yaşadıklarını, %10,3'ü öğrencilerle daha samimi ilişkiler kurduklarını, %8,6'sı öğrencilerine ilgi düzeylerinin arttığını, %8,6'sı değişim yaşadıklarını, %5,1'i dikkat ve itina düzeylerinin arttığını, %3,4'ü mesleki açıdan gelişme sağladıklarını, %1,7'si ise bazı ön yargılarının ortadan kalktığını belirtmişlerdir.

Öğrt-1: Daha anlayışlı oldum

Öğrt-2: Ailesini tanıdıktan sonra öğrenciyi daha iyi anladım.

Öğrt-3: Onun hassas olduğu noktalara daha özenli davrandım

Öğrt-4: Öğrenciyi daha iyi anlamak

Öğrt-5: Biraz daha öğrenci tarafından bakmamı sağladı.

Öğrt-6: Aile ortamlarını görünce olumlu yönde bakış açıları geliştirdim

Öğrt-7: Evdeki durumuna göre davranışlarını daha farklı gözle bakma

Öğrt-8: Öğrenci ile arada daha samimi bir ortam oluştu

Öğrt-9: Daha iyi tanıdım

Öğrt-10: Daha samimi bir yaklaşımım oldu.

Öğrt-11: Öğrencinin yaşadığı ortamda görmem beklentim ve düşüncelerimi değiştirdi

Öğrt-12: Daha yakın hissettim

Öğrt-13: Daha tanımanın verdiği mutluluk

Öğrt-14: Öğrenci her zaman öğretmeninden bir şeyler öğrenen öğrencidir tavır sergilenmez

Öğrt-15: Anne babanın sağladığı ortamın öğrenciye yansımaları gözlemek.

Öğrt-16: Olumlu dönütler

Öğrt-17: Duyarlılık

Öğrt-18: Davranışlarını tetikleyen nedenleri anlamaya çalıştık

Öğrt-19: Çok bir değişiklik olmadı

Öğrt-20: Olumlu yönde

Öğrt-21: Yaşanmadı

Öğrt-22: Daha iyi tanıyıp, daha isabetli yaklaşma fırsatı elde etmiş oluyoruz.

Öğrt-23: Daha yakından tanıdım

Öğrt-24: Daha samimi bir bağ oluşmuş oldu

Öğrt-25: Kendini önemsenmiş hissediyor

Öğrt-26: Daha iyi tanıma

Öğrt-27: Ev ortamını bilmek ona olan davranışlarımı da olumlu yönde şekillendirdi

Öğrt-28: Bazı tutumları ısrarla ne için sergilediğinin adını koydum.

Öğrt-29: Durumunu görüp daha fazla ilgilenmem gerektiğini düşündüğüm

Sağlık sorunlarına daha çok dikkat etmem gerektiğini hissettiğim oldu

Daha anlayışlı davranmam gereken şartlara sahip olduğunu anlamamı sağlayan durumlar da yaşadım.

Öğrt-30: Öğrenciye karşı daha hassas ve bazı konularda daha anlayışlı olmamı sağladı

Öğrt-31: Öğrencinin evde ödev ders ya da okulda öğretilenler konusunda desteklenmediğini gördüğüm için öğrencinin kendi çabalarıyla bir şeyler başarmaya çaktığını fark ettim.

Öğrt-32: Aile yapısını gördükten sonra bazı davranışlarını anlayış ile karşılayıp düzeltme çabasında bulundum

Öğrt-33: Öğrenciyi doğal ortamında görüp programında ona göre oyamamalar yaptım ve öğrenciyi daha iyi anlatabildim.

Öğrt-34: Olumlu değişiklikler

Öğrt-35: Ev ortamını da tanıma fırsatı buldum

Öğrt-36: Daha fazla dikkatli olduğum durumlar oldu

Öğrt-37: Bir değişiklik yaşanmadı.

Öğrt-38: Aile yaşantısını bilmediğimiz çocukların; evlerini ziyaret edip gördüğümüz ortamlar karşısında, bazı çocuklara karşı değiştiğim oldu. Nedenini bilmeden niye yapmadın ödevini deyip kızdığım çocuğun evinde, destek alabileceği hiç kimsenin olmadığını gördüm. Desteksiz ödev yapamayan bir öğrenciden bahsediyorum. Bu ve benzeri örnekler yaşandı.

Öğrt-39: Velisinin zihniyetini öğrenerek çocuğa nasıl yaklaşmam gerektiği konusundan fikir sahibi olmamı sağladı

Öğrt-40: Tabi ki

Öğrt-41: Verdiği tepki ve durumlara karşı on yargım kırıldı.

Öğrt-42: Öğrencinin ailesel durumu, maddi imkanları vb. gördükten sonra ödev yapamama, etkinliklere katılamama gibi durumlara karşı daha ilgili ve farklı yaklaşımlar oldu.

Öğrt-43: Bazı öğrencilerin durumlarının kötü olduğu gördüm yardım sağladım

Bazı öğrencilerin çekingen bir yapıya sahip olduğunu öğrendin ona göre davranışım değişti

Öğrt-44: Her öğrenciye aynı davranışta bulunulmalıdır.

Öğrt-45: Aileye bağlı davranış durumlarında ilave konuşmalar yapılabiliyor

Öğrt-46: Yaşadığı ortamı tanıyabildiğim için öğrencinin davranışlarının kaynağını da tahmin edebiliyorum.

Öğrt-47: Tüm öğrencilerim eşittir. Fakat tabi ki ev ziyaretleri sonrası bakış açımız daha farklı oluyor.

Öğrt-48: Velimin daha gayretli olduğunu öğrencinin gelişiminden de anladım ama öğrencime yaklaşımım değişmedi.

Öğrt-49: Onu ve duygularını daha iyi tanıma ve şartlarını bilmek bazı ufak tefek problemlerden görmezden gelme veya ona hak verdiğim oldu. Bu tamamen veli görüşmeleri sonucu oldu.

Öğrt-50: Daha iyi anladığımı düşünüyorum.

Öğrt-51: Öğrenciye karşı verilecek tepkilerde daha dikkatli olunması

Öğrt-52: Yanlış bir davranışı varsa, onu neden yaptığını daha iyi anlıyorsun.

Öğrt-53: Aramızdaki bağ daha kuvvetlendi

Öğrt-54: Yardıma çok ihtiyacı olan maddiyatı yetersiz olan öğrenciyi okulda pek fark edemiyoruz ziyaret esnasında bunu daha net gördüm

Öğrt-55: Sorunların altında yatan gerçek sebepleri öğrenmiş olurum

Öğrt-56: Maddi olanaksızlığı olan, ailevi sorunu olan, rahatsızlığı olan durumların ortaya çıkması bakış açımı değiştirebilir

Öğrenciye nasıl yaklaşmam gerektiği hakkında yol gösterir

Öğrt-57: Durumunu daha yakından anlayıp sorununu çözmeye yönelik çalışmalar yaptım.

Öğrt-58: Değişiklik yaşanmadı.

3.1.6. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Veli-Öğrenci-Öğretmen İlişkisine Katkısına İlişkin Görüşleri

Tablo 3.6: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Veli-Öğrenci-Öğretmen İlişkisine Katkısına İlişkin Tablo

<i>Katılımcıların Görüşleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Olumlu</i>	8	13,7	58
<i>Öğretmen-Veli-Öğrenci İletişimi ve İş birliği Güçlendi</i>	25	43,1	58
<i>Karşılıklı Farkındalık Arttı</i>	8	13,7	58
<i>Öğrenci ve Ailesi Değerli Hissetti</i>	5	8,6	58
<i>Eğitim Sürecinin Kalitesi ve Başarısı Arttı</i>	14	24,1	58
<i>Karşılıklı Güven Arttı</i>	5	8,6	58
<i>Karşılıklı Anlayış Arttı</i>	3	5,2	58

Bulgulara göre, öğretmenlerin %43,1'i veli-öğretmen-öğrenci iletişimi ve iş birliğinin güçlendiğini belirtmiştir. Ardından %24,1'i eğitim sürecinin kalitesinin ve başarısının arttığını ifade etmiştir. %13,7'si karşılıklı olarak farkındalığın arttığını yine %13,7'si olumlu katkıları olduğunu, %8,6'sı karşılıklı güvenin arttığını, %8,6'sı Öğrencinin ve ailesinin değerli hissettiğini ve son olarak öğretmenlerin %5,2'si karşılıklı anlayışın arttığını belirtmişlerdir.

Öğrt-1: Olumlu

Öğrt-2: Birbirimizi daha iyi tanımamız ve anlamamızı sağladı.

Öğrt-3: öğrenci kendi ailesinin ziyaret edilmesiyle daha değerli hissediyor hem kendini hem ailesini

Öğrt-4: Okula ve öğretmene saygı arttı

Öğrt-5: Öğrenci ve veli önemsendiklerini hissettiler.

Öğrt-6: Daha anlayışlı oluyoruz birbirimize karşı

Öğrt-7: Öğrenci tanıma veli öğretmen iletişimini güçlendirmiştir.

Öğrt-8: Öğrenci daha ilgili davranmaya başladı.

Öğrt-9: Onlar okulu daha da önemsediler. Bizlerde öğrencimizin durumunu kavradık

Öğrt-10: Daha verimli oldu

Öğrt-11: Güven duygusu tazelendi.

Öğrt-12: Öğrenci derslerde daha ilgili ve daha özgüvenli oldu.

Öğrt-13: Öğrencinin okul başarısı artıyor. Öğretmen öğrenciyi daha yakından tanıyor ve daha ilgili oluyor. Veli öğretmene daha çok güveniyor

Öğrt-14: Karşılıklı anlayış içerisinde eksiklerin tamamlanmasını sağladı

Öğrt-15: Velilerin geri dönüşü artıyor

Öğrt-16: Birbirimizi daha iyi tanımak ve anlamak.

Öğrt-17: Ödev kontrolü, akademik başarı, davranış gelişimi ...

Öğrt-18: Daha iyi iletişim sağladık

Öğrt-19: Dürüst ve samimi ve gerçek bir ilişki kazandırdı

Öğrt-20: Aileyi daha iyi tanımış çocuğa karşı ilişkiler olumlu yönde gelişti

Öğrt-21: Veli ve öğrenci önemsendiğini hissetmiştir, öğretmenle aralarındaki sevgi-saygı bağı kuvvetlenmiştir.

Öğrt-22: O üçgende kuvvetli bir bağ kurulması ve iletişim imkânı tanınması en büyük katkıdır.

Öğrt-23: Ziyaret herkes için faydalı oldu

Öğrt-24: Okul veya arasındaki kopukluk biraz olsun giderilmiş olmakta

Öğrt-25: İlişkiyi güçlendiriyor

Öğrt-26: Olumlu iletişim

Öğrt-27: İletişimimiz güçlendi

Öğrt-28: Samimiyeti artırdı

Öğrt-29: İşbirlikçi yaklaşıma son derece katkı sayılmış oldu.

Öğrt-30: Öğrenci, veli ve öğretmen bağına daha da hissetmiş oldu. Güvenli bir ortam hissine her alanda sahip olmuş oldu. Veli de evladıyla ilgilenen

ona eğitim ve öğretimi sunan öğretmeni tanımış oldu. Birbirlerinden bihaber şeklinde bir ilişki olmamış oldu.

Öğrt-31: Karşılıklı iş birliğiyle öğrenciyi bir adım daha ileriye taşımak kolaylaştı.

Öğrt-32: Aile ile sürekli iletişim halinde olmamı, öğrencinin bunun farkına varıp derse daha hazır gelmesini sağladı. Ayrıca öğrenci ile iletişimin daha kolay olmasını sağladı

Öğrt-33: Öğretmenin çocuğun evdeki durumunu tam olarak anlamasına öğrencinin kendisi için bir şeyler yapıldığını görüp değerli hissetmesine velinin kendisindeki eksikleri fark etmesine katkı sağlamıştır

Öğrt-34: Olumlu katkıları oldu

Öğrt-35: Öğretmen-öğrenci- veli iletişimi daha güçlendi ve eğitim de öğrenci daha hızlı ilerledi.

Öğrt-36: Eğitimde ilerleme

Öğrt-37: İletişim ve samimiyet açısından olumlu yönleri oldu

Öğrt-38: Başarı

Öğrt-39: Öğrenciyi ve aileyi daha iyi tanımak. Sosyal hayatta daha iyi tanımak.

Öğrt-40: Ziyaretin, bazı veliler tarafından çok olumlu karşılandığını ve iletişimin daha etkili olarak sürdürüldüğünü gördüm. Bazılarında ise hiçbir etkisi olmadı. Tekrarlamakta bu yüzden fayda var.

Öğrt-41: İlişkileri güçlendirir Veli farkındalığı artar

Öğrt-42: beklenilenden fazla katkısı olmaktadır.

Öğrt-43: İletişim artmıştır.

Öğrt-44: Büyük oranda güven ve saygı oluştu. Öğrencinin derse ve okula olan ilgisi arttı.

Öğrt-45: Veli öğrenciyi okula gönderdiğin de daha rahat olmuştur

Öğrt-46: Güçlü bir iletişim

Öğrt-47: Samimiyet kuruluyor

Öğrt-48: İster istemez bir yakınlık kuruluyor ve iletişimimiz devamlı olduğu sürece öğrencinin ders başarısı da fark ediyor.

Öğrt-49: Öğretmen öğrenciyi daha iyi tanımalı, öğrenci kendini kendi ortamında daha doğru ifade etmelidir. Veli ise öğretmen ve öğrenci diyalogundan sonra okula bakışı bile değişmiştir.

Öğrt-50: Eğitimin kalitesinin, verimliliğinin artmasını sağladı.

Öğrt-51: Öğrenci velisi ile doğrudan irtibat sağladığımızda kendisi ile ilgili sorunların velilerimiz bildirebileceğimizi düşünerek davranışlarında daha fazla kontrol sağladı.

Öğrt-52: Köprü görevi görmektedir.

Öğrt-53: Sosyal ilişkilerde olumlu sonuçlar ortaya çıkmıştır

Öğrt-54: İletişimde oluşabilecek kopukluklar giderildi

Öğrt-55: Birbirlerine sorunları daha açık bir şekilde ifade edip rahat bir ortam oluşturuluyor. Pandemi'den sonra bu gibi eylemler daha sık olmalı

Öğrt-56: Öğrenciyi kazanırız

Öğrt-57: Oldukça olumlu katkıları olmuştur

Öğrt-58: İletişimi artırıp sorunları geri plana atmıştır.

3.1.7. Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine ve Geliştirilmesine İlişkin Görüşleri

Tablo 3.7: Öğretmenlerin Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine ve Geliştirilmesine İlişkin Tablo

<i>Katılımcıların Görüşleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Sürdürülebilir</i>	52	89,6	58
<i>Sürdürülemez</i>	4	6,8	58
<i>Kararsız</i>	1	1,7	58
<i>Telefon üzerinden devam etmeli</i>	1	1,7	58

Elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin %89,6'sı veli ziyaretlerinin sürdürülebilir olduğunu ifade etmişlerdir. Buna karşılık %6,8'i bu tür ziyaretlerin sürdürülemez olduğu kanaatinde. Diğer yandan öğretmenlerin %1,7'si bu ziyaretlerin yüz yüze değil, telefon üzerinden yapılması görüşündedir. Yaklaşık %1,7 kadarı ise bu konuda kararsız görünmektedir.

Evet (Öğrt-1, Öğrt-2, Öğrt-3)

Öğrt-4: Pandemi sonrası devam etmeli

Öğrt-5: Yüz yüze iletişim mümkün değil ancak telefonla iletişim kurulabilir.

Öğrt-6: evet etsin ama kırsal alanlarda özellikle taşınmalı eğitimde her veliye ulaşmak mümkün değil. Bu ziyaretlerin kolaylaştırılması gerekir.

Öğrt-7: Devam edebilir.

Öğrt-8: Edilsin

Öğrt-9: Evet

Öğrt-10: Çok ihtiyaç görmüyorum

Öğrt-11: Evet, Sıklaştırma

Öğrt-12: Her öğrenci bir kere ziyaret edildikten sonra ihtiyaç duyulan veliler ziyaret edilebilir.

Öğrt-13: Gerektiği yerlerde devam etmeli

Öğrt-14: Vakit olsa tüm velilere ulaşabilsek

Öğrt-15: Evet

Öğrt-16: Kesinlikle devam edilmeli, sıklıkla gerçekleştirilmeli

Öğrt-17: Ara ara edilmeli

Öğrt-18: Edebilir

Öğrt-19: Ziyaretler devam etmelidir. Derste sorunlu davranış gösteren öğrenciler seçilerek ev ortamı ailesi gözlemlenmelidir.

Öğrt-20: Devam etsin. Aile hakkında ön araştırma yapılabilirse ziyaret daha etkili olacaktır.

Öğrt-21: Pandemi döneminde ev ziyaretlerinin devam etmesini kimsenin sağlığını tehlikeye atmamak adına uygun bulmuyorum.

Öğrt-22: Verim alınabilecek okul çevreleri için devam edilebilir ancak her okul çevresi ziyaret için uygun Olamayabiliyor

Öğrt-23: Okulda konuyla ilgili bir kurul olmalı

Öğrt-24: Devam etsin

Öğrt-25: Pandemi sürecinde pek olumlu bakmıyorum ancak bu süreç bitince devam etmesi taraftarıyım

Öğrt-26: Elbette etmeli. Zira katkısı büyük. Ziyaretlerin daha düzenli olması gerekir. Öğretmen-Veli ilişkisini zinde tutacak seminerler, konferanslar düzenlenmeli.

Öğrt-27: Şu süreçte devam etmesinin uygun olduğunu düşünmüyorum. Daha ileriki zamanlar için ise her aileyi tanımadan öğretmenin o ortamda bulunması da uygun olmayabilir. Ancak bir kişi değil de birkaç kişinin birlikte yaptığı ziyaret olursa daha sorunsuz olması sağlanabilir.

Öğrt-28: Edilmeli...

Öğrt-29: Evet devam etmeli. Belli zaman aralıklarında sıklıkla yapılmalı ve öğretmenin öğrenci için çabaladığını velinin görmesi ve bu durumda öğrenciyi evde desteklemesi kendindeki eksikleri fark etmesi sağlanmalıdır

Öğrt-30: Devam etmeli

Öğrt-31: Devam edilmeli bence. Daha sık görüşmeler yapılabilir.

Öğrt-32: Bence her öğrenci için olmasa da çoğu öğrenci için bu ziyaretlerin yapılması gerekiyor. Aile ile kurulan iletişim çocuk da olumlu değişimlere ve daha güçlü iletişimlerin kurulmasına yardımcı oluyor. Daha etkili olması için de bu ziyaretin bir kerelik değil düzenli olarak tekrarlanması gerekmektedir

Öğrt-33: Edilmeli çok sık da yapılmamalı çok uzun aralıklarla da olmamalı

Öğrt-34: Her koşulda etmesinden yanayım. Ama içten olmalı her ziyaret. Ev ortamı olması şart değil veliyle sonrasında iletişimi sürdürmek için. Dışarda bir kahve içilebilir, tümüyle ya da grup pikniğe gidilebilir. İletişim kurabilmenin bin bir türlü şekli vardır. Yeter ki isteyelim.

Öğrt-35: Etmeli

Öğrt-36: Bence devam etmeli ve seyerek isteyerek yapılmalı

Öğrt-37: Etmeli

Öğrt-38: Okul olarak her sene yapıyoruz. Bu sene pandemi dolısıyla bunu yapamadık. Öğretmenlerin kendi zamanından alıp öğrenciler için ev ziyareti ve etkinlikler yapması eğitim ve öğretim sürecini olumlu yönde etkileyeceğini düşünmüyorum. Lakin devlet okullarında ki sendikacılık ile uğraşmaktan değil Veli ziyaretini eğitimle ilgilenen bile yok. Teşekkürler kolay gelsin

Öğrt-39: Bulunduğumuz pandemi süreci geçtikten sonra devam edebilir.

Öğrt-40: Ziyaretler tabiki devam etmeli. Daha etkili olmaları için bir taraftan da telefon rehberliği yapılmalıdır.

Öğrt-41: Devam etmeli tüm okullarda yapılması faydalı olabilir

Öğrt-42: Devam etsin.

Öğrt-43: Tabiki devam etmeli. Tüm öğretmenlerimizin bu konuda duyarlı olması sağlanmalıdır. Veli ziyaretleri sırasında velilere etkili iletişim görüşmeleri yapılabilir. Köy ve beldelerde ikamet eden velilerin eksikleri (kültürel olarak) tamamlanabilir. Bizler eğitimciyiz.

Öğrt-44: Seviyeli ve uygun bir şekilde devam etmeli. Sadece olumsuz değil olumlu durumlarda da veli ziyareti yapılmalı; aradaki sevgi, saygı ve güven duygusunun daha da artarak eğitimin kalitesinin artırılması sağlanmalı.

Öğrt-45: Evet

Öğrt-46: Etmeli

Öğrt-47: Devam edilmesi çok faydalı olacaktır.

Öğrt-48: Duruma göre değişir.

Öğrt-49: Etsin

Öğrt-50: Salgın bittikten sonra uygun zamanda veli ziyaretleri devam etmeli her yıl veli ziyareti başka idareci ve öğretmenler tarafından yapılabilir

Öğrt-51: Evet

Öğrt-52: Evet olmalı ancak Pandemi sürecinde ara verilmeli

Öğrt-53: Etsin. Dönemlik sürekli hale getirilebilir.

Öğrt-54: Pandemi sonrası devam etmeli

Öğrt-55: Etmeli

Öğrt-56: Evet

Öğrt-57: Sorunlu öğrenciler için gerçekleştirilebilir

Öğrt-58: Devam etmeli. Ziyaretlere özel günler oluşturulması. Okul çıkışı ziyarete gitmek yorucu ve verimi azaltıyor. Hafta sonu yapılan ziyaretlerde angarya gibi hissiyat oluşturuyor. O nedenle hafta içinde uygun ziyaret oluşturulmalı. Birde en önemli sorun ulaşım öğretmenin kendisine ait aracının olmaması büyük problem oluşturmaktadır.

3.2. Ev Ziyaretlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Bu başlık altında ev ziyaretleri konusunda olayın birinci derecede muhatabı olan öğrencilerin görüşleri ele alınmıştır. Öğrencilerin; ev ziyaretinin öncesine ve sonrasına ilişkin duygu ve düşünceleri, ev ziyaretinden sonra derslere karşı ilgi ve isteklerinde meydana gelen değişiklikler, ev ziyareti sonrası öğretmenlerine karşı duygu ve düşüncelerinde yaşanan değişiklikler, ev ziyareti sonrası ebeveynlerinin kendilerine yönelik tutumlarında görülen farklılıklar ve ev ziyaretlerinin sürdürülebilirliğine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Bulgular, Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu marifetiyle öğrencilerden elde edilen veriler yardımıyla oluşturulmuştur.

3.2.1. Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Öncesinde Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine İlişkin Görüşleri

Tablo 3.8: Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Öncesinde Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine İlişkin Tablo

<i>Katılımcıların Görüşleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Heyecan ve Mutluluk Yaşadım</i>	96	87,2	110
<i>Endişe ve Kaygı Yaşadım</i>	5	4,5	110
<i>Herhangi Bir Değişim Yaşamadım</i>	6	5,4	110
<i>Şaşkınlık</i>	1	0,9	110
<i>Merak</i>	2	1,8	110

Yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin %87,2'si ev ziyaretini öğrendiklerinde heyecan ve mutluluk yaşadıklarını ifade etmiştir.

Bununla birlikte %5,4'ü duygu ve düşüncelerinde herhangi bir değişiklik hissetmediğini, %4,5'i endişelendiğini, %1,8'i meraklandığını, %0,9'u ise şaşkınlık yaşadığını belirtmiştir.

Mutlu oldum. (Öğr-2, Öğr-5, Öğr-11, Öğr-17, Öğr-22, Öğr-80, Öğr-83, Öğr-101, Öğr-107)

Sevindim. (Öğr-16, Öğr-23, Öğr-37, Öğr-39, Öğr-90)

Heyecan. (Öğr-9, Öğr-24, Öğr-42, Öğr-43, Öğr-106, Öğr-29, Öğr-48, Öğr-87, Öğr-109)

Çok mutlu oldum. (Öğr-4, Öğr-47, Öğr-74, Öğr-18, Öğr-19)

Heyecanlanmışım. (Öğr-30, Öğr-53)

Heyecanlı. (Öğr-73, Öğr-110)

Mutluluk. (Öğr-25, Öğr-33)

Öğr-82: Başarılı ve efendi bir kişiliğim var öğretmenlerimde biliyor ama bir heyecan basıyor kötü bir şey söyleyecekler gibi.

Öğr-78: Çok mutlu oldum bu kadar ilgi göstereceklerini düşünmedim bizlere karşı bir öğretmenden fazlasını davrandılar

Öğr-71: Evimize öğretmenlerim geldiğinde çok heyecanlı ve mutluydum, düşüncelerim ben den iyi bahsedeceği yönündeydi

Öğr-60: Biraz heyecanlandım çünkü yaşadığım yeri falan yorumlayıp daha verimli çalışabilmem için beni yönlendirdiler

Öğr-45: Öğretmenlerin yaşam alanımıza girmesi ve bizi gözlemlemesi benim hoşuma gidiyor

Öğr-66: Normal bir günden farksızdı sadece biraz kılık kıyafetime ve davranışlarıma dikkat ettim

Öğr-84: Öğretmenlerimi iyi bir şekilde karşılamak çünkü öğretmenlerimiz sayesinde okuyoruz.

Öğr-57: Öğretmenim geliyor diye biraz mutlu biraz korku olur acaba bir şey mi yaptım

Öğr-72: Heyecanlı ve düşünceliyim, düşüncelerim ise benden iyi bahsedeceği yönündeydi

Öğr-88: Bize eğitim veren öğretmenlerin evimize gelmesi istemsizce heyecanlandırıyor.

Öğr-103: Öğretmenlerimizin öğrencileri ile iç içe olması gerçekten mutluluk verici

Öğr-70: Biraz heyecanlanmışım hangi konu hakkında konuşacaklarını merak etmişim

Öğr-81: Eyvah kesin kötü şeyler diyecekler diyordum ama öyle olmuyormuş

Öğr-38: Beni ve ailemi daha yakından tanıyacakları için sevindim.

Öğr-44: Öğretmenim ziyarete gelicem dedikten sonra mutlu oldum

Öğr-98: Tabiki bizlerle daha yakından ilgilenmesi memnun eder

Öğr-75: Çok heyecanlıydım ve doru bir karar olduğunu düşündüm

Öğr-49: Benim için hiç fark etmez öğretmenlerimi seviyorum

Öğr-61: Ailemle iletişime girecekleri için heyecanlandım.

Öğr-20: Bir yandan şaşkın bir yandan da çok mutlu olmuşum

Öğr-7: Öğretmenimiz bize geldiği için çok mutlu oldum.

Öğr-34: Endişelenirim anneme babama ne dcekleri için

Öğr-92: Öğretmenlerimin gösterdiği ilgi hoşuma gitti

Öğr-8: Neden geleceklerini düşünüp endişelenmişim.

Öğr-79: Seviniyoruz bize adam yerine koydukları için

Öğr-26: Görüşmenin nasıl geçeceğini merak etmişim

Öğr-104: Çok heyecanlanırım ve korku hissederim

Öğr-54: Çok mutlu oldum ve heyecanla bekledim

Öğr-67: Mutlu oldum geleceklerini öğrenince

Öğr-62: Heyecanlandım evime geleceği için

Öğr-27: Heyecan dolu, endişeli, mutlu

Öğr-40: Korku ve heyecan yaşamışım

Öğr-94: Heyecanlandım, mutlu oldum

Öğr-14: Çok mutlu ve heyecanlıydım

Öğr-46: Çok güzel duygu heyecanlı

Öğr-59: Mutlu oldum heyecanlandım

Öğr-86: Neşeli mutlu ve huzurlu

Öğr-21: Mutlu olmuştum sevindim

3.2.2. Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine İlişkin Görüşleri

Tablo 3.9: Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine İlişkin Tablo

<i>Katılımcıların Görüşleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>(Toplam) (N)</i>
<i>Mutluydum</i>	85	77,2	110
<i>Öğretmenlere Sevgim Arttı</i>	15	13,6	110
<i>Rahatladım</i>	7	6,3	110
<i>Gurur Duydum</i>	3	2,7	110
<i>Özgüvenim Arttı Motive oldum</i>	10	9,1	110
<i>Üzüntü Yaşadım</i>	1	0,9	110
<i>Meraklandım</i>	1	0,9	110
<i>Farkındalık Kazandım</i>	5	4,5	110

Elde edilen bulgulara göre ev ziyaretlerinden sonra öğrencilerin %77,2'si mutluluk hissetmiştir. Bunun yanında %13,6'sı öğretmenlerine olan sevgisinin çoğaldığını, %9,1'i özgüveninin ve motivasyonunun arttığını, %6,3'ü rahatladığını, %4,5'i farkındalık duygusu kazandığını, %2,7'si onore olduğunu, %0,9'su üzüntü yaşadığını, %0,9'u ise meraklandığını ifade etmiştir.

Mutlu oldum. (Öğr-2, Öğr-6, Öğr-9, Öğr-13 Öğr-16, Öğr-17, Öğr-20, Öğr-23, Öğr-26, Öğr-27, Öğr-37, Öğr-41, Öğr-47, Öğr-48, Öğr-53, Öğr-56, Öğr-60, Öğr-63, Öğr-64, Öğr-67, Öğr-76, Öğr-84, Öğr-86, Öğr-87, Öğr-98 Öğr-102, Öğr-106, Öğr-107, Öğr-108, Öğr-109)

Öğr-55: Yani hocalarımın tepkisi bazı hatalarımın yanlışlarımı düzeltmemesi söylediler ve benim bazı yanlışlarımı düzeltmem için bir fırsat oldu iyiydi

Öğr-54: O kadar çok sevindim ki öğretmenlerimiz annemle sanki öğretmen değil de arkadaş gibi sohbet ettiler buna çok sevindim.

Öğr-44: Anladım ki onlar benim sadece öğretmenim değil bir abi bir ablam gibilermiş kendime çok yakın hissettim öğretmenlerimi

Öğr-31: Öğretmenlerimizin onlar gittikten sonra bakış açılarının veya duygu düşüncelerinin değiştiğini düşündüm

Öğr-7: Öğretmenimiz bizlerle güzel sohbetleri ve bizleri dinlemesi mutlu etti. Devletimize daha iyi

Öğr-82: Korkacak bir şey yok dedim içimden eksiklerimi biraz daha Ailemin gözüyle anlamış oldum.

Öğr-52: Ailemle tanışmış olmaları beni huzurlu hissettirdi ve onlara karşı daha çok ısındım.

Öğr-91: Sevindim çünkü ailemin benim hakkımda olumlu yanıt almaları onları da sevindirdi.

Öğr-81: Hocalarımı kendime daha yakın hissettim sonra derslerime önem vermeye çalıştım

Öğr-66: Uzun karantina döneminde biraz muhabbet ve eğlence olması fena olmadı

Öğr-28: kendimle gururlandım kendimi daha değerli ve mutlu hissediyorum artık

Öğr-88: Gayet güzel düşüncelere kapıldım. Daha fazla çalışma isteği birikti

Öğr-70: mutlu olmuştum ve bana tavsiyeler vermesi hoşuma gitmişti

Öğr-38: Çok verimli bir konuşma olmuştu bir daha gelmelerini isterdim.

Öğr-29: Öğretmenimin benim hakkımda neler sorduğunu merak ettim.

Öğr-74: Eğitimime daha fazla dikkat etmem gerektiğini fark ettim

Öğr-103: Öğretmenlerimiz artık aileden birisi oldu. Çok mutluym

Öğr-61: Aileme benim hakkımda bilgiler vermeleri hoşuma gitti.

Öğr-30: Öğretmenlerimin hakkımda ne düşündüğünü merak etmiştim

Öğr-10: Gelişme oldu çünkü derslerimi düzeltmeme yardımcı oldu

Öğr-8: Öğretmenimin güzel düşünceleri sözleri mutlu etmişti.

Öğr-57: Mutlu olurum çünkü sadece ziyaret için gelmişlerdir

Öğr-110: Mutlu ve daha da başarılı bir öğrenci olmak istediğim

Öğr-78: Dediğim bir öğretmenden fazla olduklarını öğrendim

Öğr-71: Heyecanlı ve mutluydum düşüncelerim iyi yöndeydi

Öğr-85: Öğretmenlerim beni düşündüğü için memnun olurum

Öğr-77: Çok güzel geçti öğretmenimde memnun kaldı bende

Öğr-35: Memnun oldum öğretmenimi daha yakından tanıdım

Öğr-12: Mutlu olurum ve beni düşündüklerini hissedirim

Öğr-92: Öğretmenlerimin gösterdiği ilgi hoşuma gitti

Öğr-89: Mutluydum öğretmenimiz çünkü evime gelmişti

Öğr-45: İyi yani olumlu olacağını düşünmüyorum

Öğr-69: Ailemle tanıştıkları içim mutlu olurum

Öğr-46: Onları tanımak ve çok güzel bir duygu

Öğr-65: Benim için verimli olduğunu düşündüm

Öğr-105: Çok mutlu olmuştum gururlanmıştım.

Öğr-50: Kendimin geliyeceğine inanmamdı

Öğr-18: Çok mutlu oldum geldikleri için

Öğr-40: Korkulacak bir şeyin olmadığını

Öğr-59: Öğretmene karşı sevgim arttı

Öğr-104: Biraz mutlu biraz endişeli

Öğr-79: Mutlu olduk destek olduk

Öğr-43: Mutluluk ve Farkındalık

Öğr-49: Memnundum ve mutluydum

Öğr-11: Önemsendiğimi düşündüm

Öğr-39: Daha çok saygı duydum

Öğr-22: İyi ki gelmişler dedim

Öğr-36: Değişen bir şey olmadı

Öğr-15: Biraz endişe ve gurur

Öğr-14: Çok iyiydi güzel geçti

Öğr-68: Değişen bir şey olmadı

Öğr-21: Pek bir şey olmadı

Öğr-94: Gururlu hissettim

Öğr-101: Tekrarlanmalı

Öğr-4: Memnun oldum

Öğr-73: Rahatlamış

Öğr-25: Üzüntü

3.2.3. Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Derslerine Karşı İlgi ve İsteklerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Görüşleri

Tablo 3.10: Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Derslerine Karşı İlgi ve İsteklerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Tablo

<i>Katılımcı Görüşleri</i>	<i>(Frekans) (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>İlgi ve İsteğimde Artış Oldu</i>	92	83,6	110
<i>İlgi ve İsteğimde Değişiklik Olmadı</i>	16	14,5	110
<i>Sadece Matematik Dersine İlgi ve İsteğim Arttı</i>	2	1,8	110

Araştırma bulgularına göre öğrencilerin %83,6'sı ev ziyaretleri sonrasında derslerine karşı ilgi ve isteklerinde olumlu yönde bir değişiklik olduğunu ifade etmiştir. Bu hususta olumlu ya da olumsuz herhangi bir değişiklik yaşamadığını olmadığını söyleyen öğrencilerin oranı ise %14,5'dir. Bir grup öğrenci (%1,8) ise sadece matematik dersine yönelik ilgi ve isteğinde artış olduğunu belirtmiştir.

Biraz daha arttı. (Öğr-59, Öğr-88, Öğr-101)

İlgim arttı. ((Öğr-2, Öğr-16)

Arttı. ((Öğr-65, Öğr-83)

Öğr-91: Değişiklik olmadı önceden de çalışıyordum, gayret gösteriyordum. Sonrasında daha fazla üstüne yoğunlaştım.

Öğr-1: Çok fazla olmadı

Öğr-98: Annemle konuşup bana güvendiğinden bahsedince daha iradeli olup hırslanmışım ders konusunda

Öğr-54: Onların bu ilgisi ve sevgisine karşılık daha da azimle çalıştım en güzel teşekkür buydu.

Öğr-78: Daha bir derslerime odaklandım umudumu keseceğim anda öğretmenlerim yanımda oldular

Öğr-66: Notlarımı her zaman ortalama tutmaya çalışmışım ve buna devam ettim yani hayır

Öğr-7: Ziyaretinden sonra derslerimizi daha iyi yapmayı daha çok çalışmayı gösterdi.

Öğr-61: Öğretmenlerin ilgilenmesi den dolayı derslere çalışmaya ilgim arttı.

Öğr-20: Hayallerime kavuşabilmek için daha fazla ders çalışmam gerektiğini anladım

Öğr-8: Gelen öğretmenim sayesinde Matematik notlarım 85 90 üzeri oldu.

Öğr-99: Her zamanki gibi daha etkili katıldım bir değişiklik olmadı

Öğr-110: Daha fazla ders çalıştım ve daha başarılı olmaya yöneldim

Öğr-45: Yine aynı gibi derslerimi takip ediyorum ve çalışıyorum

Öğr-94: Cesaretlendiğimi hissettim ve daha rahat davranabildim

Öğr-31: Benim odaklanmam ve biraz daha verimli çalışmam arttı

Öğr-102: Daha fazla çalışmaya başladım kitap okumaya başladım

Öğr-89: Birazda fazla derslere ilgi göstermeye gayret ettim

Öğr-82: Sevmediğim derse biraz daha ilgilenmeye çalıştım

Öğr-70: Derslerimi daha dikkatli dinlemeye başlamışım

Öğr-109: Derslerime daha fazla zaman ayırmaya başladım

Öğr-38: Derslerimi daha fazla düzene oturtturmuşum.

Öğr-30: Derslerime daha da çok kafa yormaya başladım

Öğr-105: Derslerime daha iyi çalışmaya başladım.

Öğr-79: Birazda gayretle çalıştım derslerime

Öğr-21: Evet oldu çözdüğüm soru sayısı arttı

Öğr-36: Derslerime zaten ilgi gösteriyorum.

Öğr-90: Daha fazla ilgi göstermeye başladım

Öğr-13: Biraz daha arttı ve istekli oldum

Öğr-46: Çok oldu öğretmenlerimize teşekkür

Öğr-29: Daha fazla yoğunlaştım derslerime

Öğr-24: Değişiklik yok hala çok seviyorum

Öğr-40: Biraz daha derslerimle ilgilendim

Öğr-92: Daha fazla çalışmaya karar verdim

Öğr-42: Daha fazla alaka ve ilgili oldum

Öğr-26: Daha sıkı çalışmaya karar verdim

Öğr-32: Daha çok ders çalışmaya başladım

Öğr-5: Derslerime daha çok ilgi duydum

Öğr-15: Daha fazla çalışma isteği geldi

Öğr-55: Daha verimli çalışmaya başladım

Öğr-106: İyi yönde artış, çalışma isteği

Öğr-62: Daha çok isteyerek ders çalışma

Öğr-74: Olumlu yönde değişiklikler var

Öğr-100: Biraz daha fazla istekli oldum

Öğr-81: Daha çok ilgi vermeye çalıştım

Öğr-93: Biraz daha bağlandım derslere

Öğr-103: Daha istekli ve motive oldum.

Öğr-75: Derslere ilgim ve odağım arttı

Öğr-44: Daha fazla çalışmaya başladım

Öğr-18: Derslerime daha verimli oldum
Öğr-84: Derslere odaklanmaya çalıştım
Öğr-19: Derslerime daha verimli oldum
Öğr-11: Daha çok çalışma isteği geldi
Öğr-23: Derslerime karşı ilgim arttı
Öğr-47: Daha çok sarıldım derslerime
Öğr-43: Derslerin önemi ve gelecek
Öğr-4: Daha da çok derse bağlandım
Öğr-35: Daha çok çalışmaya başladım
Öğr-17: Ders çalışma isteğim arttı
Öğr-37: Biraz daha ilgimi artırdım
Öğr-10: Derslere çalışmama yaradı
Öğr-87: Daha çok katılmak istedim
Öğr-64: Çok bir değişiklik olmadı
Öğr-49: Hiçbir değişiklik olmadı
Öğr-85: Derse olan ilgimim arttı
Öğr-67: Çok arttı derslere ilgim
Öğr-52: Biraz daha ilgili oldum.
Öğr-28: Tabiki de isteğim arttı
Öğr-48: Derslerim ilgim arttı
Öğr-97: Daha verimli sonuçlar
Öğr-68: Değişen bir şey olmadı
Öğr-53: Daha fazla çalıştım
Öğr-80: Derslerime bağlandım
Öğr-96: Biraz daha ilgili
Öğr-13: Daha gayret ettim
Öğr-60: Matematiğe arttı.

Öğr-22: Moralim yükseldi

Öğr-39: Severek çalıştım

Öğr-73: Stabil kaldı

3.2.4. Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Öğretmenlerine Karşı Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Görüşleri

Tablo 3.11: Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Öğretmenlerine Karşı Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Tablo

<i>Katılımcıların Görüşleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Değişiklik Olmadı</i>	40	36,6	110
<i>Olumsuz Duygu ve Düşüncelere Sahip Oldum</i>	3	2,7	110
<i>Yakınlık ve Samimiyet Hissettim</i>	21	19,1	110
<i>Minnettar Oldum</i>	2	1,8	110
<i>Sevgi ve Saygım Arttı</i>	23	20,9	100
<i>Öğretmenlerimi Daha Ciddiye Aldım</i>	3	2,7	110
<i>Olumlu Duygu ve Düşüncelere Sahip Oldum</i>	14	12,7	110
<i>Güven ve Sorumluluk Hissettim</i>	4	3,6	110

Görüşme formunda öğrencilerin ev ziyaretleri sonrasında, öğretmenlerine karşı hissettikleri duygu ve düşüncelerindeki değişimi ölçmeye yönelik bir soruya yer verilmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin %36,6'sı ev ziyaretleri sonrasında öğretmenlerine yönelik duygu ve düşüncelerinde herhangi bir değişiklik hissetmediğini ifade etmiştir. Bununla birlikte %20,9'u sevgi ve saygısının arttığını, %19,1'i yakınlık ve samimiyet hissettiğini, %12,7'si olumlu duygular hissedip mutlu olduğunu, %3,6'sı güven ve sorumluluk hissettiğini, %2,7'si kendilerinde öğretmenlerini daha ciddiye almaları gerektiğine dair bir duygu geliştiğini, %2,7'si olumsuz duygu ve düşüncelere kapıldığını, %1,8'i ise minnettar olduğunu belirtmiştir.

Bir değişiklik olmadı. (Öğr-40, Öğr-89-, Öğr-92, Öğr-31, Öğr-72, Öğr-17, Öğr-71, Öğr-90, Öğr-49, Öğr-62, Öğr-31, Öğr-72, Öğr-95, Öğr-9, Öğr-25, Öğr-80, Öğr-1, Öğr-33, Öğr-104, Öğr-88)

Aynı kaldı. (Öğr-64, Öğr-73, Öğr-83, Öğr-100, Öğr-60, Öğr-97, Öğr-69)

Saygı. (Öğr-39, Öğr-107)

Öğr-66: 2 tane hocam gelmişti biri din biri İngilizce hocamdı din hocam pek konuşmadı okulda olduğundan çok farklıydı o yüzden kararsız kaldım ama İngilizce hocama ısındım

Öğr-70: Benim başarılı olduğum ve geliştirmem gereken yanları düzgün bir şekilde anlattığı için öğretmenleri daha samimi bulmuştum

Öğr-82: Gözümde kötü huylu hoca olarak görünen hocaların aslında bizim bakış açımızdan kaynaklandığından olduğunu öğrendim.

Öğr-68: Öğretmenlerin öğrencilere ilgi ve alakası olduğunu ve öğrencilerin iyi yerlere gelmesini istedikleri

Öğr-110: Bana karşı gösterdikleri ilgiyi fark ettim ve onlara karşı daha da sevgi ve saygılı oldum

Öğr-102: Öğretmenlerimin evime gelmesi benim hakkımda en iyilerini düşünmesinden çok mutlu oldum

Öğr-52: Onları daha çok yakın hissettim. Bir öğretmenden daha çok abla abi gibi oldular.

Öğr-20: Bize ne denli önem verdiklerini, onlar için ne kadar önemliyiz bunu anlamış oldum

Öğr-109: Öğretmenlerimi her zaman seviyordum duygularım onlara karşı her zaman aynıydı

Öğr-78: Öğretmenlerimin her şeyimi öğrendiler sıkıntılarımı rahat rahat anlatabildim

Öğr-7: Öğretmenime karşı düşüncelerim hep aynı öğretmenini çok seviyorum.

Öğr-54: Gurur verici bu sevgiye karşılık ne yapsak öğretmenlerimizin haklarını ödeyemeyiz.

Öğr-53: Öğretmenimi zaten seviyorum ama o zaman daha fazla bir sevgi oldu

Öğr-84: Kendime derslerimde iyi olacağımı sözünü verdim ve derslerime odaklandım

Öğr-65: Öğretmenlerimi aha sempatik buldum ve benimle ilgilendikleri için mutlu oldum

Öğr-85: Ziyaretime gelen öğretmenlerimle biraz daha muhabbetim arttı diyebilirim

Öğr-8: Zaten hocalarımı seviyordum. Ziyaretten sonra herhangi bir değişiklik olmadı.

Öğr-91: Bir değişiklik olmadı. Öğretmenlerimi önceden de seviyordum hala da seviyorum.

Öğr-30: Ziyaret öncesinde de sonrasında da seviyorum öğretmenlerimi. Değişiklik olmadı

Öğr-75: Öğretmenlerimi çok seviyorum o yüzden de bir değişiklik olmadı yani

Öğr-105: Sanki ziyarete gelen öğretmenime ilgim daha çok arttı.

Öğr-106: Öğretmenlerimi daha yakından tanıdım, bizi düşündüklerini hissettim

Öğr-76: Bazı hocalara karşı duygu ve düşüncelerim değişti

Öğr-81: Kendimi hocalarıma karşı daha çok güven verdim

Öğr-4: Hiç değişmedi her zaman sevgim çok öğretmenime

Öğr-38: Değişiklik olmamıştı Öğretmenlerin hepsi görüldüğü gibi insanlardı...

Öğr-19: Çok çok mutlu oldum öğretmenlerim evimize ziyarete geldikleri için...

Öğr-77: Onlara karşı sevgim ve saygım daha da arttı

Öğr-61: Hocalarıma karşı evimizi ziyaretten sonra daha çok ilgi ve saygı duydum.

Öğr-14: Daha yakın olduk yani arkadaş gibi mesela

Öğr-29: Daha fazla birbirimizi tanıdık hocamla

Öğr-55: Yani bazı konularda uyarma yaptılar

Öğr-23: Öğretmenleri daha çok ciddiye aldım
Öğr-79: Hocalarımı biraz daha samimi buldum
Öğr-18: Çok mutlu oldum çok heyecanlandım
Öğr-99: Bir duygu değişikliği olmadı aynı
Öğr-28: Daha cana yakın olduğunu gördüm
Öğr-6: Öğretmenlerime daha yakın oldum
Öğr-22: Onlara daha çok minnettar oldum
Öğr-45: Heyecanlanıyorum mutlu oluyorum
Öğr-87: Derslere katılma isteğim arttı
Öğr-27: Kendimi daha yakın hissettim
Öğr-42: Daha çok sevdim öğretmenimi
Öğr-37: Daha çok fikir sahibi oldum
Öğr-5: Öğretmenimi daha çok sevdim
Öğr-56: Bazı hatalarımı düzelttim
Öğr-108: Onları daha iyi anladım
Öğr-13: Önemsendiğimi hissettim
Öğr-67: Biraz daha arttı ilgim
Öğr-86: Mutlu ve huzurlu oldum
Öğr-32: Onları daha çok sevdim
Öğr-10: Derslere sevgim arttı
Öğr-101: Daha çok ilgili
Öğr-58: Sevgim çoğaldı
Öğr-41: Daha fazla güven
Öğr-12: Mutlu ve umutlu

3.2.5. Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Ebeveynlerinin Tutumlarında Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Görüşleri

Tablo 3.12: Öğrencilerin Ev Ziyaretleri Sonrasında Ebeveynlerinin Tutumlarında Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Tablo

<i>Katılımcıların Görüşleri</i>	<i>Frekans (F)</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Değişiklik Olmadı</i>	36	32,7	110
<i>Olumsuz Yönde Değişiklik Yaşandı</i>	2	1,8	110
<i>Gurur ve Mutluluk Duydular</i>	16	14,5	110
<i>İlgileri ve Destekleri Arttı</i>	26	23,6	110
<i>Sevgileri Arttı</i>	3	2,7	110
<i>Baskıları Arttı</i>	9	8,1	110
<i>Anlayışlı Oldular</i>	3	2,7	110
<i>Farkındalık Kazandılar</i>	12	10,9	110
<i>Olumlu Yönde Değişiklik Yaşandı</i>	3	2,7	110

Bulgulara göre, öğrencilerin %32,7'si ev ziyaretleri sonrasında ebeveynlerinin tutumlarında herhangi bir değişiklik olmadığını belirtmişlerdir. Diğer yandan öğrencilerin %23,6'sı ilgi ve desteklerinin arttığını, %10,9'su farkındalık kazandıklarını, %2,7'si sevgilerinin arttığını, %2,7'si anlayışlarının olumlu yönde değiştiğini ifade etmiştir. Buna karşın ev ziyaretlerin ebeveynlerini olumsuz yönde etkilediği görüşünde olan öğrenciler de mevcuttur. Nitekim araştırmaya katılan öğrencilerin %8,1'i bu ziyaretler sonrasında ebeveynlerinin kendilerine yönelik baskısının arttığını, %1,8'i ise olumsuz tavırlar içine girdiklerini dile getirmişlerdir.

Değişiklik olmadı. (Öğr-17, Öğr-29, Öğr-64, Öğr-80, Öğr-31, Öğr-71, Öğr-72, Öğr-67, Öğr-92, Öğr-5, Öğr-13, Öğr-38, Öğr-21, Öğr-96, Öğr-107, Öğr-6, Öğr-65, Öğr-76, Öğr-90)

Aynı. (Öğr-47, Öğr-93, Öğr-2, Öğr-97, Öğr-73)

Öğr-44: Öğretmenlerinin tavsiyesini dinle dediler dinlediğimi görünce onlarda mutlu oldular ve böyle bir şeyin gerçekten olması gerektiğini söylediler

Öğr-82: Derse odaklanma noktasında yüklendiler takip sıkılaştı bazı şeyleri sonraya ertele önce ders dediler her şeyin farkında olmamı sağladılar.

Öğr-66: Hiçbir değişiklik olmadı sebebi ise okulda ve evde davranışlarım değişmediği için gözle görülecek bir değişiklik olmadı

Öğr-20: Ders çalışma konusunu hafife almamam gerektiğini derslerime sıkı sıkı sarılmam gerektiğini tekrar dan hatırlattılar

Öğr-45: Okulda nasıl davranmakta olduğumu öğreniyorlar bende kendi yanlışlarımı düzeltme ya çaba sarf ediyorum

Öğr-54: Öğretmenlerin sana ne güzel değer veriyor kıymetlerini bil dedi. Bana karşı da daha çok ilgililerdi.

Öğr-70: Başarılı olduğum konuda beni tebrik ettiler geliştirme gereken konularda ise bana yardımcı oldular

Öğr-42: Benim okuldaki hayatimi hakkında daha fazla bilgi sahibi oldular ve en çok merak ettikleri de buydu

Öğr-98: Onlarda bana karşı daha sabırlı olup okul için çalışmalarım için beklemeye başladılar

Öğr-88: İlgide herhangi bir değişim yok fakat okumam için gün geçtikçe daha fazla çabalıyorlar

Öğr-77: Ailem başarıımı öğretmenlerimden duymuşlardı benimle gurur duyduklarımı hissediyordum

Öğr-84: Öğretmenim beni derslerimden dolayı iyi bir şekilde anlattı ve ailem aferin dedi.

Öğr-49: Annem babam bana karşı her zaman ilgililer ve hala öyle bir fark göremedim

Öğr-87: Öğretmenimin bahsettiklerinden sonra, bana karşı daha ılımlı yaklaştılar

Öğr-8: Öğretmenimin söylediği düşünceler ailemi daha gururlandırdı.

Öğr-55: Derslerdeki durumumu ve düşük olan derslerimi yükseltmemi söylediler

Öğr-22: Ziyaretten sonra bana daha çok yardımcı olmaya başladılar (ders konusunda)

Öğr-57: Benle daha çok ilgilenmeye başladılar derslerim konusunda.

Öğr-1: Derslerime daha fazla kafa yormam gerektiğini söylediler

Öğr-102: Ders çalışmam konusunda daha fazla ilgilenmeye başladılar

Öğr-60: Biraz kızdılar. Şikâyet mi vardı geldiler gibisinden

Öğr-7: Tebrik ettiler beni öğretmenlerim bizi ziyarete geldiği için. Mutlu oldular

Öğr-75: Üzerime biraz daha ders çalış diye baskı kurdular

Öğr-94: Derslerimle ve okul hayatımla daha ilgili oldular

Öğr-89: Biraz daha ilgilenmeye başladılar ders konusunda

Öğr-106: İlgi ve isteklerimi de göz önünde bulundurdular

Öğr-36: Değişen bir şey yok annem babam hep iyi davranır

Öğr-86: Dersleri iyi olunca anne baba mutlu hissediyor

Öğr-4: Hiç değişiklik olmadı ailem her zaman ilgilidir

Öğr-99: Her zamanki gibi aynı farklı bir tepki değil

Öğr-56: Bazı davranışlarını düzeltmem için uyardılar

Öğr-105: Annem babam öğretmenimi daha iyi tanıdılar.

Öğr-74: Bir değişiklik olmadı tutumları hep iyiydi

Öğr-30: Öğretmenlerimin söylediklerini onayladılar

Öğr-109: Benimle daha fazla ilgilenmeye başladılar

Öğr-78: Annemin bana karşı desteği daha da arttı

Öğr-85: Öğretmenimin ilgisinden memnun oldular

Öğr-100: Daha fazla gurur ve mutluluk duydular

Öğr-68: Daha fazla ilgi ve alaka gösterdiler

Öğr-63: Öğretmenimi çok sıcak kanlı buldular

Öğr-52: Daha sıkı kontrol altına aldılar

Öğr-81: Daha fazla ders çalış oğlum dediler

Öğr-35: Her zamanki gibi ilgili davrandılar

Öğr-18: Daha da çok ilgilenmeye başladılar

Öğr-12: Ailem bana her zaman iyi davranır

Öğr-61: Olumlu yönde değişiklikler oldu.

Öğr-28: Benim şanslı olduğumu söylediler

Öğr-32: Daha fazla bana ilgi gösterdiler

Öğr-110: Benimle daha çok gurur duydular

Öğr-91: Biraz daha üstüme yoğunlaştılar

Öğr-19: Daha çok ilgilenmeye başladılar

Öğr-39: Hakkında daha iyi düşünüyorlar

Öğr-11: Daha çok çalışmamı söylediler

Öğr-37: Üzerime biraz daha düşüldü

Öğr-33: Derslerine çalış demeleri

Öğr-59: Daha çok ilgi gösterdiler

Öğr-69: Daha dikkatli ol dediler

Öğr-108: Daha ilgili davrandılar

Öğr-23: Evde sıkı yönetim oldu

Öğr-62: Daha da ilgi alaka oldu

Öğr-58: İlgi ve sevgi çoğaldı

Öğr-40: Daha çok ilgilendiler

Öğr-14: Benimle guru duydular

Öğr-50: Ders çalışmamı istedi

Öğr-103: Daha anlayışlı oldu.

Öğr-27: Gurur duydular

Öğr-83: Daha da çoğaldı

Öğr-9: Mutlu oldular

Öğr-41: Daha dikkatli

Öğr-34: Baskı oluştu

Öğr-16: İlgisi arttı

Öğr-95: Biraz arttı

Öğr-51: Sevgi dolu

Öğr-53: Normaldi

Öğr-43: Gurur

Öğr-25: Biraz

3.2.6. Öğrencilerin Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine İlişkin Görüşleri

Tablo 3.13: Öğrencilerin Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine İlişkin Tablo

<i>Katılımcı Görüşleri</i>	<i>(Frekans) F</i>	<i>Yüzde (%)</i>	<i>Toplam (N)</i>
<i>Sürdürülebilir</i>	88	80	110
<i>Sürdürülemez</i>	16	14,5	110
<i>Kararsızım</i>	5	4,5	110
<i>Gerekliyse Yapılsın</i>	1	0,9	110

Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin %80'i ev ziyaretlerinin sürdürülebilir olduğu görüşündedir. Buna karşın %14,5'i sürdürülemez olduğunu ifade etmiştir. Küçük bir grup öğrenci (%4,5) ise bu konuda kararsızdır.

Evet. (Öğr-2, Öğr-4, Öğr-5, Öğr-12, Öğr-22, Öğr-79, Öğr-87, Öğr-107, Öğr-16, Öğr-83, Öğr-24, Öğr-75)

İsterim. (Öğr-35, Öğr-67, Öğr-80, Öğr-86, Öğr-90, Öğr-100, Öğr-16, Öğr-83, Öğr-28)

Hayır. (Öğr-3, Öğr-25, Öğr-59, Öğr-95, Öğr-11, Öğr-48, Öğr-73, Öğr-99)

İsterim çünkü mutlu oluyorum (Öğr-6, Öğr-108)

Öğr-66: İsterim desem bile konuşabilecek bir konu olabileceğini sanmıyorum kendi açımdan çünkü notlarım ortalama ve davranışlarım kötü değil hocaların eve gelme sebepleri genelde aile ortamını görmek ve öğrencinin yaptığı hataları ele almaktan geçiyor ben okulda davranışlarıma dikkat

ettiğim için ve notlarımda kötü seviyede olmadığı için "hatalar" kısmı pek ele alınamıyor o yüzden fazla sessizlik oluyor

Öğr-110: Evet isterim; çünkü öğretmenlerim geldikten sonra ailem daha fazla çalıştığımı gördüğü için derslerimin iyi olduğunu gördüler ve daha da güvendiler yapabileceğime bu yüzden bende daha fazla çalıştım ve öğretmenlerim gelince bende mutlu oluyorum

Öğr-78: Evet öğretmenlerim benim için öğretmenden daha fazlası üstelik okulda sıkıntılarımı açıklayamıyorum ama evde gayet iyi anlatabiliyorum

Öğr-70: Evet çünkü başkasını benim eksiklerimi söylemesi lazım ki eksik olduğum yerleri geliştirmek gerek ve yanlışlarımı bir daha yapmamak

Öğr-31: İstemem çünkü öğretmenlerimizin bize farklı açıdan baktığını düşünüyorum sonuçta onlarda olan bazı imkanlar bizde olamayabiliyor

Öğr-82: Olur neden olmasın öğretmenlerim benim göremediğim eksikleri Aileme bildiriyor bu da iyi bir eğitim sağlıyor.

Öğr-98: Tabiki benim hakkımdaki fikirlerini ailemle paylaşıp kendimi ifade etmem için yardımcı olacağını düşünüyorum

Öğr-60: Hayır. Ailem kronik ben bile dışarı çıkmıyorum. Eve girerken çok korkuyorum acaba virüs getirdim mi diye

Öğr-38: Evet isterdim Öğretmenlerimle okul ortamında değil de başka bir ortamda da konuşup sohbet etmek güzeldi

Öğr-77: İsterim onlardan doğrumu duyduğumda sahada cesaret ve yanlışım duymak benim kendimi düzeltemi sağlar

Öğr-92: Hayır. Şu an ki koşulların müsait olmaması nedeniyle öğretmenlerimin evimi ziyaret etmelerini istemem

Öğr-44: İsterim tabi ki çünkü onların konuşmalarıyla birlikte benim derslere olan ilgim daha bir artıyor.

Öğr-65: Evet isterim çünkü yaşadığım yeri ve çalışma koşullarım hakkında bana bilgi vermelerini isterdim

Öğr-52: Evet isterim. Mükemmel bir ortam oluşuyor. Ve birbirimizi daha çok tanıma fırsatı Yakalıyoruz.

Öğr-103: Evet çünkü Okulda ve evde her zaman yanımızda olduklarını göstermiş oldular bizim için.

Öğr-18: Evet çok isterim çünkü öğretmenlerim evime geldiğinde derslerime daha verimli oluyorum

Öğr-45: İsterim yani benim yaşam alanımı ders çalışma yerimi tatbiki bunları görmesini isterim

Öğr-63: İsterim, öğretmenlerin hangi koşullar altında okula gelmemi bilmeleri gerekir bence

Öğr-91: İsterim. Çok memnun olurum. Onların benim hakkımda düşündükleri benim için çok önemli.

Öğr-53: Müsait olursa neden olmasın ki o benim en değerlim zaten her zaman gelmesini isterim

Öğr-88: Tabiki isterim onlar bizim destekçilerimiz her zaman desteklerine ihtiyacımız var

Öğr-61: Evet isterim. Çünkü öğretmenlerin benle ilgilenmesi beni daha çok motive ediyor.

Öğr-84: Evet çünkü öğretmenlerimiz çok kıymetlidir derslerimde bana yardımcı oluyorlar.

Öğr-85: Tabiki isterim Gelen öğretmenlerim beni daha iyi tanurlar muhabbetimiz artar

Öğr-89: İsterim Çünkü aileme benim hakkımda bilgiler veriyor ailemde beni öğütüyor

Öğr-47: Evet isterim çünkü hocalarımı çok seviyorum ve gelmeleri beni mutlu ediyor

Öğr-19: Evet çünkü öğretmenlerim evime geldiğinde derslerime daha verimli oluyorum

Öğr-20: İsterim. Öğretmenlerimi görünce moralim düzeliyor ve motivasyonum artıyor

Öğr-8: Evet. Çünkü öğretmenlerimin evime gelmesi beni daha da gururlandırıyor.

Öğr-102: Evet isterim çünkü ailemle benim hakkımda konuşulanlar benim yararına

Öğr-81: İsterim çünkü evde annem neyse okulda da benim için öğretmenlerim öyle

Öğr-49: İsterim neden olmasın sevdiğim insanların başımın üstünde yeri vardır

Öğr-57: İsterim tabiki yasadığım yeri görmüş olurlar ev ortamımı görmüş olur

Öğr-76: Evet İsterim Çünkü Bazı Hocalarla Aramı Düzeltmeme Yardımcı Oluyor

Öğr-93: İsterim çünkü onlar bizim iyi bir geleceğimiz olsun diye çaballıyor

Öğr-13: İsterim onları okulda gördüğüm gibi evimde görmekte mutlu ediyor

Öğr-36: Gelsene aynı gelmese de benim tek gayem dersle alakalı olmak.

Öğr-104: Evet benimle ilgili düşündüklerini daha yakından görmek için

Öğr-50: Evet. Eksiklerimi öğrenmem ve gelişmem benim için önemli

Öğr-14: Evet çünkü çok mutlu oluyorum ve çalışma isteği artıyor

Öğr-106: İsterim, daha yakından iletişim kurmama sebep oluyor

Öğr-71: İsterim çünkü onlar eve geldiğinde mutlu oluyorum

Öğr-55: Bilmem yani ev ortamımda beni daha iyi tanırlardı

Öğr-7: Seve seve isterim tekrar evimi ziyaret etmesini.

Öğr-72: Evet isterim çünkü mutlu oluyorum onlar gelince

Öğr-10: Evet çünkü konu eksiklerim var yardımcı olurlar

Öğr-46: Evet isterdim çünkü bize doğru yolu gösteriyor

Öğr-23: Evet isterim çünkü öğretmenlerimi seviyorum

Öğr-27: Tabiki de okul dışında zaman geçirmek güzel

Öğr-40: Evet okul ve benimle ilgili konuşabiliriz

Öğr-43: Evet. Değerli hissetmenize neden oluyor.

Öğr-101: Evet çünkü ders çalışmam daha çok artıyor

Öğr-58: İsterim Onları misafir etmek mutlu eder

Öğr-34: İstemem çünkü ne diyeceklerini iyi biliyorum

Öğr-105: Evet isterim. Çünkü çok mutlu oluyorum

Öğr-29: Neden olmasın tabi olur yani isterim.

Öğr-94: Evet isterim, olumlu sonuçlar getirdi

Öğr-9: İsterim çünkü ailemle tanışması için

Öğr-41: Evet ev ortamında görüşmek daha iyi

Öğr-1: Çok isterim çünkü eğlenceli oluyor

Öğr-37: Evet. Ailemle konuşmasına seviniyorum

Öğr-15: Evet motivasyon alıyorum onlardan

Öğr-30: Hayır, çünkü covitten korkuyorum

Öğr-51: İsteriz çünkü sohbet tanımak güzel

Öğr-109: İsterim seviyorum çünkü onları

Öğr-68: Hayır fazla gerekli bulmuyorum

Öğr-17: Evet, güzel vakit geçiriyoruz

Öğr-26: Evet çünkü iyi zaman geçirdik

Öğr-33: Hayır çünkü virüs olduğu için

Öğr-39: Evet ciddiye alınmak güzel

Öğr-97: Evet birinci kısa surdu

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmada öğretmenler tarafından gerçekleştirilen veli ev ziyaretlerinin öğrencilerin ve öğretmenlerin davranışlarına etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın bu bölümünde bulgulara dayalı olarak elde ettiğimiz sonuçlar açıklanmış, bu sonuçlar literatürdeki benzer çalışmalar ile karşılaştırılmış ve tartışılmıştır. Ayrıca bu sonuçlardan yola çıkarak bazı önerilerde bulunulmuştur.

4.1. Öğretmenler Açısından;

Bu başlık altında, yarı yapılandırılmış görüşme formuna öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplardan elde edilen bulgulara dayalı olarak ortaya konulan sonuçlar incelenmiştir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin büyük bir kısmını kadın öğretmenler oluşturmaktadır. Erkek öğretmenlerin çalışmaya katılım oranı oldukça düşüktür. Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni sayısı nispeten sınırlı olup, bu durum sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin sonuçlara yansımaları azaltmıştır. En yüksek katılım ise lise branş öğretmenleri tarafından gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya hemen her kıdem düzeyinde öğretmenlerin katılım sağladığı görülmüştür. En fazla katılım 1-5 yıl kıdemli öğretmenler arasında olup, bu grubu 6-10 yıl hizmet süresi olan öğretmenler takip etmiştir. En düşük katılımı ise 10 yılın üzerinde kıdeme sahip olan öğretmenler sağlamıştır. Söz konusu öğretmenlerin tamamına yakını lisans diplomalı olup, lisansüstü eğitim düzeyinde diploma derecesine sahip olanların sayısı sadece 9'dur. Araştırma grubundaki öğretmenlerin genellikle birden fazla veli ev ziyareti gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

4.1.2. Ev Ziyaretlerinin Amaçlarına İlişkin Sonuçlar

Öğretmenler, öğrencilerini ve ailelerini daha yakından tanımak için ev ziyareti yaptıklarını, onları ev ortamlarında doğal halleri ile gözlemleyip daha doğru bilgi sahibi olacaklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin eğitim-öğretim sürecinde en çok zorlandıkları husus, öğrencilerin olumsuz davranışları ve derse karşı ilgisiz tutumlarıdır. Öğrencileri hakkında ayrıntılı bilgiye sahip olan öğretmenler eğitim-öğretim sürecini daha iyi planlamakta ve uygulamaktadırlar.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin önemli bir kısmı ev ziyaretlerinin amacını, çocuklarının okul durumu ve faaliyetleri hakkında velilere bilgi vermek olarak ifade etmişlerdir. Çocuklarına yeterince vakit ayıramayan aileler, onların okuldaki davranışlarını ve akademik performansını sadece dönem sonu getirdiği karne ile değerlendirmektedir. Bu durum aile, öğrenci ve öğretmenler açısından önemli bir sorundur. Çünkü bilişsel ve duygusal gelişimlerini henüz yeni oluşturmaya veya geliştirmeye başlayan öğrencilerin, ailesi ile öğretmeni arasındaki iletişim tarzı çoğunlukla aynı değildir. Hatta akranlarına yaklaşımı bile aile ve okul ortamında farklı olabilmektedir. Bu sebeple çocuğunun okuldaki davranışları hakkında yeterince bilgi sahibi olmayan veliler, eğitim sürecinde üzerine düşen sorumlulukları yeterince yerine getirememektedir. Bu sorun, öğretmenlerin ev ziyaretleri sayesinde kısmen de olsa çözülmektedir.

Okul ile aile arasındaki iletişim ve iş birliğini artırmak amacıyla ev ziyareti gerçekleştirdiğini belirten öğretmenler, ailenin eğitim sürecine daha çok dahil olmasını sağlayarak, sorunları beraber çözebileceğini düşünmektedirler. Sorumluluklarını yerine getirmeyen bazı öğrenciler; okulda öğretmenlerine karşı ailevi konuları, evde ise ailelerine karşı okuldaki durumları bir şekilde sorumluluktan kaçışın bahanesi olarak öne sürmektedir. Aile ve öğretmenler arasında güçlü bir iletişimin varlığı, bu bahaneyi belirli ölçüde ortadan kaldırmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin ev ziyaretlerinin önemini kavradığı ve söz konusu etkinlikleri belirli bir amaç doğrultusunda yaptıkları görülmüştür. Benzer sonuçlara ulaşan, Şahin (2016) çalışmasında; öğretmenlerin ev ziyaretlerindeki başlıca amaçlarının okul-öğretmen-veli ilişkisini geliştirmek, öğrencileri ve ailelerini daha

yakından tanımak, öğrenciler ile daha sağlıklı ilişkiler kurmak ve hedefleri öğrencilere uygun olarak belirlemek olduğunu ifade etmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre ev ziyaretleri sayesinde öğrencinin yaşadığı ortamı yerinde gözlemlemeyi amaçlayan öğretmenler, bu sayede ev ortamını değerlendirme ve iyileştirme fırsatı bulmuşlardır. Eğitim sadece okulda değil, evde de devam eden bir süreçtir. Öğretmenlerin ev ziyaretlerinde ortamı değerlendirmesi ve olumlu yönde katkı sunması öğrenciyi olumlu yönde etkilemektedir. Günümüzde çocukların bağımlılık derecesinde teknolojik cihazlara vakit ayırması eğitim sürecindeki en büyük sorunlardan biridir. Her an genel ağa bağlı akıllı bir cihazın veya açık bir televizyonun bulunduğu ortamda ders çalışan öğrencinin dikkati çabuk dağılmaktadır. Özellikle bu tür hususlarda öğretmenlerin önerileri doğrultusunda ailelerin almış olduğu basit önlemlerin eğitim sürecine olumlu yansıdığı görülmüştür.

Ziyaretçiler, ev ortamındaki öğrenmeyle ilişkili oyuncak, bilgisayar vb. materyallerin varlığını, yaşam alanlarının boyutunu ve mobilyaları da kapsayan fiziksel çevreyi de gözlemlerler. Ev ziyareti sürecinde yapılan gözlemler, çocuğun okuldaki etkileşimini daha iyi anlamaya ve ev ile okul arasındaki bağın güçlenmesini sağlar. Konuyu daha iyi açıklayabilmek için benzer bir araştırmada ele alınan örnek bir vakanın burada anlatılması yerinde olacaktır;

-İkinci sınıf öğrencisi Letitia'nın ailesine risk odaklı bir ev ziyareti gerçekleştirildi. Letitia'nın velayeti halasında olduğu için, halası ve diğer akrabaları ile birlikte yaşıyordu. Letita'nın öğretmeni onun aşırı aktif ve rahatsız edici davranışları olduğunu söylüyordu. Öğretmenler evin çok düşük gelirli bir mahallede olduğunu gözlemlediler. Evin içinde yetişkinler için uygun olan mobilyalar vardı. Letita'nın oyuncakları yemek odasının köşesinde bir kutuya konulmuştu. Letita odasını halasıyla paylaşıyordu. Evde oyun oynayacağı bir alanı yoktu. Gözlemler, yaşadığı evin Letita'nın okuldaki davranışlarına ne derece etki ettiğini anlamalarına yardımcı oldu. Öğretmenler ve halası ona bahçede, yakındaki parkta ve evin içinde oynayabilmesi için alanlar oluşturdu. Böylece onun enerjisinin boşalmasına ve okulda daha kontrollü davranmasına yardımcı oldular (Bratley & Whiteside-Mansell, 1998, s. 133-157).

Eğitim- öğretim sürecinde hedefe varmak için, güdüleme önemlidir. Yüksek düzeyde güdülenmiş bir öğrenci, öğrenmeye karşı daha istekli bir tutum sergilemekte ve daha çok sorumluluk almaktadır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenler, veli ziyaretlerinin amaçlarından birini de öğrenciyi ve ailesini motive etmek olarak açıklamışlardır. İleri derecede güdülenmiş bir aile, en az öğrenci kadar eğitim-öğretim sürecine olumlu katkı sağlamaktadır.

4.1.3. Ev Ziyaretlerinin Önceliklerine İlişkin Sonuçlar

Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin ev ziyaretlerini planlarken birinci derecede öğrencilerine öncelik verdikleri görülmüştür. Diğer yandan öğretmenlerin çoğu bu ziyaretlerde okulda olumsuz davranış sergileyen öğrencilere öncelik tanıdıklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin çevresi ve ailesi davranışlarının üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. İnsan davranışlarının altında yatan sebepleri ortaya çıkarmak ve düzeltmek her ne kadar psikoloji ve sosyoloji gibi bilimlerin ilgi alanı olsa da, eğitim-öğretim süreçlerinde de bu konular önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü olumsuz davranış sergileyen çocuk sadece kendisini değil, sınıf arkadaşlarını ve öğretmenlerini de olumsuz etkilemektedir. Öğretmenler ev ziyaretleriyle aileyi yakından tanıyarak olumsuz davranışların altında yatan nedenleri anlamaya ve çözümler üretmeye çalışmışlardır.

Türkiye’de ilk ve orta öğretim öğrencileri yılda ortalama dokuz ay boyunca günlük altı saat fiili ders görmektedir. Bu durum derslerde ilgi kaybına neden olmaktadır. Buna karşın, etkili ve verimli bir eğitim-öğretim süreci için öğretmenlerin derse ilgiyi yüksek tutmaları ve öğrencilerinin katılımını sağlamaları gerekir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenler ev ziyaretlerinde derse ilgisi düşük öğrencileri de öncelikleri arasında belirtmişlerdir. Derslere ve okula karşı ilgisini kaybeden öğrencilerle ve bunların aileleriyle daha fazla yakınlık kurmak suretiyle soruna çare aramaya çalışmışlardır.

Çocuk için okul, ailesinden sonra kendisini aidiyet duygusuyla güvende hissedeceği ikinci evi gibidir. Bu bağlamda yeni bir okul, eğitimin hangi kademesinde olursa olsun öğrenci için heyecan, endişe, kaygı gibi farklı duygular canlandırır. Duygusal ve fiziksel zorluklarla baş edebilmesi için çocuğun uyum sürecini başarıyla tamamlaması gerekmektedir. Bascoe vd. (2009)’e göre, öğrencinin kişisel özellikleri

yanında okula uyum sürecine etki eden birçok faktör vardır. Bu faktörler arasında öğretmenlerin, akranların ve ebeveynlerin tutumları kritik öneme sahiptir. Araştırmaya katılan öğretmenler bunun bilincinde olup, ev ziyaretlerini planlarken okula yeni gelen öğrencileri öncelikleri arasına almışlardır.

Yaşamın her alanında olduğu gibi eğitimde de iletişim çok önemli bir yer tutmaktadır. Aileler ve öğretmenler arasındaki uyum, iş birliği ve dayanışma güçlü bir iletişime bağlıdır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin ev ziyaretlerini planlarken, ailesiyle daha önce hiç iletişim kurulamamış öğrencilere öncelik verdikleri görülmüştür.

Sınıf ortamında bir araya gelen öğrencilerin ortak hedefleri ve özellikleri olsa da her biri duygusal ve fiziksel olarak farklılıklar göstermektedir. Öğrenciler arasında ekonomik ve sosyal farklılıklar sınıf içi etkileşimi, dolayısıyla da eğitim-öğretim sürecinin başarısını doğrudan etkilemektedir. Bu kapsamda çalışmaya katılan öğretmenlerin ev ziyaretlerini planlarken devam sorunu olan öğrencileri, kaynaştırma öğrencilerini ve sosyoekonomik düzeyi düşük öğrencileri öncelikleri arasına aldıkları görülmüştür. Bununla birlikte bazı öğretmenlerin ev ziyaretleri planlarken, herhangi bir öncelik gözetmeksizin tüm öğrencilere eşit yaklaşılması ve hepsinin ziyaret edilmesi gerektiği görüşünde olduğu anlaşılmaktadır.

4.1.4. Ev Ziyaretlerinin Gündemine İlişkin Sonuçlar

Ev ziyareti uygulamasının önemli unsurlarından biri de konuşulan konulardır. Çalışmaya katılan öğretmenler, ziyaretlerde en çok öğrencilerin konuşulduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin evdeki davranışları, alışkanlıkları, hobileri ve aile içi iletişimi hakkında ebeveynlerinden bilgi almışlar; okuldaki davranışları ve ders durumları gibi konularda bilgi vermişlerdir. Bilgilendirme yaparken öğrencilerin olumlu yönlerini ön plana çıkarmaya özen göstermişlerdir.

Yıldız'ın çalışmasında (2012), ev ziyaretlerinde öğretmenlerin ebeveynlere çocuklarının okuldaki tutum ve davranışları, sınıf ortamına uyumları, arkadaşları ile iletişimleri, okul faaliyetlerine katılımları hakkında bilgi verdikleri sonucuna ulaşmıştır. Bunların yanında öğrencilerin gelişim süreci, okul dışı eğitim etkinliklerinin faydaları, okul dışında geçirilen zaman diliminde yaşanan sorunlar ve bunlara yönelik çözüm önerileri konuşulmuştur. Bu sonuçların tarafımızdan yapılan araştırmada elde edilen sonuçlarla büyük ölçüde benzer olduğu söylenebilir. Bundan farklı olarak araştırmamıza

katılan öğretmenlerin ebeveynlere sadece bilgi aktarmakla yetinmeyip, onlardan bilgi de almışlardır. Öğrencilerin sorunlarını birlikte çözmeye çalışmışlardır.

Ebeveynler, öğrencilerin gelişiminde çok büyük bir etkiye sahiptir. Üzerlerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirirken, zorluklara karşı yardıma ve desteğe ihtiyaçları olabilir. Ev ziyaretleri, öğretmenlere günlük rutin işleri gözlemleme imkânı sunar. Gözlemlenen durumlar aile üyelerinin birlikte nasıl eğlendiğini, çatışmaları nasıl çözdüklerini, işleri nasıl organize ettiklerini içerir. Bu sayede edinilen bilgi ve kanaatler, ailelere destek vermelerini ve rehberlik etmelerini sağlar. Desteklendiklerini ve öğretmenler tarafından değer gördüklerini hisseden aileler, eğitim-öğretim sürecine daha olumlu katkı verir. Nitekim araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğu, ev ziyaretleri sürecinde velilerin yaşamış oldukları sorunlara karşı rehberlik faaliyetinde bulunduklarını belirtmiştir.

Öğretmen ve ailenin birbirini yakından tanıma fırsatı yakaladığı bu etkinlik sırasında doğru konuların seçilmemesi paydaşların birbirlerini yanlış anlamalarına neden olabilmektedir. Böylesi sorunlar yaşamamak için, çalışmaya katılan öğretmenler ziyaret ettikleri aileleri daha yakından tanımaya yönelik konular konuştuklarını belirtmişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin ev ziyaretlerinde konuştukları önemli konulardan biri de okul-ailenin iletişimi ve iş birliğidir. Böylece ailelerin eğitim sürecine daha fazla dahil olmalarını sağlamayı hedefledikleri anlaşılmaktadır.

4.1.5. Ev Ziyaretlerinde Karşılaşılan Olumlu veya Olumsuz Durumlara İlişkin Sonuçlar

Öğretmenler ev ziyaretlerinde genellikle önceden çok iyi tanımadıkları farklı sosyokültürel özellikleri olan insanlarla iletişim kurmaktadır. Şüphesiz bunun olumlu veya olumsuz pek çok yönü vardır. Misafirperverlik, Türklerin temel değerlerinden biridir. Misafirini en iyi şekilde ağırlamaya özen gösterir. Evlerde bulunan misafir odası, misafir terliği ve misafir havlusu bunun en basit göstergesidir. Çalışmaya katılan öğretmenler, ev ziyaretlerinde genel olarak samimi, içten ve güler yüzlü bir misafirperverlikle karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Kendilerine küçük ikramlarda bulunulmasına müsaade etmişler, ziyaretleri sohbet havasında geçmiştir.

Ev ziyaretlerinin olumlu yönlerinden biride aile ile öğretmenler arasında insani ilişkilerin gelişmesine fırsat vermesidir. Nitekim araştırmaya katılan öğretmenler

ailelerin ev ziyaretlerinden memnun kaldığını, kendilerini değerli hissettiklerini ve mutlu olduklarını kendilerine söylediklerini beyan etmişlerdir.

Hayatın her alanında olduğu gibi, eğitimin paydaşları arasında da zaman zaman ön yargılar meydana oluşabilmektedir. Kısaca önceden verilen hüküm olarak tanımlayabileceğimiz önyargının temel nedeni, iletişim kopukluğudur. Çalışmaya katılan öğretmenler, okula ve öğretmene karşı önyargılı olan bazı velilerin bu ziyaretler sayesinde önyargılarından kurtulduğunu, bunun da eğitim-öğretim sürecine olumlu yansıdığını belirtmişlerdir.

Bunların yanında ev ziyaretlerinde olumsuz durumlarla karşılaşan öğretmenler de olmuştur. Örneğin ziyaretin amacını yanlış değerlendirilen bazı veliler, çocuğunun olumsuz davranışı veya okulun maddi talepleri nedeniyle ziyaret edildiğini düşünüp, soğuk davranmışlardır. Yine bazı velilerin eğitim sürecine katkı sağlamada umursamaz tavırlar takındığı, çocuklarına karşı olumsuz yaklaşım sergilediği görülmüştür. Öğretmenlerin rehberliğini kabul etmeyen velilerin yanında, görüşme teklifini ret eden velilerde olmuştur. Çalışmaya katılan öğretmenlerin deneyimlediği diğer bir olumsuz durumda okuldan ve çocuğundan sürekli bir beklenti içerisinde olan velilerin davranışları olmuştur.

4.1.6. Ev Ziyaretlerinin Öğrencilere Yönelik Bakış Açılarını Ne Şekilde Etkilediğine İlişkin Sonuçlar

Öğretmenler bilgi ve birikimleriyle bir yandan öğrencilerinin bilişsel gelişimine destek verirken, diğer yandan da onların duygusal gelişimine katkı sağlamaktadırlar. Duygular, doğrudan veya dolaylı bir biçimde davranışları etkilemektedir. Öğretmenlerin öğrencilerini doğru bir şekilde değerlendirebilmesi için, onları yakından ve çok iyi tanıması gerektiği açıktır. Araştırma sonuçları ev ziyaretlerine katılan öğretmenlerin bu bağlamda dikkate değer bir farkındalık kazandığını göstermektedir. Nitekim çalışmaya katılan bazı öğretmenler, aile ortamlarında öğrencileri gözlemledikten sonra, çocukların bazı davranışlarının nedenlerini çözdüklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrenciler açısından sürece olumlu yansımıştır. Araştırmaya katılan 42 kodlu öğretmenin deneyimi buna örnektir. Şöyle ki; “Öğrencinin ailesel durumu, maddi imkanları vb. hayat şartlarını, ödev yapamama, etkinliklere katılamama gibi durumları gördükten sonra daha

ilgili ve farklı yaklaşımlar oldu.” Benzer bir araştırmada başka bir ev ziyareti örneği ise şöyledir;

“4. sınıf öğrencisi olup, odaklanma problemi yaşayan ve sınıfta akranları ile çatışan James, rehber öğretmene sevk edilir. James annesi ile yalnız yaşıyordu. Annesi okulun diğer çocukları desteklediğini, buna karşın oğlunu cezalandırmayı hedeflediğini düşünür. Bu düşünce muhtemelen daha önceden yaşanan uyum sürecinde oluşmuştur. Bir öğlen sonrası rehber öğretmeni, James’in evine bir ziyaret gerçekleştirdi. Öğretmen, ziyaret sırasında James ve annesi arasında geçen bir tartışmayı gözlemledi. Tartışma, James’in durakta kavga ettiği bir çocukla ilgiliydi. Annenin oğluna karşı destekleyici olduğu ortadaydı. Fakat akran çatışmaları konusunda oğluna nasıl yardımcı olacağı konusunda eksiklikleri vardı. Rehber öğretmeni bu süreçte anneye ve oğluna problem çözme adımları konusunda yardımcı oldu. Sorun yaşandıktan sonra geriye dönük bakmasını, ardından akran çatışmalarında ondan beklentilerini söylemesini istedi. Öğretmen, yönetici ve rehber öğretmenin olduğu bir veli toplantısı planladı (Allen, S. F., & Tracy, E. M., 2004, s. 197-208).

Araştırma sonuçlarına göre ev ziyaretlerine katılan öğretmenler aileyi, ev ortamını ve öğrencinin aile içerisindeki durumunu yakından tanıktan sonra, öğrencinin olumsuz tutum ve davranışlarına karşı önceleri vermiş oldukları tepkiler yerine, daha anlayışlı, daha dikkatli davranışlar geliştirmişlerdir. Bu durum, öğrenci ve öğretmen arasında daha sağlam, daha samimi ilişkiler kurulmasını sağlamıştır.

Çelenk (2003), yapmış olduğu bir araştırmada eğitim sürecinde destekleyici bir tutum sergileyen ailelerin çocuklarının okul başarılarının çok daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Argon ve Kıyıcı (2012), öğretmen görüşlerini esas alarak yapmış oldukları araştırmada, veli ziyaretlerinin öğrencilerin okula olan ilgilerini ve akademik başarılarını arttırdığını bulmuşlardır. Ev ziyaretlerinden öğrencilerin ve ailelerin memnun kaldığı, eksik ve geliştirilmesi gereken yanlarının farkına vardıkları ve öğrencilerin derslere karşı ilgi ve isteklerinin arttığı görülmüştür. Bu sonuçlar tarafımızdan yapılan araştırma sonuçlarıyla büyük bir paralellik göstermektedir.

Bunlara ilaveten çalışmaya katılan öğretmenler, ev ziyaretleri deneyimlerinin mesleki gelişimlerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Öğrencilere yönelik tutumlarında

olumlu değişimler olduğunu belirten öğretmenlerin yanında, az sayıda herhangi bir değişim yaşamayan öğretmen de mevcuttur.

4.1.7. Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine ve Geliştirilmesine İlişkin

Sonuçlar

Çalışmaya katılan öğretmenlerin çok büyük bir kısmı (%89), ev ziyaretlerinin sürdürülebilir olduğunu ifade etmiştir. Kırsal kesimde velilere ulaşmanın güçlüğünü dile getiren öğretmenler, veli ziyaretlerinin geliştirilmesine yönelik olarak kolaylaştırıcı yöntemler geliştirilmesi önerisinde bulunmuşlardır. Ziyaret öncesinde aile hakkında araştırma yapılmasının ve ziyarete birden fazla öğretmenin katılmasının daha faydalı olacağını ifade etmişlerdir. Ayrıca veli ziyaretlerinin daha düzenli ve planlı yapılmasını, buna özgü bir takvim oluşturulmasını ve bu konuda okul idaresinin daha fazla inisiyatif almasını istemişlerdir.

Güven (2011), öğretmenlerin ev ziyaretlerinin öneminin farkında olduklarını, zaman ayırma hususunda sıkıntı yaşadıklarını, bu sorunu çözmeleri halinde bu tür etkinlikleri daha iyi planlayacaklarını ifade etmişlerdir. Yıldız (2012) da yaptığı çalışmada benzer sonuca ulaşmıştır. Bu çalışmada öğretmenler, veli ziyaretlerinin olumlu dönütler verdiğini belirtmiş fakat okul çıkışı veya öğlen aralarında ev ziyareti gerçekleştirmenin yorucu hafta sonu planlanan ziyaretlerin angarya olarak görüldüğünü belirtmişlerdir. İdare tarafından hafta içi uygun zamanlar belirlenerek bir plan doğrultusunda yapılmasının daha verimli olacağı belirtmişlerdir.

4.2. Öğrenciler Açısından;

Bu sonuçlar, yarı yapılandırılmış görüşme formuna öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan çıkarılmıştır. Konunun hassasiyeti nedeniyle öğrencilerin duygu ve düşüncelerini ifade etmekte zorlandıkları, genellikle tek veya birkaç kelime ile sorulara cevap verdikleri görülmüştür.

4.2.1. Ev Ziyaretleri Öncesinde Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine İlişkin

Sonuçlar

Öğretmen, öğrencinin rol modelidir. Ailesinden sonra en çok değer verdiği kişidir. Çalışmaya katılan öğrencilerin büyük bir bölümü (%87,2) öğretmenlerinin kendilerini ziyarete geleceğini duyduğunda heyecanlanmış ve mutlu olmuştur. Bu

heyecanın nedenleri arasında ziyaret sırasında öğretmeninin ne diyeceğine duyulan merak da vardır.

Çalışmaya katılan bazı öğrenciler, ev ziyaretinde öğretmenlerinin kendilerini ebeveynlerine şikâyet edeceğini düşündüklerinden dolayı endişelenmişlerdir. Bazı öğrenciler ise öğretmenlerinin evlerini ziyaret edecek kadar kendilerine yakın ilgi göstermesi nedeniyle şaşkınlık yaşamıştır. Bunların dışında görüşmenin nasıl geçeceğini merak eden öğrencilerde olmuştur.

4.2.2. Ev Ziyaretleri Sonrasında Hissettikleri Duygu ve Düşüncelerine

İlişkin Sonuçlar

Çalışmaya katılan öğrencilerin büyük bir kısmı (%77,2), ev ziyareti sonrasında mutluluk duyduğunu ifade etmiştir. Öğrenciler, sohbet ortamında öğretmenlerin kendileri hakkında olumlu şeyler söylemesinden ve ziyaretin samimi bir ortamda geçmesinden memnun kalmışlardır. Bu ise eğitim sürecinin başarısına olumlu yansımıştır.

Araştırma sonuçlarına göre, ev ziyaretleri sayesinde ebeveynler ile öğretmenler ve öğrenciler birbirini daha iyi tanıma fırsatı bulmuş, eğitimin bu üç önemli paydaşı arasında yakınlık kurulmuştur. Gülcan ve Taner'in (2011) araştırması da benzer sonuçlar vermiştir. Söz konusu çalışmada ev ziyareti uygulaması ile aile ve öğretmen ilişkisinde kayda değer bir güven meydana geldiği görülmüştür. Ev ziyaretlerinin en önemli yararının, veli ile öğretmen arasındaki iletişimi geliştirmesi olduğu ifade edilmiştir.

Aile ortamında, samimi bir sohbet havasında öğretmenlerini gözlemleyen öğrenciler, onları daha yakından tanıma fırsatı bulmuşlardır. Bunun öğretmenlerine karşı hissettikleri sevgiyi olumlu yönde etkilediği anlaşılmaktadır. Ayrıca sevdiği ve değer verdiği insanların, yani ebeveynler ile öğretmenlerinin tanışması ve muhabbeti öğrencilerin duygu dünyalarına pozitif katkı yapmıştır. Öğretmenleri ile sevgi bağı güçlenen öğrencilerin, derslerine olan ilgi ve isteği artmıştır.

Araştırma sonuçları öğretmenlerin ev ziyaretlerinde kullandığı dilin ve seçtiği konuların çok önemli olduğunu göstermektedir. Sohbet ortamında öğrencilerin olumsuz davranışlarının suçlayıcı bir şekilde dile getirilmesi çocuk ve aile üzerinde telafisi zor olumsuzluklara yol açmaktadır. Buna karşın olumlu yönlerinin ön plana çıkarılması

öğrencilerin özgüvenini ve motivasyonunu artırmaktadır. Nitekim araştırmaya katılan öğrenciler, aileleri yanında onurlandırılmalarının özgüvenlerini artırdığını ifade etmişlerdir.

Öğretmenlerinin evlerine geleceğini öğrendiklerinde ziyaretin nasıl geçeceği konusunda meraklanan ve öğretmenlerin kendileri hakkında olumsuz şeyler söyleyebileceğinden endişelenen öğrenciler, ziyaretten sonra rahatladıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin ebeveynleriyle samimi bir sohbet gerçekleştirmesi ve kendileri hakkında olumlu konuşması onları rahatlatmıştır. Ancak ziyaret sonrasında az sayıda da olsa üzüntü yaşadığını ifade eden öğrencilerde (%0,9) olmuştur. Ancak araştırmada bu üzüntünün nedenleri tam olarak tespit edilememiştir.

Çalışmaya katılan bazı öğrenciler (%4,5) öğretmenlerinin ev ziyaretleri sonrasında kendilerinin okuldaki tutum ve davranışları hakkında daha iyi bir farkındalık kazandıklarını belirtmişlerdir. Sohbet ortamında öğretmenlerinin açıklayıcı ve yol gösterici konuşmaları sayesinde bazı davranışlarının hatalı olduğunu anladıklarını ve bunları düzelttiklerini ifade etmişlerdir.

4.2.3. Ev Ziyaretleri Sonrasında Derslerine Karşı İlgi ve İsteklerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Sonuçlar

Çalışmaya katılan öğrencilerin büyük bir bölümü (%83,6) öğretmenlerinin ev ziyaretlerinin ardından derslerine karşı ilgi ve isteklerinde artış olduğunu belirtmişlerdir. Moral ve güdülenmelerinin arttığını, öğretmenlerinin ilgisine ve övgüsüne layık olmak için daha azimli çalıştıklarını dile getirmişlerdir. Tespitlerimize göre bu durumun öğrencilerin akademik başarısına da yansımıştır.

Öğretmenlerin ziyaret esnasında yapmış olduğu rehberlik sayesinde öğrenciler, ideallerine erişmek için derslerine daha çok önem vermeleri gerektiği konusunda farkındalık kazanmışlardır. Tempolu eğitim sürecinde yorulan, çeşitli nedenlerle motivasyonunu kaybeden ve umutsuzluğa kapılan öğrenciler, ev ziyaretlerinden sonra öğretmenlerinin yanında olduğunu düşünmüş ve derslerine daha sıkı sarılmışlardır.

Ev ziyaretlerinde öğretmenlerin eksiksiz katılımı önemlidir. Öğrenciler, evine ziyarete gelen öğretmenine ve onun dersine karşı olumlu tutum geliştirirken, diğer öğretmenlerin derslerine karşı ilgisiz kalabilmektedir. Nitekim çalışmaya katılan

öğrenciler kendilerini evlerinde ziyaret eden matematik öğretmenlerine karşı olumlu tutum geliştirmiş, sürecin devamında matematik sınavından yüksek notlar almışlardır.

4.2.4. Ziyaret Sonrasında Öğretmenlerine Karşı Duygu ve Düşüncelerinde Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Sonuçlar

Çalışmaya katılan öğrencilerin bazıları (%36,6), ev ziyaretleri sonrası öğretmenlerine karşı duygu ve düşüncelerinde fazla bir değişiklik olmadığını belirtmişlerdir. Bunu nedeni ise ziyaret öncesinde de zaten öğretmenlerini çok sevmeleridir. Buna karşın, öğretmenlerinin ziyaretlerde ebeveynlerine ve kendilerine yapmış olduğu rehberlik sayesinde, eksik ve geliştirilmesi gereken taraflarının farkına varan öğrenciler, bundan mutlu olduklarını ifade etmişlerdir.

Öğretmenlerini evlerinde ebeveynleri ile samimi bir sohbet ortamında gözlemleyen öğrenciler, onları artık kendi ailelerinin bir üyesi (abi veya abla) gibi gördüklerini söylemişlerdir. Öğretmenlerin kendilerini çok önemseydiğini fark eden öğrenciler, okulda anlatmaya çekindikleri sıkıntılarını rahat bir şekilde anlatma imkânı bulmuşlardır. Bu durum, eğitim sürecinin başarısında sorun teşkil eden iletişim eksikliğini büyük ölçüde ortadan kaldırmıştır.

Diğer yandan araştırmaya katılan az sayıda öğrencide öğretmenlerinin ev ziyaretleri sonrasında olumsuz duygu ve düşünceler gelişmiştir. Ancak araştırmanın temel veri kaynağı olan yarı yapılandırılmış görüşme formuna öğrencilerin verdikleri cevaplardan bunun nedenlerini tam olarak tespit etmek mümkün olmamıştır.

4.2.5. Ev Ziyaretleri Sonrasında Ebeveynlerinin Tutumlarında Meydana Gelen Değişikliklere İlişkin Sonuçlar

Öğrenciler için ebeveynlerinin eğitim sürecindeki desteği çok önemlidir. Bu desteği hisseden öğrencilerin moral ve motivasyonu üst düzeyde gerçekleşir. Böylesi öğrenciler gerek sınavlar gerekse diğer eğitim süreçleri için çok fazla kaygı hissetmezler. Çalışmaya katılan öğrenciler, öğretmenlerinin kendilerini ziyaretinin ardından, ailelerinin hem ilgisinin hem de desteğinin arttığını ifade etmişlerdir. Diğer yandan öğretmenlerinin evlerini ziyarete gelecek kadar çocukları ile yakından ilgilendiğini gören veliler bundan etkilenmiş ve çocukları ile daha fazla alakadar olmuşlardır. Bununla birlikte öğrencilerin önemli bir kısmının (%32,7) ebeveynlerinin kendilerine karşı ilgisinde herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Genel olarak aileler kendilerini çocuklarının eğitimine dahil eden öğretmenlere daha olumlu bakmaktadır. Benzer bir araştırma, ailelerle etkili iletişim kuran öğretmenlere hem ebeveynlerin hem de okul idarecilerinin daha yüksek puanlar verdiklerini göstermiştir (Epstein, 2018). Bu durum büyük ölçüde tarafımızdan yapılan araştırmanın sonuçlarıyla benzerdir. Nitekim özellikle ebeveynler, öğretmenlerin ev ziyaretlerinden memnun kalmış, bunun sonucunda hem onlara hem de çocuklarına karşı olumlu bir tutum geliştirmişlerdir.

Amerika Birleşik Devletleri ve diğer bazı ülkelerde yapılan araştırmalar ailelerin eğitime katılımı konusunda öğretmenlerin yaptığı etkinliklerin etnik yapı, sosyal sınıf, medeni durum, annenin eğitim veya mesleği gibi değişkenlerden çok daha önemli olduğunu göstermiştir. Epstein (2018) İlkokul, ortaokul ve lise düzeyinde gerçekleştirmiş olduğu araştırmalar göstermiştir ki; okullar ailenin eğitime katılımı konusuna gerekli desteği verdiklerinde, aileler de buna mukabele etmektedir. Tarafımızdan yapılan ev ziyaretlerinin öğrenci ve öğretmenlerin davranışlarına etkisi konulu bu araştırmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Genel olarak ailelerin öğretmenlerin kendilerini vd. çocuklarını evlerinde ziyaret etmelerinden memnun kaldığı ve bu memnuniyetin sürecine olumlu yansıdığı görülmüştür.

Ev ziyaretleri her ne kadar öğretmen-öğrenci-veli arasındaki iletişim ve iş birliğini geliştirmek, eğitime destek olmak amacıyla yapılmak istense de bazen öngörülenin dışında olumsuz sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Nitekim araştırmada bazı ailelerin öğretmenlerin ev ziyaretlerinin ardından, çocukları üzerinde baskı kurduğu görülmüştür. Bu tür baskılar öğrencilerin lügatinde ‘sıkıyönetim’ sözcüğüyle karşılık bulmaktadır.

4.2.6. Ev Ziyaretlerinin Sürdürülebilirliğine İlişkin Sonuçlar

Çalışmaya katılan öğrencilerin büyük bir kısmı (%80), ev ziyaretlerinin sürdürülmesini desteklemektedir. Öğretmenlerin ev ziyaretlerine bağlı olarak ebeveynlerinin kendilerine yönelik ilgisinin arttığını gören, öğretmeni ile daha yakın iletişim kuran, zayıf ve güçlü yönlerini fark eden, etkili bir rehberlik hizmeti alan, moral ve güdülenmesi artan öğrenciler, bu ziyaretlerin devam etmesi yönünde görüş bildirmişlerdir.

Bazı durumlarda kötü tasarlanmış ve uygulanmış başarısız ev ziyaretleri öğrencilerin akademik ve davranış problemlerini artırabilmektedir (Epstein&Sanders,2006, s. 81-120). Tarafımızdan yapılan araştırmada görüşme sorularına verilen cevaplardan anlaşıldığı kadarıyla ev ziyaretlerinden olumsuz etkilendiğini ifade eden öğrenciler mevcuttur. Ziyaret ortamlarında öğrencilerin bazı olumsuzluklarının dillendirilmiş olması nedeniyle, ebeveynlerin öğrenciler üzerinde baskısı artmıştır. Diğer yandan farklı nedenlerle öğrenciler arasında ev ziyaretlerinin yapılmaması gerektiği kanaatinde olanlar da vardır. Bunun en önemli gerekçesinin, Covid 19 olarak adlandırılan salgın hastalık olduğu anlaşılmaktadır. Ailesinde kronik hastalar olan veya evdeki yaşlılara salgının bulaşmasından endişe eden öğrenciler, bu süreçte ev ziyaretlerinin tekrarlanmaması gerektiğini belirtmişlerdir. Bununla birlikte ev ziyaretlerinin tekrarı hususunda kararsız kalan veya gerektiğinde yapılmasını ifade eden öğrencilerde vardır.

Bu sonuçlar, yorumlar ve değerlendirmeler ışığında eğitimin paydaşlarına ve araştırmacılara yönelik olarak aşağıdaki önerilerin faydalı olacağı düşünülmektedir;

- Öğretmenlerin ev ziyaretleri genel olarak eğitimin her kademesinde faydalı olup, sistematik hale getirilebilir ve sürdürülebilir.
- Öğretmenlerin öğrencilerine ve velilerine daha profesyonel ev ziyareti hizmeti verebilmesi için, uzmanlar marifetiyle hizmet içi eğitim seminerlerine katılımları sağlanabilir.
- Öğretmenler ev ziyaretlerini planlarken dezavantajlı veya sorunlu öğrencilere öncelik verebilir. Lakin bu hizmet, eğitim süreci dahilinde zamanla tüm öğrencileri kapsayabilmelidir.
- Öğretmenler bu ziyaretlerde velilerin ayrımcılık yapıldığı hissine yol açacak davranışlardan özenle kaçınmalıdır.
- Ev ziyaretleri; okul yöneticileri, rehber öğretmenler ve ziyarete gidilecek öğrencilerin öğretmenlerinden oluşan bir grup tarafından müzakere edilerek planlanabilir.

- Ziyaretlerin standart ölçülerde kayıt altına alınması ve değerlendirilmesine matuf olarak ‘ev ziyareti formu ’hazırlanabilir. Yalnız bu formlar ziyaret ortamında, ailenin gözü önünde değil, daha sonra doldurulabilir.

- Öğretmenler, bu ziyaretlerde öğrencilerinin daha ziyade olumlu yönlerini ön plana çıkarmalı, suçlayıcı dil kullanmaktan özenle kaçınmalıdır.

- Veli ziyaretleri periyodik olarak yapılmalı, bununla birlikte ihtiyaç duyulduğunda ek ziyaretler gerçekleştirilmelidir. Hatta motivasyonu artıracaksa, öğrencilerin özel günlerinde sürpriz ziyaretler planlanabilir.

- Öğretmenlerin ev ziyaretlerine giderken yanında öğrencilerine ve ebeveynlere takdim etmek üzere eğitici nitelikte sade, kısa ve özlü bilgilere yer veren broşürler bulundurması faydalı olacaktır.

- Öğretmenler ziyaret edecekleri ailelerin hayat tarzı ve kültürel özellikleriyle ilgili bilgi sahibi olmalı, iletişimde bu tür bilgilerden maksimum düzeyde yararlanmalıdır. Farklılıkları yargılayıcı olmaktan özenle kaçınılmalıdır.

- Eğitim bürokrasisi, okullar ve öğretmenler ev ziyaretlerinin eğitim sürecindeki rolü ve önemi hakkında farkındalık yaratmak amacıyla görsel, yazılı ve sosyal medya organlarından daha fazla yararlanabilir.

- Eğitim sistemi ve okullar öğretmenleri ev ziyareti yapmaya daha fazla özendirip, teşvik edebilir. Ziyaretlerde kullanılmak üzere araç tahsisinde bulunmak ve teşekkür plaketi vs. ile ödüllendirmek bu teşviklerden bazılarıdır.

- Türk toplumunda hediyeleşmek etkili bir pozitif iletişim şeklidir. Bu bağlamda öğretmenlerin ev ziyaretlerine giderken küçük hediyeler götürmesi faydalı olabilir. Buna karşın, ziyaret ortamlarında her ne amaçla olursa olsun kesinlikle velilerden maddi yardım istememelidir.

- Ev ziyaretleriyle ilgili yeni araştırmaların yapılması için başta üniversitelerin eğitimle ilgili birimleri olmak üzere, Millî Eğitim Bakanlığı ve eğitim bürokrasisi daha fazla teşvik edici olabilir.

- Tarafımızdan yapılan ev ziyaretlerinin öğretmen ve öğrenciler üzerindeki etkilerinin araştırıldığı bu çalışmaya benzer şekilde, veli görüşlerinin incelendiği yeni araştırmalar yapılabilir.

- Bu araştırmada pandemi dolayısıyla yüz yüze görüşme tekniğine yer verilememiş, veriler sahadan görüşme formları marifetiyle toplanmıştır. Pandemi sonrası benzer çalışmalarda veri toplama aracı olarak yüz yüze görüşme tekniği kullanılabilir.

- Bu araştırma Erzincan merkez ile ile sınırlıdır. Kırsal yerleşmelerde ve Türkiye'nin farklı şehirlerinde benzer araştırmalar yürütülebilir. Bunlardan çıkacak sonuçları karşılaştırmak, analiz etmek ve yorumlamak suretiyle, öğretmenlerin ev ziyaretleri konusunda ulusal düzeyde genel amaç, ilke ve usuller belirlenebilip, standartlar oluşturulabilir.

KAYNAKÇA

- Alfaro, E. C., Umana-Taylor, A. J., & Bamako, M. Y. (2006). The influence of academic support on Latino adolescents' academic motivation. *Family Relations*, 55, 279-291.
- Allen, S. F., & Tracy, E. M. (2004). Revitalizing the role of home visiting by school social workers. *Children & Schools*, 26(4), 197-208.
- Argon, T., & KIYICI, C. (2012). İlköğretim kurumlarında ailelerin eğitim sürecine katılımlarına yönelik öğretmen görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (19), 80-95.
- Baker, C., Wuest, J., & Stern, P. N. (1992). Method slurring: The grounded theory/phenomenology example. *Journal of advanced nursing*, 17(11), 1355-1360.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388.
- Baltacı, Ali. (2017). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 231– 274.
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84, 191-215.
- Bandura, A., Barbaranelli, C., Caprara, G. V., & Pastorelli, C. (1996). Multifaceted impact of self-efficacy beliefs on academic functioning. *Child development*, 67(3), 1206-1222.
- Bascoe, S. M., Davies, P. T., Sturge-Apple, M. L., & Cummings, M. (2009). Children presentations of family relationships, peer information processing, and school adjustment. *Developmental Psychology*, 45(6), 1740-1751.
- Barton, P. E., & Coley, R. J. (2007). The Family: America's Smallest School. Policy Information Report. *Educational Testing Service*.
- Barton Angela Calabrese, Drake Corey, Perez Jose Gustavo, St. Louis Kathleen and George Magnia. (2004). Ecologies of parental engagement in urban education. *Educational Researcher*, 3-12
- Berlin, Lisa. J., Dunning, Rebecca. D., & Dodge, Kenneth. A. (2011). Enhancing the transition to kindergarten: A randomized trial to test the efficacy of the 'Stars' summer kindergarten orientation program. *Child Development*, 63(3), 526–541.
- Berg, Bruce L. and Lune, Howard. (2015). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (Çeviri Editörü: H. Aydın). Konya: Eğitim Yayınevi.
- Bradley, H. Robert and White-Mansell, Leanne; (1998)" Home Environment and Children's Development: Age and Demographic Differences", Families, Risk and Competence, Manwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers,133-157.
- Bronfenbrenner, U. (1979). The ecology of human development: Experiments by nature and design. Harvard university press.
- Bhavnagri, Navaz. Peshotan., & Krolikowski, Sue. (2000). Home-community visits during an era of reform (1870–1920). *Early Childhood Research and Practice*, 2(1).

- Can Yaşar, M. (2001). Okul öncesi eğitim kurumlarında ailenin eğitime katılımı. *Gazi Üniversitesi Anaokulu/Anasınıfı Öğretmeni El Kitabı (Geliştirilmiş Baskı)*. İstanbul: YA-PA Yayınları s, 366-375.
- Cavkaytar, A. (2000). Okul Öncesi Eğitimde Okul, Aile, Çevre İş birliği. *Yayımlandığı Kitap Ş. Yaşar (Editör), Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri (133-143)*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları.
- Carlos G. VélezIbáñez Professor, & James B. Greenberg Associate Research Professor. (1992). Formation and transformation of funds of knowledge among US Mexican households. *Anthropology & Education Quarterly*, 23(4), 313-335.
- Connors, L. J., & Epstein, J. L. (1994). Taking Stock. Views of Teachers, Parents, and Students on School, Family, and Community Partnerships in High Schools. Report No. 25.
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2016). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches*. Sage publications.
- Crozier, G. (1999). Parental involvement: Who wants it? *International studies in Sociology of Education*, 9(3), 219-238.
- Clinton, J., & Hattie, J. (2013). New Zealand students' perceptions of parental involvement in learning and schooling. *Asia Pacific Journal of Education*, 33(3), 324-337.
- Çelenk, S. (2003). Okul aile iş birliği ile okuduğunu anlama başarısı arasındaki ilişki. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(24).
- Delpit, L. (2006). *Other people's children: Cultural conflict in the classroom*. The New Press.
- Epstein, J. L., & Sanders, M. G. (1998). What we learn from international studies of school-family-community partnerships. *Childhood Education*, 74(6), 392-394.
- Epstein, J. L. (2018). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools*. Routledge.
- Epstein, J. L., & Sanders, M. G. (2000). Connecting home, school, and community. In *Handbook of the sociology of education* (pp. 285-306). Springer, Boston, MA.
- Epstein, J. L., & Sanders, M. G. (2006). Prospects for change: Preparing educators for school, family, and community partnerships. *Peabody journal of Education*, 81(2), 81-120.
- Epstein, J. L. (2018). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools*. Routledge.
- Estyn. (2009). The Annual Report of Her Majesty's Chief Inspector of Education and Training in Wales 2008-2009.
- Eysenbach, G., & Köhler, C. (2002). How do consumers search for and appraise health information on the world wide web? Qualitative study using focus groups, usability tests, and in-depth interviews. *Bmj*, 324(7337), 573-577.
- Garcia, L. E., & Thornton, O. (2014). The enduring importance of parental involvement. *NEA Today*.
- Grolnick, W. S., & Slowiaczek, M. L. (1994). Parents' involvement in children's schooling: A multidimensional conceptualization and motivational model. *Child development*, 65(1), 237-252.

- Gomby, D. S., Larson, C. S., Lewit, E. M., & Behrman, R. E. (1993). Home visiting: Analysis and recommendations. *The future of children*, 6-22.
- Gomby, D. S., Culross, P. L., & Behrman, R. E. (1999). Home visiting: Recent program evaluations: Analysis and recommendations. *The future of children*, 4-26.
- Gülcan, M., & Taner, N. (2011). İlköğretimde ev ziyaretinin okul başarısına etkisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(22), 129-144.
- Güven, G. (2011). Farklı eğitim modelleri kullanılarak uygulanan aile eğitim ve aile katılım programlarının okul öncesi öğretmenlerinin uygulamalarına ve ebeveynlerin görüşlerine etkisinin incelenmesi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), *Gazi Üniversitesi/ Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, 40-65.
- Hoover-Dempsey, K., & Sandler, H. (1995). Parental involvement in children. *Teachers college record*, 97(2), 310-331.
- Hoover-Dempsey, K. V. ve Sandler, H. M. (1997). Why do parents become involved in their children's education? *Review of educational research*, 67(1), 3-42.
- Hornby, G., & Lafaele, R. (2011). Barriers to parental involvement in education: An explanatory model. *Educational review*, 63(1), 37-52.
- Hamre, B. K., & Pianta, R. C. (2001). Early teacher-child relationships and the trajectory of children's school outcomes through eighth grade. *Child development*, 72(2), 625-638.
- Hill, N. E., & Taylor, L. C. (2004). Parental school involvement and children's academic achievement: Pragmatics and issues. *Current directions in psychological science*, 13(4), 161-164.
- Hill, N. E., & Craft, S. A. (2003). Parent-school involvement and school performance: Mediated pathways among socioeconomically comparable African American and Euro-American families. *Journal of educational psychology*, 95(1), 74.
- İslamoğlu, A. H., & Alnıaçık, Ü. (2014). Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. *İstanbul: Beta Yayınevi*.
- Jeynes, W. (2010). *Parental involvement and academic success*. Routledge.
- Jasper, M. A. (1994). Issues in phenomenology for researchers of nursing. *Journal of advanced nursing*, 19(2), 309-314.
- Johnston, L., & Mermin, J. (1994). Easing Children's Entry to School: Home Visits Help. *Young children*, 49(5), 62-68.
- Kangal, A. (2011). Üniversite yaşam kalitesi ölçeğinin Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 16-32.
- Kahraman, P. B., & Derman, M. T. (2012). The views of primary and preschool education teachers about home visiting: A study in Turkey. *The Online Journal of Counselling and Education*, 106.
- Kohl, G. O., Lengua, L. J., & McMahon, R. J. (2000). Parent involvement in school conceptualizing multiple dimensions and their relations with family and demographic risk factors. *Journal of school psychology*, 38(6), 501-523.
- Karasar, N. (1995). Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler. Anı Yayıncılık.
- Koç, G. (1996). Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. Ankara: Pegem Yayıncılık.

- Köyceğiz, M., Ağaçdan, M., Akaydın, D., Yorgun, E., & Tezel Şahin, F. (2016). Okul Öncesi eğitim programlarında aile katılımının dünü bugünü. *Journal of International Social Research*, 9(45).
- Kwatubana, S., & Makhalemele, T. (2015). Parental involvement in the process of implementation of the National School Nutrition Programme in Public Schools. *International Journal of Educational Sciences*, 9(3), 315-323.
- Kailin, J. (1994). Anti-racist staff development for teachers: Considerations of race, class, and gender. *Teaching and Teacher Education*, 10(2), 169-184.
- Kvale, S. (1994). *Interviews: an introduction to qualitative research interviewing*. Sage.
- Lareau, A. (1987). Social class differences in family-school relationships: The importance of cultural capital. *Sociology of education*, 73-85.
- LaRocque, M., Kleiman, I., & Darling, S. M. (2011). Parental involvement: The missing link in school achievement. *Preventing school failure*, 55(3), 115-122.
- Lee, J. S., & Bowen, N. K. (2006). Parent involvement, cultural capital, and the achievement gap among elementary school children. *American educational research journal*, 43(2), 193-218.
- Lee, S. (1995). *Family-school connections and students' education: Continuity and change of family involvement from the middle grades to high school* (Doctoral dissertation, The Johns Hopkins University).
- Lemmer, E. M. (2007). Parent involvement in teacher education in South Africa. *International Journal about parents in education*, 1(0), 218-229.
- Lin, M., & Bates, A. B. (2010). Home visits: How do they affect teachers' beliefs about teaching and diversity? *Early Childhood Education Journal*, 38(3), 179-185.
- Lopez, G. R., Scribner, J. D., & Mahitivanichcha, K. (2001). Redefining parental involvement: Lessons from high-performing migrant-impacted schools. *American Educational Research Journal*, 38(2), 253-288.
- Marcon, R. A. (1999). Positive relationships between parent school involvement and public-school inner-city preschoolers' development and academic performance. *School psychology review*, 28(3), 395-412.
- MEB, (2006). Okul öncesi eğitim programı (36-72 aylık çocuklar için). *Milli Eğitim Basımevi, Ankara*.
- MEB, (2013). Okul Öncesi Eğitim Programı (36-72 aylık çocuklar için). *Milli Eğitim Basımevi, Ankara*.
- Meyer, J. A., & Mann, M. B. (2006). Teachers' perceptions of the benefits of home visits for early elementary children. *Early Childhood Education Journal*, 34(1), 93-97.
- Moles, O. C. (1993). and Disadvantaged Parents: Obstacles and Openings. *Families and schools in a pluralistic society*, 21.
- Moll, L. C., & Greenberg, J. (1990). Creating zones of possibilities: Combining social contexts for instruction. In L. C. Moll (Ed.), *Vygotsky and education* (pp. 319-348). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- McEwan, E. K. (2004). *How to deal with parents who are angry, troubled, afraid, or just plain crazy*. Corwin Press.

- Oktay, A. 2007. Okulöncesi Eğitimde Temel Kavramlar, Amaçlar ve Eğitim İlkeleri. Özel Öğretim Yöntemleri, Editör: Sağlam, M., *Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir*, s. 1-18.
- Ömeroğlu, E., & Yaşar, M. C. (2005). Okul öncesi eğitim kurumlarında ailenin eğitime katılımı. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, s. 62.
- Petr, C. G. (2003). *Building family-school partnerships to improve student outcomes: A primer for educators*. Scarecrow Press.
- Pena, D. C. (2000). Parent involvement: Influencing factors and implications. *The Journal of Educational Research*, 94(1), 42-54.
- Pianta, R. C. (1999). *Enhancing relationships between children and teachers*. American Psychological Association.
- Pryor, C. (1995). Youth, parent and teacher views of parent involvement in schools. *Education*, 115(3), 410-420.
- Reynolds, A. J. (1992). Comparing measures of parental involvement and their effects on academic achievement. *Early Childhood Research Quarterly*, 7(3), 441-462.
- Roggman, L. A., Boyce, L. K., Cook, G. A., & Jump, V. K. (2001). Inside home visits: A collaborative look at process and quality. *Early Childhood Research Quarterly*, 16(1), 53-71.
- Sapungan, G. M., & Sapungan, R. M. (2014). Parental involvement in child's education: Importance, barriers and benefits. *Asian Journal of Management Sciences & Education*, 3(2), 42-48.
- Sawchuk, S. (2011). More districts sending teachers into students' homes. *Education Week*.
- Schulting, A. B. (2010). *The kindergarten home visit project: A kindergarten transition intervention study* (Doctoral dissertation, Duke University).
- Sweet, M. A., & Appelbaum, M. I. (2004). Is home visiting an effective strategy? A meta-analytic review of home visiting programs for families with young children. *Child development*, 75(5), 1435-1456.
- Stetson, R., Stetson, E., Sinclair, B., & Nix, K. (2012). Home Visits: Teacher Reflections about Relationships, Student Behavior, and Achievement. *Issues in Teacher Education*, 21(1), 21-37.
- Sleeter, C. (2012). *Keepers of the American dream: A study of staff development and multicultural education*. Routledge.
- Şahin, E. (2016). Veli ziyaretleri hakkında yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin beklenti, görüş ve önerileri: Bir durum çalışması.
- Şahin, E. (2016). Veli Ziyaretleri Hakkında Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Beklenti Görüş ve Önerileri: Bir Durum Çalışması. *Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*.
- Tracy, E. M., & McDonnell, J. R. (1991). Home based work with families: The environmental context of family intervention. *Journal of Independent Social Work*, 5(3-4), 93-108.
- Thurgood, S. (2001). Inside home visits: response from the Early Head Start program director. *Early Childhood Research Quarterly*, 16(1), 73-75.

- Trumbull, E., Rothstein-Fisch, C., Gieendfield, P.M., & Quiroz, B. (2001). Bridging cultures between home and school: A guide for teachers. New Jersey: Lawrence Erlbaun Associates.
- Vygotsky, L. S., Cole, M., John-Steiner, V., Scribner, S., & Souberman, E. (1978). The development of higher psychological processes. *Cambridge, MA: Harvard University Press*.
- Wood, J. K. (1999). The National Education Goals Report: Building a Nation of Learners, 1998. *Childhood Education*, 75(4), 251.
- Wright, K. B., Shields, S. M., Black, K., & Waxman, H. C. (2018). The effects of teacher home visits on student behavior, student academic achievement, and parent involvement. *School Community Journal*, 28(1), 67-90.
- Whyte, K. L., & Karabon, A. (2016). Transforming teacher-family relationships: Shifting roles and perceptions of home visits through the funds of knowledge approach. *Early Years*, 36(2), 207-221.
- Yıldırım, Ali., ve Şimşek, Hasan. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (11. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, Seçil. (2012). Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerinin İşlevselliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Nevşehir İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

ETİK KURUL ONAYI

Bu çalışma için etik kurul onayı Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'nun (Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu) 26/01/2021 tarihli ve 03/40 numaralı kararı ile alınmıştır.

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Serdal Halis ÖCAL	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Atatürk Üniversitesi
Fakülte	Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi
Bölümü	Sosyal Bilgiler Eğitimi
Yüksek Lisans	
Üniversite	
Enstitü Adı	
Anabilim Dalı	
Programı	
Makale ve Bildiriler (Varsa)	
1.Öcal, S. H. & Akpınar, E. (2020). İlköğretim Okullarında Ev Ziyaretlerinin Öğrenci Başarısına Etkisi (Öğretmen Görüşleri). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt: 24 Özel Sayı, 223-238. 2.Öcal, S. H. (2020). TEACHERS /' VIEWS ON THE İMPACT OF HOME VISİTS İN ELEMENTARY SCHOOLS. IV. International Applied Social Sciences Congress 22nd -24th October 2020 s. 361	